

Syyskuu 09/2024

neljännesvuosikatsaus

Neljännesvuosi- katsauksen sisältö

- Toimintakatsaus
  - Hyvinvointialuejohtajan katsaus
  - Toimialajohtajien katsaukset
  - Soten ja palvelutuotannon tukipalveluiden vastuualuejohtajien katsaukset
- Talouskatsaus
- Lisätietoja ja tausta-aineistoa

Toimintakatsaus

Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Yleistä: Suurin selittävä tekijä hyvinvointialueiden alijäämälle on se, että valtion rahoitus ei vastannut hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan tosiasiallista kustannustasoa eikä rahoituksen tarkastus laskennallisella hyvinvointialueindeksillä ole vastannut todellista kustannustason muutosta. Keski-Suomen hyvinvointialueella rahoituksen vaje ja sen myötä alijäämä on keskimääräistä suurempi, joten rahoituksen jälkikäteistarkistus ei korjaa tilannetta riittävästi.

Valtiovarainministeriö on nimennyt syyskuussa kuusi hyvinvointialuetta valtion kanssa käytäviin muutostukikeskusteluihin, jotka Keski-Suomen osalta alkavat 13.12.2024. Muutostukikeskustelut käydään tammi-maaliskuun 2025 aikana.

Talous: Vuoden 2024 alijäämäennuste on nyt 125 M€ (muutos puolivuotisennusteeseen -8,8 M€). Merkittävin muutos ennusteessa on tapahtunut vammaispalveluiden toimintamenoissa. Vammaispalveluiden ylitysennuste on tällä hetkellä 21,7 M€, ja se on kasvanut 7 M€ edellisestä ennusteesta. Sopeuttamistoimien toteutumaennuste 2024 on noin 70 % (32/48 M€). Talousarvio 2025 viitoittaa tien talouden sopeutukseen 2026.

Strategian toimeenpano: Uudistumisohjelman, palveluverkkotyön ja tuottavuusohjelman toimenpiteet etenevät, mutta viivästyksiä on ollut mm. tilaratkaisuissa.

Henkilöstö ja hyvinvointi: Sairauspoissaolot ovat laskussa, mutta henkilöstön määrän kasvu ja rekrytointihaasteet jatkuvat. Yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellään talouden sopeutustoimia ja organisaatiomuutoksia.

Merkittävät kehityshankkeet: Uuden logistiikkakeskuksen avaus tuo kustannussäästöjä. Uudessa logistiikkakeskuksessa varastoidaan, vastaanotetaan ja lähetetään tavaroita ja materiaaleja. Entisten materiaalivarastojen toiminnot Viitasaarelta, Äänekoskelta, Sairaala Novasta ja Kyllöstä on siirretty Jyväskylän Kauramäkeen. Uuden tavaraliikennesopimuksen mukaisesti postit ja tavarat toimitetaan jatkossa yhdellä kertaa Kauramäen keskitetystä logistiikkakeskuksesta suoraan yksiköihin.

Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2025 talousarvioesitys sisältää esityksen sosiaali- ja terveyspalveluiden vastuualuejaon muutoksesta: neljästä vastuualueesta siirryttäisiin kolmeen vastuualueeseen 1.1.2025 alkaen.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan katsaus

- Vuoden kolmannen neljänneksen merkittävämpiä toimialan valmistelutehtäviä ovat olleet vuoden 2025 talousarvion valmistelu sekä siihen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut, YTA-sopimuksen päätöksentekokäsittely sekä 1.9.2024 toteutuneiden liikkeenluovutuksien toimeenpano: Istekki Oy:n ICT-palveluiden loppukäyttäjä- ja viestintäteknologiapalveluiden henkilöstö sekä Monetra Keski-Suomi Oy:n erikoissairaanhoidon asiakasmaksulaskutuksen henkilöstö siirtyi hyvinvointialueelle 1.9.2024 alkaen. Hyvinvointialueen uusi logistiikkakeskus on myös avattu syyskuun aikana. Uudella keskuksella on korvattu kuusi keskusvarastoa ja samalla kuljetusreitistöt on uudistettu. Uuden logistiikkakeskuksen kautta tullaan saamaan merkittäviä taloudellisia säästöjä.
- Talousarvioon 2024 sisältyvien talouden tasapainottamistoimenpiteiden toimeenpanoa on tehty alkuvuonna määrätietoisesti ja mm. talousarvioon sisältyneet henkilöstövähennykset on toteutettu ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Konsernipalveluiden toimialan talousarvioon 2024 sisältyi noin 9,0 M€ edestä talouden sopeutustoimenpiteitä, joista valtaosa (n. 80 %) on syyskuun ennusteen perusteella toteutumassa.
- Kokonaisuutena konsernipalveluiden talousarvion ennustetaan ylittyvän 5,56 M€. Ennuste on samalla tasalla kuin puolivuositarkastuksesta, jolloin se oli 5,53 M€. Koko vuoden ajan on etsitty uusia ja korvaavia säästötoimenpiteitä talousarviossa pysymiseksi. Merkittävimpiä toimia ovat olleet tiukkojen talousohjeiden noudattaminen sekä täyttölupamenettely henkilöstön poistuman hyödyntämiseksi. Mm. Ruokapalvelujohtajan virka on lakkautettu elokuussa 2024 ja työtehtävät on sisäisesti uudelleen järjestelty.
- Suurimmat talousarvioylitykset kohdistuvat tilapalveluihin (3,9 M€) sekä palvelutuotannon tukipalveluihin (2,2 M€) ja siellä erityisesti lääkintäteknikan palveluihin. Muilta osin talous on syyskuun ennusteen mukaan toteutumassa talousarvion mukaisena tai sitä paremmin. Talousarvioylitykset johtuvat pääosin tilinpäätöksen 2023 toteutumasta, sillä ko. toiminnoissa TP 2023 ylitti vuoden 2023 talousarvion ja sillä on ollut heijastusvaikutus kuluvan vuoden talousarvion pohjaan. Budjettipohjassa olevat virheet saadaan oikaistuksi vuoden 2025 talousarvioon, sillä sen laadinnassa on käytettävissä tilivuoden 2023 tiedot kokonaisuudessaan sekä alkuvuoden 2024 toteumatiedot.

Pelastustoimen toimialajohtajan katsaus

- Vuoden kolmannen neljänneksen osalta pelastustoimen toimialan toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä poikkeamia. Pelastustoiminnan tehtävämäärät noudattavat vuoden 2023 tasoa, kun taas ensihoitopalvelutuotannossa tehtävämäärät ovat vähentyneet 15 %:a verrattuna 9/2023 tilanteeseen. Ensihoitotehtävien laskun selittävä tekijänä on valtakunnallinen Hätäkeskuslaitoksen tehtävänkäsittelyohjeen muutos. Onnettomuuksien ehkäisytyön palvelut etenevät suunnitellusti käytettävissä olevien henkilöstöresurssien mukaisesti. Vuoden 2024 aikana yleisötapahtumat ovat lisääntyneet ja niiden myötä pelastustoimen valvontatehtävät työllistävät onnettomuuksien ehkäisyä asiantuntijoita. Maakunnan riskiperusteisen pelastustoimen valvontasuunnitelman mukaiseen valvontatehtävä- ja turvallisuusviestinnän suoritemääriä ei saavuteta 100 %:sti.
- Kolmannella vuosineljänneksellä toteutettiin pelastustoimen järjestämisen linjausten, palvelutasopäätöksen, vuoden 2024 kehittämistoimenpiteiden mukainen Viitasaaren paloaseman 24/7-valmius 20.9.2024 alkaen. Henkilöstön rekrytoinneissa ja toiminnan aloittamisessa onnistuttiin erinomaisesti. Ensihoidon palvelutuotannon siirto sote-toimialan Terveystieteiden palvelut -vastuualueen toiminnaksi etenee suunnitelmallisesti nimettyjen ohjausryhmän ja työryhmien toimesta. Ensihoidon siirron vaikutukset ovat huomaitu sekä pelastustoimen että sote-toimialan vuoden 2025 talousarviovalmisteluissa.
- Vuoden 2024 sopeuttamis- ja tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet etenevät pelastuslaitoksella. Sopeuttamisvelvoitteet saavutetaan ja sen lisäksi TA 2024 mukaisia päätettyjä hankintoja jää toteutumatta noin 0,5 M€ arvosta. Organisaatorakenteen muutosta on valmisteltu vuoden 2024 aikana. Syksyn aikana on aloitettu myös tarkemmat tehtäväkuvien ja toimintamallien tarkastelut osana vuoden 2025 talousarvion mukaista toimialan raamia sekä sopeuttamistoimenpiteitä. Pelastuslaitoksen johtamisjärjestelmää muutetaan ja hallintotehtäviä vähennetään. Syksyn aikana päätetyllä uudella organisaatiolla aloitetaan toiminta 1.1.2025 alkaen.
- Kolmanteen vuosineljänneksen mennessä vuoden 2024 pelastuslaitoksen talous on edennyt suunnitelmallisesti ja tilinpäätösennuste (9/2024) on tulokseltaan noin 0,4 M€ ylijäämäinen.

Sosiaali- ja terveystalouden toimialajohtajan katsaus

- Tammi-syyskuun talouden toteuma ennustaa sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2024 osalta yhteensä n. 75,8M€ talousarviopoikkeamaa. Kasvua edelliseen ennusteeseen on 8,8M€ (67M€). Merkittävin muutos ennusteessa on tapahtunut vammaispalveluiden toimintamenoissa, jossa sekä asiakasmäärä että yksikköhinnat ostopalveluissa ovat kasvaneet aiempiin arvioihin verrattuna. Vammaispalveluiden ylitysennuste on tällä hetkellä 21,7 M€, ja se on kasvanut 7 M€ edellisestä ennusteesta. Ennusteen muutosta ja perusteluja on kuvattu tarkemmin laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen vastuualuejohtajan katsauksessa. Sairaalapalveluiden ylitysennuste on hieman pienentynyt, koti- ja asumispalveluiden ennuste on aiemmalla tasolla, Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden osalta ennuste on hieman heikentynyt lastensuojelun sijaishuollon vaativan ja erityistason laitossijoitusten kasvusta johtuen. Yksi yhteinen sosiaali- ja terveystalouden käyttömenoihin vaikuttava tekijä on myös palkankorotukset, sekä sopimusperusteiset että harmonisointiin liittyvät, jotka vaikuttavat eri vastuualueiden osalta eri tavoin myös merkittävästi tehtyä korotusvarausta enemmän ja aiheuttaa painetta henkilöstömenojen kasvulle yli ennustetun.
- Talouden sopeuttaminen ylitysennusteen pienentämiseksi talousarviokaudella vaatisi merkittäviä palvelutuotannon supistamisen ja sulkemisen toimia, joilla on vaikutusta palvelutuotannon lakisääteisiin velvoitteisiin, kuten hoitoon pääsyyn ja hoitotakuun toteutumiseen sekä henkilöstö/asiakasmittauksen toteutumiseen palvelutuotannossa. Lisäksi toimenpiteiden tulisi toteutua muissa palveluissa kuin niissä joissa ylitysennuste tällä hetkellä on. Tehdyn palveluverkkopäätöksen osalta toimeenpannaan kaikki mahdolliset kustannusten kasvua hillitsevät toimenpiteet mahdollisimman pian, kuten kiirevastaanoton keskittäminen ja palveluasumisen toimipisteiden vähentäminen. Palvelutuotannon toimintojen karsiminen ja keskittäminen vaatisi palveluverkkopäätöksen uudelleen arviointia ja strategian vastaisesti toimimista.
- Talousarvion 2024 sisältämiä säästötoimenpiteitä ja tuottavuusohjelman toimenpiteitä on osassa vastuualueita toteutettu suunnitellusti, mutta niiden toteutuminen ja taloudellinen vaikutus on toteutunut hitaasti, eikä niillä ole pystytty suunnitellusti hillitsemään talouden ylitystä. Osassa palveluita toimenpiteiden käynnistymistä on viivettä arvioituna alkuperäiseen aikatauluun mm. lastensuojelun oman toiminnan lisääminen, tilojen käyttöönottoon liittyvä aikatauluongelma, kuten myös ikääntyneiden arviointi ja kuntoutusyksikön perustamisen osalta, Sairaalapalveluiden toimenpiteet toteutuvat heikosti. Tämä aiheuttaa sen, että säästötoimenpiteitä pitää vastuualueilla etsiä aiemmin suunniteltujen toimenpiteiden lisäksi tai korvaamiseksi. Talousarviossa toimenpiteitä oli toimialalla vuodelle 2024 33,4M€, tällä hetkellä toteumaennuste niiden toteutumiseksi 19,4 M€ eli 58%
- Elokuun alussa Jämsän Terveys Oy:n toiminnasta siirtyi hyvinvointialueen palvelutuotannoksi lasten, nuorten ja perheiden palvelut sekä mielenterveys ja päihdepalvelut. Toiminnan siirto sujui hyvin ja palveluiden jatkuvuus saatiin turvattu.
- Aluehallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle lisäselvityksen ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen poikkeusluvasta vuodelle 2025 elokuun kokouksessaan. Varsinainen poikkeuslupahakemus on toimitettu ministeriöön tammikuussa 2024. Poikkeusluvan myöntäminen on viivästynyt merkittävästi kansallisen sairaalaverkkoselvityksen ja siitä tehtyjen lakimuutosesitysten vuoksi. Päätöstä poikkeusluvasta Keski-Suomen hyvinvointialue ei ole vielä saanut.
- Aluehallitus antoi lisäksi lausunnon Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle aluevaltuuston 11.6.2024/39§ päätöksestä sosiaali- ja terveystalouden palveluverkosta. Lausunnossa pyydettiin hallinto-oikeutta kiirehtimään päätöstä palveluverkon täytäntöönpanon osalta, sillä yhdessä aluevalituksessa oli vaade päätöksen täytäntöönpanokiellosta. Hallinto-oikeus teki asiassa välipäätöksen 22.08.2024 1657/2024 Dnro 1567/03.04.04.04.09/2024, jossa hallinto-oikeus totesi että se ei kiellä aluevaltuuston täytäntöönpanoa. Näin ollen toimialalla on tehty palveluverkon toimeenpanon suunnitelmaa ja aikataulusta, jotta esimerkiksi vuokrasopimusneuvottelut kuntien kanssa pystytään toteuttamaan vuoden 2024 loppuun mennessä ja että päätöksen toimeenpanoa voidaan edistää välittömästi ja mahdollisimman laajasti vuoden 2025 aikana.
- Vuoden kolmannen neljänneksen aikana on tehty tiiviisti talousarvion 2025 valmistelutyötä vastuualue- ja toimialatasolla. Talousarvioon liittyvät toimenpiteet ja henkilöstövaikutukset on käsitelty yhteistoimintaneuvotteluissa.
- Sairaalapalveluiden taloudenohjausryhmä on jatkanut työskentelyään. Toimialalla jatkettiin myös täyttölupamenettelyä muille kuin suoraan asiakas- ja potilastyössä oleville nimikkeillä ja esihenkilöille. Ensihoidon palvelutuotannon siirron valmistelu, Pelastustoimesta Sosiaali- ja terveystalouteen, jatkui. Siirto toteutuu vuoden 2025 alusta. Myös sosiaali- ja terveystalouden 24/7 tilannekuvakeskus projekti eteni suunnitellusti ja se on suunnittelussa aikataulussa siten että toiminnan käynnistymistä tavoitellaan kesän-syksyn aikana 2025.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden vastualuejohtajan katsaus

- Toimintakatteen ennustetaan ylittävän talousarvion –10,8 M€. Merkittävin ylitys syntyy lastensuojelun palvelualueen ylitysennusteesta –9,5 M€, joka pääosin koostuu sijaishuollon vaativan ja erityistason laitossijoitusten kasvusta. Toimintatuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion (+2 M€), johtuen lastensuojelun laskuttamattomista ely-korvauksista.
- **Perheiden peruspalveluissa**, neuvola- ja seksuaaliterveyspalveluissa, on edetty alueellisen neuvolasuunnitelman mukaisesti. Varhaisen tuen sosiaalityössä palvelutakuu ei kaikilta osin toteutunut ja aluehallintovirasto on antanut siitä jo aiemmin huomautuksen. Nyt asiakasmäärä sosiaalityöntekijää kohti on noussut entisestään. Kotiin vietävissä palveluissa on käytetty lisähenkilöstöä ostopalveluiden kasvun hillitsemiseksi ja jonojen purkamiseksi. Tukihenkilösuhteet ovat kääntyneet laskuun lastensuojelulain mukaisissa ostopalveluissa ja SHL-mukaisissa ostopalveluissakin kasvu on hidastunut verrattuna edelliseen vuoteen (tukihenkilötyössä v. 1-9/2023 yht. 519, v. 1-9/2024 yht. 487). Perheoikeudellisissa palveluissa tapaamispalveluissa hillitään ostopalvelun kasvua. Talouden tehostettu tuki on alkanut. Ennuste ylityksestä on 1,4 M€.
- **Lastensuojelun palveluissa** on tehostettu avo- ja sijaishuollon sosiaalityöntekijöiden rekrytointia lakisääteisen asiakasmitoituksen toteuttamiseksi (30 asiakasta/työntekijä). Lastensuojelun laitoshoidon ostopalvelujen ennustetaan ylittävän talousarvion huolimatta talouden sopeuttamiseksi tehdyistä toimituksista, koska erityistason ja vaativan erityistason laitoshoidon palvelutarve on edelleen kasvanut huomattavasti. Rekrytoinneissa on onnistuttu 06/2024 eteenpäin, virkoja on tyhjillään vain 7/64. Palvelutarpeen kasvu sijaishuollossa on kääntynyt laskuun, mutta suurin yksittäinen ylityksen syy on usean lapsen sijoitus (2024:14, 2023:4) vaativan erityistason lastensuojelun laitoshoidon. Vuoden 2024 aikana tehdyt hintojen korotukset (3 - 5%), jotka heijastuvat vuoden 2024 kustannuksiin (> 2 M€), samoin kuin kilpailutuksen avaamisesta seurannut hintojen korotus (10-30%). Oman laitospalvelun lisäämistä ei ole saatu käyntiin. Lakisääteinen jälkihuollon ikärajamuutos 25 vuodesta 23 vuoteen on toteutettu siten että erityistä tukea tarvitsevat alle 25-vuotiaat nuoret voivat saada jälkihuollon palveluja, toiminnan piirissä <30 nuorta. Lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon yhteiset perheterapeutit ovat aloittaneet työnsä 08/24. Laitosten avotyö on laajentunut kattamaan pohjoisen ja läntisen alueen. Perhehoidon osuus sijoituksista on edelleen lisääntynyt. Oman toiminnan lisääminen laitoshoidossa ei ole toteutunut v. 2024, säästötavoite (1,5 M€) siirtyy vuodelle 2025. Omien laitosten käyttöaste on 90% ja omiin laitoksiin oli sijoitettuna 168 eri nuorta. Ennuste ylityksestä 9,5 M€.
- **Opiskeluhoollon palveluissa** on vakinaistettu kuntien opiskeluhoollon yhteiset alueelliset rakenteet. Systemistä työtettä on vahvistettu. Koulupsykologien rekrytointia on tehostettu erillisen suunnitelman mukaisesti. Psykologisiin tutkimuksiin keskittyvän tiimin rekrytointi on käynnistetty, ostopalvelun käyttöä on rajattu. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat vieneet eteenpäin keskitettyä digitaalista asiakasohjausta ja palvelun kohdentamista segmentoinnin avulla. Ennuste ylityksestä on 900 000 €.
- **Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvolapalveluissa** on jatkettu valmistelutyötä nuorten mtp-palvelun ikärajan noston osalta yhteistyössä opiskeluhoollon, aikuisten miepä-palveluiden ja erikoissairaanhoidon kanssa. Nuorten ensilinjaa ja nuorten interventionavigaattoria valmistellaan ja otetaan käyttöön vuoden 2025 alkaen. Nuorten ensilinja tulee koskemaan alkuvaiheessa Jyväskylän ja Jämsän toimipisteitä. Nuorisovastaanotto on ollut mukana sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän pilotoinnissa, järjestelmän käyttöönottoa laajennetaan myös muihin toimipisteisiin. Se toimii apuna tavoitteessa asiakasprosessien määrämittäisyyksistä. Jyväskylän perheneuvola on mukana pilotoimassa lasten interventionavigaattoria, valmistelua tästä tehty alkusyksyn aikana. Ennuste alituksesta 1 M€.
- **Perhekeskustyötä** on edistetty yhteisövaikuttavuuden linjausten mukaisesti sekä sisällöllisesti monipuolista toimintaa mm. vanhemmuuden tuen, parisuhteen ja neuropsykiatrisen tuen palvelujen avulla. Saarijärven uusi perhekeskus käynnistynyt. Sähköinen perhekeskus on ollut käytössä myös loma-ajan ja laajentunut Tarina-auttamisen videoita hyödyntäen; lapsille, nuorille ja vanhemmille on suunnattu ennaltaehkäisevää tukea. Vaikuttavien työmenetelmien koulutuskoordinointi on toteutunut myös YTA-yhteistyössä. Talousarvio toteutuu suunnitellusti.
- Jämsän neuvolapalvelun, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perheneuvolan ja nuorisopsykiatrian poliklinikan siirto toteutui suunnitellusti 1.8.2024.
- Integraatiotyöryhmä on lasten, nuorten ja perheiden palveluiden ja erikoissairaanhoidon välisen yhteistyön tukena vakiinnuttanut toimintansa ja tehostanut asiakasohjausta, konsultointia ja hoidon porrastuksen toteutumista.

Koti- ja asumispalveluiden vastualuejohtajan katsaus

- Talous tulee tulojen suhteen toteutumaan noin 3,8 M€:lla arvioitua paremmin. Suurimpana eränä ovat vuokratuotot, jotka tulevat ylittymään 1 M€:lla. Toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion 15,7 M€:lla, koska talousarviota laadittaessa ei ollut vielä tiedossa loppuvuodesta 2023 tulleet kulut ja hintojen nousut. Suurimpana ylityksenä ovat asiakaspalvelujen (ikäntyneiden palveluasuminen) ostot, joiden ennustetaan ylittävän 8,8 M€. Kuljetuspalvelukustannuksiin (ikäntyneiden päivätoiminnan ja vammaispalvelulainmukaiset kuljetukset) tuli 1.5.2024 5,4%:n korotus, joka lisää kuljetuskustannuksia budjettiin nähden 3,3 M€.
- 1.2.2024 on tullut voimaan palkkauudistus, jonka myötä henkilöstöryhmien palkkojen hinnoittelutunnusten alarajat nousivat huomattavasti. Muutoksen myötä henkilöstömenot tulevat ylittymään huomattavasti, vuositasolla kustannusvaikutus on noin 2 %. Kirjanpidon mukaan henkilöstömenojen ylitys on 2,2M€, mutta vielä joulukuussa on tulossa maksuun takautuvia eriä. Palkkauudistuksen vaikutus henkilöstömenojen kasvuun on merkittävä, mutta se toteuttaa palkkaharmonisaatiota.
- Liikkeenluovutukset ovat tuoneet palveluihin useita muutoksia. Hyvinvointialueelle siirtyi 1.1.2024 Sääksvuoren palvelukoti ja toimintakeskus Etelä-Savon hyvinvointialueelta ja 1.4.2024 Jämsän alueen kotihoito ja ikäntyneiden asumisyksiköt Jämsän Terveydeltä. Vastualueen varahenkilöstö siirtyi 1.3.2024 konsernipalveluun perustettuun keskitettyyn varahenkilöstöyksikköön. Vakinaisen henkilöstön määrä 30.9.2024 oli 3 308.
- Tuottavuusohjelman toimissa on edistytty. Laitoshoidon määrä on vähentynyt suunnitellusti. Toukokuun alusta 50 paikkainen Palokan pitkäaikaishoidon yksikkö muuttui Ritolan palvelutaloksi. Kotihoidossa etähoivan asiakasmäärä on kuluneena vuonna kasvanut 26,4 %:a (383 -> 484 asiakasta). Lääkeautomaattiasiakkaiden määrä on kasvanut 64,6 %:a (435 -> 716 asiakasta). Lääkeautomaatilla otettujen lääkeannosten määrä on kasvanut 69,5 %:a (30511 -> 51726 annosta). Kuntouttavaa työtä ikäntyneiden palveluissa on edistetty erityisellä kaatumistapaturmien ehkäisyprojektilla. Opetushoivakodin perustaminen ei ole edennyt suunnitellusti, koska entinen Sotainvalidien sairaskodin kiinteistö ei ole siirrynyt hyvinvointialueen hallintaan. Tämän vuoksi myös kehitysvammaisten erityisen vaativan tuen asumisyksikön perustaminen on viivästynyt. Seniorin hyvinvointineuvola on vaiheittain kehitetty ja pilotoitu Kestävän kasvun hankerahalla. Tällä hetkellä toiminta kattaa 77 %:a hyvinvointialueen kunnista.
- Palveluverkkopäätöksen mukaisten toimenpiteiden toimeenpanon suunnittelu käynnistynyt.
- Asumispalveluissa on saatu käyttöön lähes kaikki tyhjänä olleet (noin 50) asumispaikat henkilöstön käyttöä tiivistämällä. Ikäntyneiden ympärivuorokautiseen palveluasumiseen odottavia on keskimäärin 110 asiakasta/kk, jonotusaika on keskimäärin 49,15 vrk, pisin aika 106 vrk. Yhteisölliseen asumiseen odottavia keskimäärin 15, jonotusaika on keskimäärin 51,6 vrk, pisin aika 117 vrk. Kotihoidon palveluihin pääsee 0-1 vuorokauden sisällä. Palvelutarpeen arviointi käynnistyy kotihoidon palveluissa 0-1 vuorokaudessa, asumispalveluissa 0-7 vuorokaudessa.

Laaja-alaisen sote-keskuksen vastuualuejohtajan katsaus (1/2)

- Toimintakatteen ennustetaan ylittyvän talousarvion 31,6 M€. Ennuste on heikentynyt 7,1M€ puolivuosikatsauksesta, johtuen vammaispalvelujen ennusteen heikkenemisestä aiemmin arvioitua suuremman laitoshoidon asiakasmäärän ja ostopalvelujen hintojen nousun vuoksi (7M€). Muilta osin ennuste on puolivuosikatsauksen ennusteen kaltainen.
- Vastuualueen merkittävin ylitys syntyy Sosiaalipalveluiden palvelualueen ylitysennusteesta 24,1 M€. Tästä Aikuisten sosiaalipalveluiden ylitysennuste on 2,4 M€. Ennusteessa on mukana kuntouttavan työtoiminnan arvioitu ylitys 0,5M€. Vammaispalveluiden osuus ylityksestä on 21,7 M€. Vammaispalveluiden ennusteen heikkenemisen perusteita selvennetään tarkemmin seuraavalla dialla.
- Avosairaanhoidon palvelualueen ylitysennuste on 8,2 M€, johtuen asiakasmaksutuottojen oletettua pienemmästä tuotosta (3 M€) sekä ostopalveluiden ja hoitotarvikkeiden kustannuksien noususta (5,1 M€). Keskitetyissä palveluissa talousarvio tulee alittumaan -0,7 M€ sekä suun terveydenhuollon palvelualueen ennustetaan pysyvän talousarviossa.
- Asiakkaat ovat käyttäneet digitaalisen sosiaali- ja terveyskeskuksen palveluita merkittävästi. Digitaalisen sote-keskuksen kontakteja oli 94 555, joista esimerkiksi avosairaanhoidon kontakteja on ollut 85 132. Lisäksi avosairaanhoidon vastaanottojen etäkontakteja on ollut 186 861. Kaikkiaan avosairaanhoidon kontakteja on ollut 1 046 224, joista etäkontaktien osuus on yhteensä 271 993 (26%).
- Hoitoon pääsy avosairaanhoidon kiireettömälle vastaanotolle on keskimäärin 15 vuorokautta lääkärille ja 10,8 vuorokautta hoitajille. Geriatrisen keskuksen muistihoitopolku on virtaviivaistettu ja yli vuoden mittainen hoitajono (260) on jo lähes kokonaan purettu syyskuun aikana.
- Suunterveydenhuollon osalta lain mukainen hoitotakuu toteutuu. Kiireettömään hoitoon pääsy 1-9/24 keskiarvo oli 59 (edellinen 93) vrk, vaihteluväli minimi 4 (edellinen 28) vrk ja maximi 120 (edellinen 180) vrk, tavoite on 4 kk.
- Suun terveydenhuollossa asiakasmäärän mahdollinen muutos yleisestä taloudellisesta tilanteesta johtuen vaikuttaa asiakasmaksukertymään; Kun talous taantuu, niin hoidon kysyntä hetkellisesti vähenee, mutta hoidon tarve siirtyy myöhempään ajankohtaan ja terveyserot kasvavat.
- Jämsän Terveys Oy:n liikkeenluovutus toteutui mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä asumispalveluiden ja kuntoutuspalveluiden osalta 1.8.2024.
- Sosiaali- ja kriisipäivystyksen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 45 tuhatta euroa budjetoitua paremmin, vaikka sosiaalipäivystystehtävät ovat kasvaneet 15 % ja kriisityön asiakasmäärä 23 % edellisen vuoden vastaavasta ajasta.
- Tuottavuus- ja sopeuttamistoimenpiteitä jatketaan kustannusten hillitsemiseksi suunnitelman mukaisesti. Vammaispalveluiden tuottavuustavoitteena on, että laitosasumisesta siirretään kuntoutuneita asiakkaita palvelutarpeitaan vastaavaan asumispalveluun. Hyvinvointialueen oman erityisen vaativan tuen yksikön valmistumisen siirtymisen myötä toimenpiteet säästöt eivät ole toteutuneet. Laitosasumista (28 asiakasta) ostetaan mm. Etelä-Savon hyvinvointialueen Vaalijalan yksiköstä, Pirkanmaan hyvinvointialueelta ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta. Vuodelle 2025 suunniteltuja toimenpiteitä on alettu toteuttamaan.

Laaja-alaisen sote-keskuksen vastualuejohtajan katsaus (2/2)

- Vammaispalveluiden ylitysennuste on 21,7 M€, mikä on kasvanut 7 M€ edellisestä ennusteesta.

Vammaispalvelujen ennusteen mukainen poikkeama talousarviosta muodostuu pääasiassa seuraavista muutoksista:

Kehitysvammaisten ostopalvelut ylitysennuste 12,4 M€ (muutos puolivuosisikatsauksen ennusteeseen +5,2M€)

- Kehitysvammaisten asumispalvelujen ostopalveluhinnat ovat nousseet 3-10 %. Kustannuksia on osaltaan lisännyt asiakkaiden kasvanut hoitoisuus. Laitosasumiseen on siirtynyt 8 uutta asiakasta (+30%) heinä-syyskuun aikana, kokonaismäärän ollessa 28 asiakasta. Kustannukset laitosasumisessa ovat 850 – 1 340 euroa per vuorokausi. Laitosasumista ostetaan mm. Etelä-Savon hyvinvointialueen Vaalijalan yksiköstä, Pirkanmaan hyvinvointialueelta ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta.

Vammaispalvelulain mukaiset (VPL) ostopalvelut ylitysennuste 8,7 M€ (muutos puolivuosisikatsauksen ennusteeseen +1,5 M€)

- Henkilökohtaisen avun toteutunut toimintakatteen ylitykseksi muodostuu 4,4 M€. Muutos puolivuosisikatsauksen ennusteeseen syntyy tästä erästä. Henkilökohtaisen avun työnantajamallin avustajien tuntipalkat ovat nousseet noin tuhannessa työsopimuksessa (Heta-Tes palkkaluokkamutokset). Lisäksi kustannuksia on lisännyt asiakkaiden siirtyminen toimintakyvyn heikentymisen vuoksi työnantajamallista ostopalveluiden ja palvelusetelien käyttäjiksi. Esimerkiksi heinäkuussa palveluseteliasiakkaita oli 395 ja syyskuussa 442 (+12%). Asiakkaille myönnettyjen tuntimäärien käyttö vaihtelee, mikä osaltaan vaikeuttaa kustannusten ennakointia.
- Tehostetun palveluasumisen sekä muiden ostopalvelujen toteutunut toimintakatteen ylitys 3,8 M€, joka johtuu pääsääntöisesti kustannusten kasvusta (3-10%) sekä asiakkaiden hoitoisuuden kasvusta.
- Kuljetuskustannukset ylitysennuste 0,5M€. Kuljetuspalveluasiakkaiden määrä (4573) on kasvanut edellisestä vuodesta 690:llä. Lukuun sisältyy kuljetuspalveluiden asiakkaat eri kuljetustyypeissä (esim. vapaa-ajankuljetukset, työ- ja opiskelumatkat). Hyvinvointialueelle siirtymisen myötä kaikille palvelunkäyttäjille on tehty päätökset, joten asiakasmäärä ja kustannukset ovat tulleet näkyviksi. Kuljetuskustannukset ovat nousseet 5 % toukokuusta alkaen ja syyskuussa 0,2 %.

Sairaalapalveluiden vastuualuejohtajan katsaus

- Vastuualueeseen kuuluvat erikoissairaanhoido sekä alueellinen osastotoiminta (AOT; sisältäen terveyskeskussairaalat, kotisairaalan ja palliatiivisen keskuksen).
- 1.1.-30.9.2024 välisenä aikana tuottavuutta on saatu kasvatettua. Merkkejä palvelutarpeen kysynnän kasvun taitumisesta on. Toimintaa haastavat konservatiivisten erikoisalojen sekä psykiatrian erikoislääkäreiden saatavuusongelmat ja AOTn hoitajien rekrytointipulmat.
- Kiireellinen hoito toteutuu vailla viiveitä. Hoitotakuuseen kuuluvaan kiireettömään hoidon tarpeen arvioon ("poliklinikkajono") odottaa 29,3 % potilaista (792) yli 3 kk määräajan. Kiireettömään hoitoon (esimerkiksi leikkauksiin) odotti yli 6 kk määräajan 21,5 % potilaista (2270).
- Ennustetut toimintamenot vuodelle 2024 ovat 395 M€ ja tuotot 50 M€. Toimintakatteen ylitysennuste on parantunut 21,3 M€:oon (6,2 %). Parannusta elokuun ennusteeseen verrattuna on 2,4 M€ . Toimintakuluista puolet (199 M€) on henkilöstökuluja. Palveluiden ostot (mm. hoito yliopistosairaaloidessa, vapaa hoitopaikan valinta ja ostopalvelulääkärit) ovat pienentyneet 139 M€:oon. Aineet-tarvikkeet-tavarat (kuten lääkkeet, implantit ja hoitotarvikkeet) muodostavat 54 M€ menoista.
- Konservatiivisen palvelualueen toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 6,97 M€ (5,7 %) johtuen pääasiassa budjetoitua suuremmasta hoidon tarpeesta yliopistosairaaloidessa. Operatiivisen palvelualueen ylitys on 8,55 M€ (11,6 %) johtuen hoidosta muissa sairaaloissa sekä vapaasta hoitopaikan valinnasta. Psykiatrian palvelualueen 2,5 M€ (7,4 %) ylitysennustetta selittää arvioitua kalliimpi hoito muissa sairaaloissa (vaikeahoitoiset sekä hoitoon määrätyt potilaat). Muiden palvelualueiden euromääräiset ylitykset ovat pienempiä (Päivystys & ensihoito 0,65, Sairaalapalvelut Nova 1,8 ja Alueellinen osastotoiminta 1,9 M€, 2-6 %).
- Sairaalapalveluiden talouden ohjausryhmä on todennut erikoissairaanhoidon kustannusten syntymisen noudattavan hoidettujen potilaiden määrää eikä epätarkoituksenmukaista kulujen muodostumista ole havaittu. Jatkossa keskitytään erityisesti kustannusten hallinnan uusiin keinoihin vertaiskehittämisen periaattein.
- Yhteenvetona todetaan, että talouden ennuste on parantunut merkittävästi. Hoito muissa sairaaloissa muodostaa pääosan talousarvion ylitysennusteesta. Vaikuttamismahdollisuudet näihin välttämättömiin tai keskittämisasiäsetuksen mukaisiin hoitopalveluihin ovat rajallisia. Henkilöstökustannusten ennustaminen näyttää onnistuneen hyvin. Talousarvioon sisällytettyjä sopeuttamistoimenpiteitä ei ole onnistuttu kaikilta osin toteuttamaan suunnitellusti, erityisesti hoitopalveluiden ostojen vähentämisen osalta. Näitä sopeuttamistoimenpiteitä jatketaan.

Palvelutuotannon tukipalvelujen vastualuejohtajan katsaus

- Kaikki vuoden 2024 suunnitellut sopeuttamistoimenpiteet on toteutettu.
- Vastualueen ennustetaan kuitenkin ylittävän talousarvion 2,2 meur. Ylitys on pienentynyt merkittävästi toisen vuosipuoliskon aikana, kun tehdyt sopeuttamistoimet ovat alkaneet vaikuttaa täysimääräisinä. Talousarvion ylitys muodostuu pääosin lääkintätekniikan palveluostoista sekä aine- ja tarvikeostoista (ylitys 2,3 meur), joihin ei voida vaikuttaa lyhyellä aikavälillä. Ruokapalveluissa ennustetaan 0,46 meur ylitystä, mikä johtuu henkilöstöbudjetoinnissa olleista virheistä, kesäkuun palkkaratkaisujen vaikutuksista sekä elintarvikkeiden hinnan noususta. Puhtauspalvelut, välinehuolto sekä logistiikka ja kuljetuspalvelut ovat ennusteen mukaan alittamassa talousarvion ja riittävät kattamaan ruokapalveluista aiheutuvan ylityksen.
- Logistiikkakeskus on aloittanut toiminnan syyskuussa. Aikaisemmin kuudesta eri varastosta operoidut materiaalitoiminnot on keskitetty Kauramäkeen Jyväskylään. Keskitetyn toiminnan ansiosta logistiikassa on kyetty jo nyt nopeuttamaan kiertoa sekä sitä kautta pienentämään varaston arvoa. Koko hyvinvointialueen kattava aine- ja tarvikekuljetusten runkoreitistö on otettu käyttöön lokakuussa. Postitoimintoja ja niiden järkevää organisoimista tarkastellaan yhdessä palvelujen kanssa.
- Talousarvion toteutumisessa suurimmat riskit muodostavat tilojen ja laitteiden huono kunto sekä elintarvikkeiden ja muiden aineiden ja tarvikkeiden hintojen nousu. Riskeihin pyritään varautumaan toimintatapoja kehittämällä mm. aterioiden kuljetuksissa ja jakelussa sekä jatkuvalla tuotevalikoiman läpikäymisellä. Keväällä suunnitellut lisäsopeutustoimet on otettu suunnitellusti käyttöön. Toimenpiteitä ovat olleet mm. ruokalistamuutokset, Ostin tuotevalikoiman rajaaminen palveluittain, työvuorosuunnittelun tehostaminen ja ostosopimusten kilpailuttaminen.

Talouskatsaus

Hyvinvointialueen avainluvut

miljoona euroa	Tilinpäätös 2023	Muutettu Talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 2024	Ennustettu poikkeama 2024	Muutos TPE2024 - TP2023
Toimintakate	-1 226	-1 196	-1 277	-81	-51
Vuosikate	-74	-16	-95	-79	-20
Tilikauden yli-/alijäämä	-113	-50	-125	-75	-12
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	-113	-164	-239	-75	-125
Valtion rahoitus	1 159	1 192	1 192	0	33
Investointimenot	-5	-25	-18	7	-13
Lainakannan muutos	3	86	91	5	87
Lainakanta 31.12.	496	582	587	5	91

Hyvinvointialueen rahoitus ja velvoitteet epäsuhdassa

- Hyvinvointialueen **koko vuoden tuloksen ennustetaan toteutuvan 125 miljoonaa euroa alijäämäisenä**. Alijäämä johtuu vuoden 2023 tapaan valtion rahoituksen vajeesta. **Valtion rahoitus hyvinvointialueille on pienempi kuin niiden lakisääteisten palveluiden järjestämisen kustannukset**.
- Vuoden 2024 talousarviossa hyvinvointialueen tulostavoite oli -50,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Puolivuositarkastukseen sisältyvä koko vuoden tulosennuste on noin 75 miljoonaa euroa talousarvion mukaista tulosta heikompi.
- Vuoden 2024 puolivuositarkastuksen mukainen tilinpäätösennuste oli 117 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilinpäätösennusteen muutos puolivuositarkastukseen nähden aiheutuu soten ennusteenäkymän heikentymisestä (-8,8 M€). Merkittävin muutos on tapahtunut laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen vammaispalvelujen toimintamenojen ennusteessa, jossa sekä asiakasmäärä että yksikköhinnat ostopalveluissa ovat kasvaneet aiempiin arvioihin verrattuna. Tarkemmat syyt muutokseen on esitetty toimiala- ja vastuualuejohtajien katsauksissa.
- Hyvinvointialueen toimintaa valvovat viranomaiset (Avi, Valvira, Fimea) ovat toistuvasti tuoneet esiin, että rahoituksen puutteesta huolimatta palvelut on järjestettävä lainsäädännön mukaisia velvoitteita noudattaen. Tästä syystä hyvinvointialueen ei ole mahdollista riittävästi sopeuttaa toimintaansa siten, että ennustettu talousarviopoikkeama ei toteutuisi.
- Hyvinvointialueita sitovat edelleen myös alueille siirtymälainsäädännön perusteella siirtyneet sopimusvastuut, mm. vuokrasopimukset, jotka sitovat hyvinvointialueita edelleen. Myös tämä vaikeuttaa talouden sopeuttamista.
- Koko vuoden tulosennusteeseen liittyy epävarmuustekijöitä. Vaikka kuukausikohtaista vertailutietoa on käytettävissä vuodelta 2023, se ei todennäköisesti kuvaa vielä luotettavasti vakiintuneen toiminnan kuukausikohtaisia toteumatietoja tai -rytmiä, mikä vaikeuttaa koko vuoden talouden toteuman ennustamista. Toiminnan käynnistymisvaiheeseen liittyy paljon normaalivuodesta poikkeavaa aikataulutusta ja prosessit käynnistyivät vaiheittain. Epävarmuutta liittyy edelleen myös palkkaratkaisun mukaisen palkkauudistuksen kokonaisvaikutuksiin hyvinvointialueen henkilöstömenoissa.

Talouden sopeuttamistoimenpiteet jatkuvat

- Osana talouden tasapainottamisohjelmaa
  - **Vuodelle 2024 suunniteltujen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutus on käynnissä.** Tämänhetkinen arvio on, että sopeuttamistoimenpiteille suunnitellusta 48 miljoonan euron talousvaikutuksesta toteutuu noin 70 %, noin 32 miljoonaa euroa. Osa toimenpiteistä tuottaa suunnitellut talousvaikutukset täysimääräisesti vuoden aikana. Osa toimenpiteistä on sellaisia, joiden taloudelliset vaikutukset näyttävät jäävän suunniteltua pienemmäksi, vaikka toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaan. Lisäksi on toimenpiteitä, jotka eivät ole edenneet suunnitellussa aikataulussa tai joita ei ole päästy aloittamaan esim. tilaratkaisujen viivästymisen vuoksi. Korvaavia toimenpiteitä on osin otettu käyttöön, mutta niistä huolimatta tavoitellut vaikutukset eivät ole toteutumassa täysimääräisesti.
  - Sosiaali- ja terveystalouden palveluverkkotyöstä on tehty ensimmäisen vaiheen päätös aluevaltuustossa 11.6.
  - Organisaatiorakenteen ja johtamisjärjestelmä kokonaisarviointi on tehty ja toimenpiteet aloitettu
  - Sairaalapalvelujen talouden ohjausryhmä työskentelee toimeksiannon mukaisesti
- Talouden sopeuttamistoimenpiteiden toteutusta jatketaan edelleen määrätietoisesti. Talouden tasapainottamissuunnitelmaa on tarkennettu osana vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman laatimista ja 9.10.2024 julkaistu hyvinvointialuejohtajan vuoden 2025 talousarvioesitys sisältää laajan paketin uusia ehdotettuja talouden sopeuttamistoimenpiteitä.
- Vastuualuekohtaiset toiminnan ja talouden säännölliset tilannekatsaukset johtotiimissä aloitetaan lokakuun aikana
- Talouspalvelujen tehostettu tuki sosiaali- ja terveystalouden vastuualueille on aloitettu, ensimmäisenä talouden seurannan ja johtamisen käytäntöjä on käyty yksityiskohtaisesti läpi lasten, nuorten ja perheiden palvelujen vastuualueella. Työtä jatketaan ja toimintatapoja käydään vastaavasti läpi myös muilla sosiaali- ja terveystalouden vastuualueilla.
- Talousviestintää esihenkilöille on tehty tehostetusti, tarkoituksena vahvistaa talouden tilannekuvaa ja kustannustietoisuutta koko organisaatiossa. Osana talousviestintää on viestitty myös voimassa olevista talouden ohjeista, hyvistä käytännöistä ja esihenkilöiden roolista ja vaikutusmahdollisuuksista talouden johtajana.
- Toiminnan tunnuslukujen ja seurantatietojen laatua ja työvälineitä kehitetään. Parhaillaan on käynnissä mm. asiakas- ja potilastietojärjestelmien konsolidointi yhtenäisen tiedon saamiseksi ja johdon työpöytä-ratkaisun toteuttaminen johdon raportointia täydentämään.

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma (1000 €)	Tilinpäätös 2023	Muutettu	Ennuste 2024	Poikkeama ENN - TA	Toteuma 1-9 2023	Toteuma 1-9 2024	Muutos TA 2024-TP 2023	
		Talousarvio 2024					€	%
TOIMINTATUOTOT	200 208,6	181 150,9	183 517,6	2 366,7	111 698,9	118 184,2	-19 057,7	-0,1
Myyntituotot	56 365,4	57 310,1	44 204,4	-13 105,8	37 912,0	27 075,6	944,8	0,0
Maksutuotot	84 243,4	88 612,1	92 213,6	3 601,5	55 991,5	64 835,6	4 368,7	0,1
Tuet ja avustukset	44 886,8	21 015,4	32 243,7	11 228,3	9 375,1	15 912,2	-23 871,4	-0,5
Muut toimintatuotot	14 713,1	14 213,3	14 856,0	642,7	8 420,2	10 360,8	-499,8	0,0
TOIMINTAKULUT	-1 426 019,8	-1 376 955,7	-1 460 330,3	-83 374,6	-1 012 828,9	-1 064 990,6	49 064,1	0,0
Henkilöstökulut	-631 380,8	-669 930,0	-675 166,1	-5 236,1	-463 472,9	-496 092,1	-38 549,2	0,1
Palvelujen ostot	-586 855,2	-508 533,5	-570 495,8	-61 962,3	-399 425,2	-409 508,4	78 321,7	-0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100 073,0	-91 677,1	-98 387,7	-6 710,6	-71 026,2	-70 947,7	8 395,9	-0,1
Avustukset	-21 232,3	-21 754,9	-21 173,5	581,4	-16 008,6	-14 815,1	-522,6	0,0
Muut toimintakulut	-86 478,5	-85 060,1	-95 107,1	-10 047,0	-62 895,8	-73 627,3	1 418,3	0,0
TOIMINTAKATE	-1 225 811,2	-1 195 804,9	-1 276 812,7	-81 007,8	-901 130,0	-946 806,4	30 006,3	0,0
VALTION RAHOITUS	1 158 863,3	1 192 244,3	1 192 186,7	-57,5	891 394,0	894 140,0	33 380,9	0,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-7 486,9	-12 118,3	-10 086,8	2 031,5	-4 057,0	-4 318,1	-4 631,4	0,6
VUOSIKATE	-74 434,7	-15 678,9	-94 712,7	-79 033,8	-13 792,9	-56 984,4	58 755,8	-0,8
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-39 062,0	-34 707,9	-30 430,1	4 277,8	-28 149,7	-22 889,0	4 354,1	-0,1
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-113 496,8	-50 386,8	-125 142,7	-74 755,9	-41 933,4	-79 873,4	63 109,9	-0,6

*Talousarvion luvut sisältävät käyttösuunnitelman muutokset

Hyvinvointialueen vastuualueiden ennuste

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu Talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 2024	Ennustettu poikkeama 2024	Muutos TPE2024 - TP2023
HVA KÄYTTÖTALOUS (Toimintakate)	-1 225 811	-1 195 805	-1 276 813	-81 008	-51 002
Konsernipalvelut	-250 813	-273 951	-279 512	-5 561	-28 699
Strateginen johtaminen ja järjestäminen	-8 924	-10 283	-9 933	350	-1 009
Johtamisen tukipalvelut	-167 602	-188 932	-192 646	-3 715	-25 045
Palvelutuotannon tukipalvelut	-74 288	-74 737	-76 933	-2 197	-2 645
Pelastustoimi	-29 997	-32 718	-32 313	406	-2 316
Sosiaali- ja terveystaloudet	-945 001	-889 136	-964 952	-75 817	-19 951
Sosiaali- ja terveystaloudet yhteiset	-3 234	-1 126	-1 341	-215	1 892
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	-120 152	-114 410	-125 210	-10 800	-5 058
Koti- ja asumispalvelut	-231 951	-231 946	-243 839	-11 893	-11 888
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	-249 245	-218 681	-250 279	-31 598	-1 034
Sairaalapalvelut	-340 419	-322 973	-344 284	-21 311	-3 865

*Taseen selvittelytilien kirjaukset on huomioitu hyvinvointialuetasoisesti.

Hyvinvointialueen vastuualueiden toteuma

1 000 €	TP 2023	TA/M 2024	TOT 2024	2024 TOT - TA		Muutos 2023-2024	
	1-9	1-9	1-9	€	%	€	%
HVA KÄYTTÖTALOUS (Toimintakate)	-901 130	-895 295	-946 806	-51 511	6 %	-45 676	5 %
Konsernipalvelut	-194 304	-209 038	-205 763	3 275	-2 %	-11 459	6 %
Strateginen johtaminen ja järjestäminen	-5 535	-7 932	-5 178	2 754	-35 %	357	-6 %
Johtamisen tukipalvelut	-135 793	-144 736	-141 885	2 851	-2 %	-6 092	4 %
Palvelutuotannon tukipalvelut	-52 976	-56 371	-58 699	-2 329	4 %	-5 724	11 %
Pelastustoimi	-22 960	-24 707	-23 384	1 324	-5 %	-424	2 %
Sosiaali- ja terveystalot	-683 403	-661 550	-717 624	-56 075	8 %	-34 221	5 %
Sosiaali- ja terveystalot yhteiset	-2 924	-850	-2 375	-1 525	179 %	550	-19 %
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	-87 077	-86 206	-97 934	-11 728	14 %	-10 857	12 %
Koti- ja asumispalvelut	-170 556	-173 859	-178 185	-4 326	2 %	-7 629	4 %
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	-176 278	-163 454	-187 497	-24 043	15 %	-11 219	6 %
Sairaalapalvelut	-246 567	-237 181	-251 633	-14 453	6 %	-5 066	2 %

*Taseen selvittelytilien kirjaukset on huomioitu hyvinvointialuetasoisesti.

Hyvinvointialueen konsernipalveluiden palvelualueiden ennuste

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu Talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 2024	Ennustettu poikkeama 2024	Muutos TPE2024 - TP2023
KONSERNIN KÄYTTÖTALOUS (Toimintakate)	-250 813	-273 951	-279 512	-5 561	-28 699
Strateginen johtaminen ja järjestäminen	-8 924	-10 283	-9 933	350	-1 009
Riskienhallinta	-3 035	-4 959	-6 009	-1 050	-2 974
Tietojohdaminen	-2 291	-2 549	-2 549	0	-258
Strategia ja palveluiden järjestäminen	-3 092	-1 107	293	1 400	3 385
Hyvinvointi ja kumppanuudet	-506	-1 668	-1 668	0	-1 162
Johtamisen tukipalvelut	-167 602	-188 932	-192 646	-3 715	-25 045
Hallintopalvelut	-5 699	-8 168	-7 868	300	-2 169
HR-palvelut	-15 106	-25 475	-25 475	0	-10 369
Viestintäpalvelut	-1 018	-1 121	-1 121	0	-103
Tietohallintopalvelut	-42 267	-48 794	-49 094	-300	-6 828
Talouspalvelut	-6 349	-8 203	-7 703	500	-1 353
Tilapalvelut	-80 445	-77 562	-81 477	-3 915	-1 031
Rahoitus ja vastuut	-15 931	-18 865	-19 165	-300	-3 234
Konsernipalvelut yhteiset	-786	-743	-743	0	43
Valtionavustus toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen	0	0	0	0	0
Palvelutuotannon tukipalvelut	-74 288	-74 737	-76 933	-2 197	-2 645
Palvelutuotannon tukipalvelut, yhteiset	-238	-173	-152	20	86
Ruokapalvelut	-21 846	-21 549	-22 013	-465	-168
Puhtauspalvelut	-30 370	-31 968	-31 863	105	-1 493
Välinehuolto ja lääkintätekniikka	-16 501	-15 580	-17 848	-2 268	-1 348
Logistiikka ja kuljetuspalvelut	-5 333	-5 468	-5 056	411	277

*Taseen selvittelytilien kirjaukset on huomioitu hyvinvointialuetasoisesti.

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelualueiden ennuste

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu Talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 2024	Ennustettu poikkeama 2024	Muutos TPE2024 - TP2023
PELAN KÄYTTÖTALOUS (Toimintakate)	-29 997	-32 718	-32 313	406	-2 316
Keski-Suomen pelastuslaitos	-29 997	-32 718	-32 313	406	-2 316
Pelastustoiminta	-20 885	-21 641	-22 374	-733	-1 489
Riskienhallinta	-647	-1 973	-797	1 176	-150
Ensihoito	-8 466	-9 104	-9 142	-38	-676

*Taseen selvittelytilien kirjaukset on huomioitu hyvinvointialuetasoisesti.

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden palvelualueiden ennuste

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu Talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 2024	Ennustettu poikkeama 2024	Muutos TPE2024 - TP2023
SOTEN KÄYTTÖTALOUS (Toimintakate)	-945 001	-889 136	-964 952	-75 817	-19 951
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	-120 152	-114 410	-125 210	-10 800	-5 058
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, yhteiset	-185	-246	-156	90	29
Lasten, nuorten ja perheiden keskitetyt palvelut	-382	-692	-646	46	-265
Opiskeluhuollon palvelut	-13 136	-13 277	-14 177	-900	-1 040
Perheiden peruspalvelut	-26 286	-26 865	-28 265	-1 400	-1 979
Lastensuojelun palvelut	-73 519	-63 984	-73 620	-9 636	-102
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvolapalvelut	-6 645	-9 346	-8 346	1 000	-1 701
Koti- ja asumispalvelut	-231 951	-231 946	-243 839	-11 893	-11 888
Koti- ja asumispalvelut, yhteiset	-4 247	-929	-827	102	3 419
Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus	-97 524	-88 575	-94 722	-6 147	2 802
Kotihoito- ja tukipalvelut	-50 228	-54 528	-58 253	-3 725	-8 025
Ikääntyneiden asumispalvelut	-53 811	-58 630	-60 758	-2 129	-6 947
Erytisryhmien kotiin vietävät palvelut ja asumispalvelut	-26 141	-29 284	-29 278	6	-3 137
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	-249 245	-218 681	-250 279	-31 598	-1 034
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus, yhteiset	-2 285	-2 240	-1 560	680	725
Avosairaanhoido	-107 123	-94 504	-102 665	-8 162	4 458
Sosiaalipalvelut	-117 885	-100 869	-124 985	-24 116	-7 100
Suunterveydenhuollon palvelut	-21 952	-21 068	-21 068	0	883
Sairaalapalvelut	-340 419	-322 973	-344 284	-21 311	-3 865
Sairaalapalvelut, yhteiset	-2 421	-3 105	-2 013	1 091	407
Konservatiivinen palvelualue	-125 592	-121 513	-128 485	-6 972	-2 893
Operatiivinen palvelualue	-74 304	-73 860	-82 413	-8 553	-8 110
Psykiatrian palvelualue	-36 920	-33 668	-36 165	-2 497	755
Päivystys ja ensihoito	-25 814	-23 119	-23 768	-648	2 046
Sairaalapalvelut Nova	-39 931	-35 810	-37 637	-1 826	2 294
Alueellinen osastotoiminta	-35 439	-31 897	-33 803	-1 906	1 636
Sosiaali- ja terveystalouden yhteiset	-3 234	-1 126	-1 341	-215	1 892

*Taseen selvittelytilien kirjaukset on huomioitu hyvinvointialuetasoisesti.

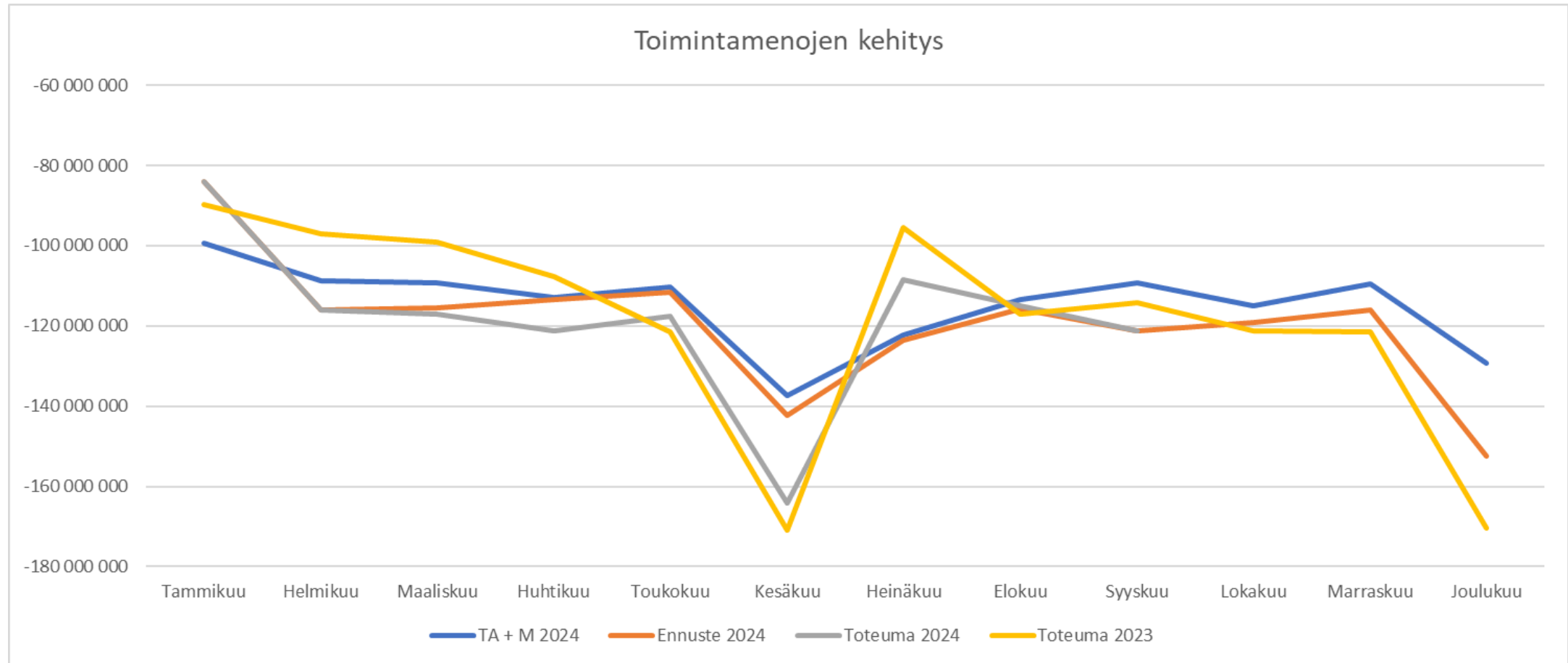
Tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden sopeuttamistoimenpiteiden toteutuneet vaikutukset 1-9/2024

	Tavoite 1 000 € koko vuosi 2024	Toteuma 1 000 € 1-9/2024	Ennuste 1 000 € koko vuosi 2024
Konsernipalvelut			
Tuottavuusohjelman toimenpiteet	3 950	2 175	4 150
Muut talouden sopeuttamistoimenpiteet	8 980	5 110	7 226
Pelastustoimi			
Muut talouden sopeuttamistoimenpiteet	1 400	1 187	1 490
Sosiaali- ja terveystaloudet			
Tuottavuusohjelman toimenpiteet	13 852	6 018	10 015
Muut talouden sopeuttamistoimenpiteet	19 571	3 179	9 389
Yhteensä	47 753	17 669	32 270

- Toimenpidekohtainen seuranta on esitetty toimialakohtaisissa, erillisissä liitteissä
- Useiden toimenpiteiden osalta on raportoitu, että toimenpiteen toteuttaminen on käynnissä, mutta vaikutukset talouteen näkyvät vasta vuoden edetessä/lopus
- Joidenkin toimenpiteiden osalta on jo ennakoitu, että suunnitellut vaikutukset eivät tule toteutumaan täysimääräisinä
- Talouden sopeuttamistoimenpiteiden toteutusta jatketaan edelleen määrätietoisesti. Talouden tasapainottamissuunnitelmaa on tarkennettu osana vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman laatimista. 9.10.2024 julkaistu hyvinvointialuejohtajan vuoden 2025 talousarvioesitys sisältää laajan paketin uusia ehdotettuja talouden sopeuttamistoimenpiteitä.

Toimintamenojen kehitys

Lisätietoja ja tausta-aineistoa

- Toiminnallisten tavoitteiden ja painopisteiden toteutuminen
- Aluehallituksen priorisoimien tavoitteiden toteutuminen
- Asiakaskokemus ja palautteet
- Henkilöstötietoja
- Hankeraportointi
- Hankintapäätösten raportointi
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen
- Muuta ajankohtaista
- Lisätietoja taloudesta: toimialojen talousarvion toteutuminen, investointien toteutuminen, rahoitus- ja sijoitustoiminnan toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet

Toiminnan tietojen raportointi

- Seuraavassa esitetään talousarviokirjassa vahvistettu strategian mittariston mukainen toiminnan tietojen neljännesvuosiraportti. Raportoinnissa on huomioitava seuraavat reunaehdot:
  - Mittareista tilanne esitetään vain niiden osalta, joissa mittauksen kohteesta on saatavissa päivitetty tieto neljännesvuoden syklillä. Erityisesti kansallisista lähteistä / kyselyistä (kuten Terve Suomi, Kouluterveyskysely tms.) kerättävää tietoa raportoidaan vain kerran vuodessa (kyselyn syklillä täydennettynä omalla tiedonkeruulla).
  - Mittaristo esitetään tässä neljännesvuosiraportissa siinä muodossa kuin se on ollut ennen lisätalousarvion yhteydessä tehtäviä mittariston päivityksiä.
  - Jatkossa raportoinnissa tullaan kehittämään mallia kirjalliseen analyysiin, miten mittaustiedot vastaavat asetettujen vuositavoitteiden saavuttamista
  - Toiminnan tunnusluvut on tuotu raporttiin, jotta saadaan jaettua myös tätä kautta tietoa hyvinvointialueen pelastustoimen ja sote-palveluiden asiakasmääristä, käyntimääristä ja muista tunnusluvuista
- Tietojohtaminen kerää palautetta toiminnan tietojen raportoinnista ja tietotarpeista hyvinvointialueella
  - Tarkoituksena on ns. Johdon työpöydän kehittämisen kautta saada automatisoitu näkymä valittuihin johtamisen mittareihin
  - Johdon työpöydän suunnittelu käynnistyi huhtikuussa hyvinvointialueen tietotarpeiden kartoituksella ja etenee kohti ensimmäisen vaiheen toteutusta
- Tila-sarakkeessa oleva harmaa pallo tarkoittaa, että joko tietoa ei raportoida kyseisenä ajanjaksona tai lähtötasoa uudempaa tietoa ei ole saatavilla

Valtuusto- ja hallitustaso: Lapset, nuoret ja perheet

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Lasten ja nuorten koettu mielenterveys paranee	Kouluterveyskysely: ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana (tytöt ja pojat erikseen)	2023 kouluterveyskysely:Huolissaan mielialasta 8. ja 9. lk 35,5 %, ammattioppilaitos 28,7%, lukio 41 %	Mielialastaan huolestuneiden määrä ei kasva		Ei saatavilla 2023 uudempaa tietoa	○
		4. ja 5. lk kysymys "mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana", 3X10D-elämäntilannemittari	2023 kouluterveyskysely: Huolissaan mielialasta 4. ja 5. tytöt 24,6 %, pojat 15,9%	Mielialastaan huolestuneiden määrä ei kasva		Ei saatavilla 2023 uudempaa tietoa	○
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittämättömästi saaneiden osuus)	Kouluterveyskysely (toteutetaan joka toinen vuosi) Ei ole päässyt X-ammattilaiselle yrityksistä huolimatta terveydenhoitaja ja lääkäri, koulupsykologi ja -kuraattori 8.–9. lk, lukio, ammatilliset)	Kouluterveyskysely 2023: koulukuraattorille 8–9 lk 10 %, lukio 1. ja 2. 12,3 %, ammatti 10 % kouluterveydenhoitajalle 8–9 lk 5 %, lukio 1. ja 2. 4 %, ammatti 4 % koulupsykologille 8–9 lk 15 %, lukio 1. ja 2. 16 %, ammatti 18%	Palveluja riittämättömästi saaneiden osuus ei nouse.	Yhteisöllisen työn osuus psykologeilla n. 15%, kuraattoreilla n. 25%	Ei saatavilla 2023 uudempaa tietoa	○
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Palveluja on saatavilla riittävästi	Kouluterveydenhuollon laajojen terveystarkastusten toteutus-% suhteessa oppilasmäärään/lukuvuosi	95 %	100 %		Raportoidaan lukuvuosittain (seuraava raportointi Q2/2025)	○

Valtuusto- ja hallitustaso: Lapset, nuoret ja perheet

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat	Palveluja on saatavilla riittävästi	Perhetyön käynnistyminen (vkot)	Perhetyön tavoite: a) varhainen perhetyö 1 vko b) erityisen tuen perhetyö 3 vkoa c) tehostettu perhetyö 2 vkoa	Perhetyön tavoite: a) varhainen perhetyö 1 vko b) erityisen tuen perhetyö 2 vkoa c) tehostettu perhetyö 2 vkoa	Varhaisen tuen perhetyö toteutuu kaikilla alueilla, erityinen ei toteudu, tehostettu perhetyö ei toteudu	Varhaisen tuen perhetyön osalta toteutuu 1 vkon kuluessa kaikilla alueilla. Erityisen tuen perhetyö toteutuu pohjoisella ja itäisellä alueella, muualla ei toteudu 3 vkon kuluessa. Tehostettu perhetyö toteutuu pohjoisella ja itäisellä alueella, muualla ei toteudu 2 vkon kuluessa.	
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat;	Palveluja on saatavilla riittävästi	Perhesosiaalityön asiakasmäärä/työntekijä	45 asiakasta/työntekijä-	42 asiakasta/työntekijä	Keskinen 63, pohjoinen 35, itäinen 40, läntinen 44.	Koko hyvinvointialue: ka 53 as/sos.tt (sisältää sekä eriytetyn että yhdenmetyt työn)	
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä vähenee	Sotkanet: kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat (% vastaavan ikäisestä väestöstä, tytöt ja pojat yhteensä)	2022: K-S HVA 2,0 % (koko maa 1,6 %)	1,8%	1,89 %	1,9%	

Valtuusto- ja hallitustaso: Työikäset

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Työikäisen väestön työkyky paranee	<p>Terveystietokeskus: Työkykyindeksi (ei käytössä laajasti Keski-Suomessa)</p> <p>Terve Suomi: jaksaminen työskennellä vanhuuseläkeikään saakka sekä arvio omasta työkyvystä</p>	<p>1) Terveystietokeskus: ei HVA-tasosta lähtötietoa</p> <p>2) Fin Sote 2020: Työkykyä heikentyneeksi arvioi 29 %, 25 % arvioi, ettei jaksanut työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (Terve Suomi 2022) 21 % arvioi itsensä täysin työkyvyttömiksi (Terve Suomi 2022)</p>	työkykyindeksi on käytössä	<p>1) Ei raportoitu</p> <p>2) Ei raportoitu</p>	<p>1) Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa</p> <p>2) Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa</p>	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittämättömästi saaneiden osuus)	Terve Suomi (2022 lähtien): 18–64-vuotiaat, oletko mielestäsi saanut riittävästi terveyspalveluita (lääkäri, hoitaja, hammaslääkäri, suuhygienisti) 12 viime kuukauden aikana?	FinSote 2020: Sosiaalityön palveluita riittämättömästi sai 48 %, 68 % koki terveyspalveluiden saatavuuden hyväksi, 24 % koki saaneensa riittämättömästi hammaslääkäripalvelua, 17 % riittämättömästi lääkäripalvelua ja 11 % hoitajan	Kokemus palveluiden saatavuudesta paranee	Ei raportoitu	Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa	

Valtuusto- ja hallitustaso: Työikäiset

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vaikutus työkykyyn vähenee	Sotkanet: mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi 1) työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä 2) Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet	2021: 1) K-S HVA miehet 3,6 %, naiset 3,9 %; koko maa miehet 3,3 %, naiset 3,4 % 2) MT-perusteisesti vuonna 2022 Keski-Suomessa 36,4 (koko maa 30,4) 25–64-v / 1000 vastaavan ikäistä. 36,4% myös 18-24-vuotiaa	Sukupuolittain tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Ei raportoitu	2023: 1) K-S HVA miehet 3,4%, naiset 3,7%, yht. 3,6% KOKO MAA miehet 3,2%, naiset 3,3, yht. 3,2% 2) K-S HVA miehet 23,8%, naiset 55,4%, yht. 39,1% KOKO MAA miehet 18,9%, naiset 46,2%, yht. 32,3%	

Valtuusto- ja hallitustaso: Ikäihmiset

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paraneva	Ikääntyvien kotona asumisen edellytyksiä parannetaan	Sotkanet: kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä	2022: 92,6%	92,60 %	92,6%	92,70 %	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Ikäihmisten koettu yksinäisyys vähenee	Sotkanet: itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet tilasto 2 vuoden välein	2022: K-S HVA 10,9% (koko maa 9,9%)	2022: K-S HVA 10,9% (koko maa 9,9%)	Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa	Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palveluiden piirissä olevien toimintakyky paranee	RAI - mittari: Kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaiden palvelutarpeen muutos (yhdessä tai erikseen)	Kotihoito: 80 % palvelutarve on säilynyt tai vähentynyt Palveluasuminen: 87 % palvelutarve on säilynyt tai vähentynyt	Kotihoito: 80 % palvelutarve on säilynyt tai vähentynyt Palveluasuminen: 87 % palvelutarve on säilynyt tai vähentynyt	Kotihoito 78% Palveluasuminen 90%	Kotihoito 82% Asuminen 89%	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paraneva	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittävästi saaneiden osuus)	Terve Suomi (2022 lähtien): yli 65-vuotiaat, oletko mielestäsi saanut riittävästi terveyspalveluita (lääkäri, hoitaja, hammaslääkäri, suuhygienisti) 12 viime kuukauden aikana	2022 20 % koki saaneensa riittävästi hammaslääkäripalvelua, 23,6 % riittävästi lääkäripalvelua 14,9 % riittävästi hoitajan palveluita	Kokemus palveluiden saatavuudesta paranee	Ei raportoitu	Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa	

Valtuusto- ja hallitustaso: Kaikki

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
valtuusto- ja hallitustaso: Kaikki							
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Menetettyjen elinvuosien määrä vähenee	Sotkanet: PYLL (0–80-vuotiaat)	2022: K-S HVA 5823, koko maa 5745	Menetettyjen elinvuosien määrä laskee	Ei raportoitu	6046	
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Sairastavuus vähenee ja alueelliset erot HVA:n sisällä pienenevät	Kansallinen terveysindeksi	Ikävakioitu sairastavuusindeksi 2021 K-S HVA 102,3	102	Ei raportoitu	101,6	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Keski-suomalaiset ovat tyytyväisiä elämänlaatuunsa	Terve Suomi: Elämänlaadun (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus.	Terve Suomi 2022: elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuus: koko Suomi 54 %; Keski-Suomi 52 %	ei saatavilla tietoa	Ei raportoitu	Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Tarvevakioitu alueen asukkaiden sote-palvelujen tarve vähenee (80 % yleiskatteisesta HVA:n rahoituksesta sidottu tarvevakiointiin)	THL: sote-palvelutarvekerroin pienenee	2020: 1,05 (kokonaistarvekerroin; koko maa 1)	Kerroin pysyy ennallaan tai laskee	Ei raportoitu	0,99	

Valtuustotaso kaikki

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Pelastustoimen palvelut parantavat asukkaiden, yritysten ja Keski-Suomessa vierailevien kokemusta turvallisesta maakunnasta	Kysely palveluiden saatavuudesta ja laadusta	Ei HVA-tasoista lähtötietoa		Ei raportoitu	Selvitys- ja valmistelutyö on käynnistynyt	○
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Asukkaiden kokemus terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta	1) Terve Suomi: Kuinka turvalliseksi tunnet olosi päivittäisessä elämässäsi (5-portainen asteikko), elämänlaatu (5-portainen asteikko), arvio omasta terveydestä. 2) Koettu terveys (keskitasoinen tai heikko) Kouluterveyskysely kahden vuoden välein.	1) Terve Suomi 2022: päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokee 68,6 % (koko maa 67 %). Terveystensä keskitasoiseksi tai heikoksi kokee 38 % (koko maa 37 %). 2) Nuorista 23 % kokee terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi (koko maa 26 %)	Koettu terveys ja turvallisuus vahvistunut. Kouluterveyskysely ei dataa	Ei raportoitu	1) Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa 2) Ei saatavilla 2023 uudempaa tietoa	○
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Asukkaiden kokemus osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista vahvistuu	Terve Suomi: 1)Heikko osallisuuden kokemus; 2)Osallistuminen omaa hoitoa koskevaan päätöksentekoon	Terve Suomi 2022: 1)Erittäin heikko osallisuuden kokemus 10 % 2) sai osallistua omaa hoitoa koskevaan päätöksentekoon 69%		Ei raportoitu	Ei saatavilla 2022 uudempaa tietoa	○

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut (vastuualue)							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat; Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat	Perustason palvelut vahvistuvat ja raskaammista palveluista painopiste siirtyy ehkäisevään ja ennakkoivaan työhön.	Lastensuojelun avohuollon uusien asiakkaiden määrän vähentyminen 5 % / vuosi.	Uusia asiakkaita 800	Uusia asiakkaita < 760	Ei raportoitu 2023	Raportoidaan puolivuositain	○
LNP Keskitetyt palvelut							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Ihmislähtöiset kustannusvaikuttavat palvelut sekä saumaton palveluiden yhteensovittaminen	Perhekeskusten lkm	Perhekeskustoiminnan nykytilasta on tehty tilannekatsaus, jonka pohjana on kansallinen suunnittelu. Toimintasuunnitelma- ja yhteistyösopimusluonnokset sekä laatukorttiluonnokset valmistelussa.	Perhekeskusten lkm. 13 (näistä 3 on kuntavetoista)	Perhekeskusten lkm. 11	Perhekeskusten lkm. 12	●

Opiskeluhuollon palvelut (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Lasten ja nuorten toimintakyky paranee	Alueelliset MOVE tilastot: MOVE mittaukset %-osuus oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä tai hyvinvointia kuluttavalla tasolla (5. lk ja 8 lk)	MOVE mittaukset lukuvuosi 2022–2023: 37.8 %	Mittaukset paranevat. Mittaukset lukuvuosi 2023–2024	Ei raportoitu 2023	Raportoidaan vuosittain	
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Lasten ja nuorten ylipainon vähentyminen	Potilastietojärjestelmä: Ylipaino-% 7–12-vuotiaat, 13-16 vuotiaat lukuvuositasolla	Ei saatavilla	Tiedot saatavilla lukuvuosi 2024–2025	Ei raportoitu 2023	Raportoidaan lukuvuosittain (seuraava raportti Q2/2025)	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Toimiva vuoropuhelu koululaisten, heidän perheidensä, opiskelijoiden ja koulujen ja oppilaitosten kanssa sekä monipuolisten osallistumis- ja vaikuttamistapojen	Opiskeluhuollon palvelualueen palaute- ja ideointikanavan kehittäminen	Opiskeluhuollon palautekanavaa ei ole	Palautekanava käytössä	Palautekanvan suunnitelma on tehty vuoden 2023 aikana	Psykologi- ja kuraattoripalveluissa parasta aikaa menossa,	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Lakisääteisten palveluiden toteutuminen koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluissa.	Lakisääteiset aikarajat palvelujen piiriin pääsemiseksi toteutuvat (2 pv kiireellinen ja 7 pv ei-kiireellinen) sekä yhteisöllinen työ toteutuu 30 % tyajasta.	1) Aikarajat toteutuvat 70% 2) Yhteisöllisen työn osuus kuraattoreilla on n. 25 % ja 3) psykologeilla 15 %.	1) 100% 2)Yhteisöllisen työn osuus kuraattoreilla on n. 30 % ja 3) psykologeilla 20%.	Kuraattoripalvelut toteutuvat lakisääteisissä aikarajoissa muualla paitsi Jyväskylässä. Psykologipalvelut eivät toimi aikarajoissa perusteella henkilöstövajeen vuoksi, toisella asteella palvelun tarve on jatkuvasti kasvava ja ruuhkautunut. Psykologivajetta paikataan ostopalvelulla.. Yhteisöllisen työn osuus psykologeilla n. 15% ja kuraattoreilla n. 25%.	1) seurataan puolivuositain 2) seurataan puolivuositain 3) seurataan puolivuositain	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Kiirettömän hoidon hoitotakuu toteutuminen opiskeluterveydenhuollossa (hoito aloitettu 14 vrk kuluessa), lukuvuositasolla	Ei saatavilla, uusi	1.9 alkaen	100 %	Ei raportoitu 2023	82 %	

Perheiden peruspalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Palveluja on saatavilla riittävästi	Lastenneuvoloiden laajojen tarkastusten toteutumis-% suhteessa 4-vuotiaiden määrään	90 %	92 %	Vauvaikäisillä 100%, leikki-ikäisillä 100%	Raportointi puolivuositain	○
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Perusrokotusten kattavuus	V. 2020 syntyneiden rokotuskattavuus osin heikentynyt ja voimakkaat alueelliset erot: 1.MPR 94,7 (vaihteluväli 84 - 100), 2.DTaP-IPV-Hib 89% (79-100%)	1) MPR 95 % 2) DTaP-IPV-Hib 90 %	Ei raportoitu 2023	Raportointi puolivuositain	○
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Hoidon jatkuvuus paranee (COC-indeksi) (Sotekuva-palvelu, jatkossa paikallisesti Logex Region)	Avosairaanhoidon hoitajakäynnit 0.2 (neuvolatoiminnall e spesifi paikallinen jatkuvuus paikallisesti ei tiedossa) Tieto saadaan neuvolatoiminnasta LC-järjestelmästä, kattavuus 72%	0,3	Ei raportoitu 2023	Raportointi vuosittain	○

Lastensuojelun palvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Osallisuuden lisääminen lastensuojelun laitoshoidon palveluissa	Laitoshoidossa (oma ja ostettu) lisätään lapsen kuulemiskäytäntöjä ottamalla käyttöön vertaisarvioinnin työväline, 2 yksikköä/vuosi lisää.	Omissa lastensuojelulaitoksissa on työväline käytössä.	Vertaisarviointia laajennetaan vuosittain kahteen uuteen lastensuojelun laitoshoidon ostopalveluyksikköön.	ei raportoitu 2023	toteutunut	
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat	Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	Lastensuojelun avohuollon uusien asiakkaiden määrän vähentyminen 5 %/vuosi	Lastensuojelun avohuollon uusia asiakkaita 800	Uusia avohuollon asiakkaita alle 760 (vähenee 5 %)	ei raportoitu 2023	514	
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat	Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	Huostassa olevien määrän vähentyminen 5 %/v	Huostassa olevien määrä 530 (1.1.2023)	Huostassa olevien määrä vähenee 2 %	ei raportoitu 2023	Huostassa 582	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	Oman lastensuojelun (pitkäaikaisen) laitoshoidon osuus kaikista laitossijoituksista	10 %	>20 %	Ei raportoitu 2023	n. 10%	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	Perhehoidon osuus kaikista sijoituksista	47 %	>60 %	ei raportoitu 2023	52 %	

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvontapalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Hoitotakuu	1. Lasten mielenterveyspalvelussa	1. 2,5vkoa	1.<2vkoa	ei raportoitu 2023	> 2 vko	●
		2. Nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelussa hoitoon pääsy < 2vkoa	2. 1,5vkoa	2.<2vkoa	ei raportoitu 2023	> 2 vko	●
		3. Neuropsykiatrisen ja oppimisen tuen yksikköön hoitoon pääsy <3kk	3. 1 vuosi	3.<3kk	ei raportoitu 2023	> 3 kk	●
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Käytäntöjen yhtenäistäminen ja hoidon vaikuttavuus	1. nuorten mtp-tiimeissä systemaattinen oirearviointien käyttöönotto ahdistus (GDI 7)- ja masennusoireisilla (BDI)	1) Arviointia käytössä vaihtelevasti eri tiimeissä 2) vaikuttavuutta ei ole systemaattisesti seurattu	1) käytössä kaikissa tiimeissä 100 % ao. Tulosityllä ja raportointi 2) hoidon vaikuttavuuden systemaattinen seuranta	ei raportoitu 2023	Oirearviointien kirjaaminen käytössä, mutta rakenteinen kirjaaminen vaatii tehostamista	●
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Palveluun pääsy	Kasvatus- ja perheneuvontapalveluun pääsy	2,5vko	<2vkoa	3vko	3,1vko	●
	Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	Lasten- ja nuorten mielenterveys ja neuropsykiatrisen tuen hoito- ja palveluketjut kuvattuna ja vietyä sähköiselle alustalle (Drupal- työvälillä tehty ja verkkosivuille viety)	Hoito- ja palveluketjuvalmistelu käynnissä	Hoito- ja palveluketjut kuvattuna ja vietyä sähköiselle alustalle.	Ei raportoitu 2023	Alaikäisten päihdepalvelupolun jalkauttamista jatkettu, aloitettu syömishäiriöiden hoitopolun päivitys (kaikki ikäryhmät), hoitopolkujen mittaristoa kehitetty	●

Koti- ja asumispalveluiden keskitetyt palvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	RAIn laajeneminen	Asiakkaat, joille tehty toimintakyvyn arviointi määrät	V. 2023 tilastot	1) Mielenterveys- ja päihde 30 % 2) Kehitysvammaisten palvelut 60 % 3) Ikääntyneiden palveluissa 90 %		1) 65% (306 asiakasta) 2) 43% (581 asiakasta) 3) 4852 asiakasta	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Kansalaisen omantilanteen arviointi (inter-Rai - Check up)		ei käytössä	Käyttöönotto Käynnistyy tavoitetaso 10 %	Ei raportoitu 2023	Käynnistyy alkuvuosi 2025	

Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen käynnistäminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle.	Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen asiakasmäärät ja henkilöstörakenne; lakisääteinen aikamääreiden toteutuminen eli aika vireilletulo- palvelutarpeen arviointi - palvelupäätös - palvelun käynnistyminen	Asiakas- ja palveluohjauksen prosessit ovat yhtenäistyneet ja vakiintuneet; tietojärjestelmät tukevat palveluajan seurantaa	1) Henkilöstön rakenne ja määrä vastaa asiakkaiden palvelutarvetta. 2) Prosesseja kehitetään sujuviksi ja kustannustehokkaiksi 3) Käynnistetään yhteistyö yhdyspintojen prosessien kuvaamiseksi Yhdyspintatyössä yhteiset prosessit on saatu kuvattua.	1) Ei raportoitu 2023 2) Ei raportoitu 2023 3) Ei raportoitu 2023	1) Virat saatu täytettyä ja henkilöstön määrä vastaa asiakkaiden palvelun tarvetta. 2) Prosessien kehitystyö on jatkunut. Asiakasohjaajien RAI-arviointien luotettavuus on erinomainen. Asumiseen ohjautuu RAI-arvioinnin perusteella oikeita asiakkaita ja vähäisen palvelutarpeen asiakkaiden määrä kotihoidossa on vähentynyt. 3) Yhteisiä prosesseja yhdyspintojen kanssa on yhtenäistetty lisää ja yhteistoimintamuotojen käyttöönottoa ja laajentamista on jatkettu.	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Omatyöntekijätyömallin vakiinnuttaminen ja vahvistaminen	Asiakkaiden määrä, joille omatyöntekijä nimetty	Omatyöntekijä on nimetty kaikille asiakkaille, joille se lain mukaan tulee nimetä ei tiedossa		Ei raportoitu 2023	100% omatyöntekijä on nimetty kaikille säännöllisissä palveluissa oleville asiakkaille.	

Kotihoito- ja tukipalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoidon jatkuvuuden turvaaminen, Kotihoidon ja asiakas saa tarvitsemansa palvelun	1) Asiakkaan palvelu perustuu palvelutarpeen arviointiin RAI perusteisesti (asiakkaalle tehty RAI arviointi). 2) Sotkanet tilastot: Säännöllisen kotihoidon piirissä yli 75 v %	v. 23 tilastot	1) 100% 2) 16%		1) 3168 asiakasta	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Teknologian ja uusien toimintamallien laajentaminen koko hyvinvointialueelle	1) Lääkeannostelija asiakkaat 2) Etähoidon asiakkaat	v. 23 tilastot	1) 30 % 2) 80 %		1) 21,6 % 2) 14,6 %	

Ikääntyneiden asumispalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Lyhytaikaishoidon paikkamäärän lisääminen	Lyhytaikaishoidon paikkamäärä	31.12.2023 tilasto: paikkamäärä 194	Lyhytaikaishoidon paikkamäärä kasvaa 15 %	ei raportoitu 2023	Ei muutosta edelliseen	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Yhteisöllisen asumisen kehittäminen.	Yhteisöllisen asumisen paikkamäärä.	31.12.2023 tilasto: paikkamäärä 220	Yhteisöllinen asumisen paikkamäärä kasvaa 20 %	ei raportoitu 2023	Ei muutosta edelliseen	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Ympäri vuorokautisen palveluasumisen osuus laskee	Ympäri vuorokautisen palveluasumisen osuus	31.12.2023 tilasto: paikkamäärä 1354	7 %	ei raportoitu 2023	Paikkamäärä pysynyt samana	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laitoshoidon purku	Laitoshoidon paikkamäärä	31.12.2023 tilasto: paikkamäärä 134	Laitoshoidon paikkamäärä vähenee 58 %	ei raportoitu 2023	Laitoshoidon paikkamäärä sama kuin edellinen	

Erityisryhmien kotiin vietävät- ja asumispalvelut

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Kotiin tukemisen tiimien perustaminen koko hyvinvointialueelle	Kotiin tukemisen tiimien asiakasmäärät, perustettujen tiimien määrä	Vammaispalveluiden kotiin tukemisen tiimit: asiakasmäärä 278, tiimejä 13, Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tukemisen tiimit: asiakasmäärä 180, tiimejä 2	Vammaispalvelut: asiakasmäärä 330, tiimejä 15, Mielenterveys- ja päihdekuntoutujat: asiakasmäärä 280, tiimejä 8	Toteuma on raportoitu vuositasolla toimintakertomuksessa 2023.	Vammaispalvelut: asiakasmäärä 220, tiimien määrä 17, Mielenterveys- ja päihdekuntoutujat: asiakasmäärä 320, tiimien määrä 22	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuva	Asumisyksiköiden kapasiteetin täysmääräinen hyödyntäminen	asumisyksiköiden käyttöaste	1) Vammaispalveluiden käyttöaste 97 %, Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien käyttöaste 92 % 2) kuntouttavan työtoiminnan paikallisten ryhmien määrä 7	1) Käyttöaste 99 % molemmissa palveluyksiköissä 2) kuntouttavan työtoiminnan paikallisten ryhmien määrä 14	1) toteuma raportoitu v. 2023 toimintakertomuksessa vuositasolla 2) toteuma raportoitu v. 2023 toimintakertomuksessa vuositasolla	1) vammaispalvelut 98%, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat 93% 2) 12	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	RAI-arvioiden käytön laajentaminen ja vakiinnuttaminen	RAI-arvioiden peittävyys%	Ei tiedossa	75 %	toteuma raportoitu vuositasolla v. 2023 toimintakertomuksessa	48 %	

Laaja-alainen sote-keskus

Vastuualue, laaja-alainen sote-keskus							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat	Digitaalisten palveluiden (esim. videovastaanotto, chat, ei puhelin) laajentuminen	Omaks.fi- palvelun laajentuminen hyvinvointialueelle, sähköisesti hoidettujen asiakkaiden määrät	Omaks.fi palvelun kattavuus 40 %	Omaks.fi palvelun kattavuus100 %	Ei raportoitu 2023	Omaks.fi palvelun kattavuus100 %	

Avosairaanhoido (palvelualue)

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Asiakkaan tarpeenmukainen hoito, optimaalisesti tuotettuna	Tiimimallin peittävyys terveysasemilla	25 %	100 %	Ei raportoitu 2023	94 %	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Ajantasainen suunnitelma kaikilla siitä hyötyvillä asiakkailla	Hoitosuunnitelmien määrän kasvu	Ei tiedossa	75 %	ei tiedossa	Ei tiedossa	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Asiakkaan tarpeenmukainen hoito, optimaalisesti tuotettuna	Etäkontaktien (sis. myös puhelut) osuus kaikista käynneistä kasvaa.	27,6 % (lähtötasotieto korjattu kattavammasta lähdetiedosta)	yli 50 %	29 % (ent.Seututk:n ja JKL:n osalta) HVA-tason luku ei ole vielä saatavissa	32,8 %	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Palvelut ovat saavutettavissa	Vastausprosentti puheluihin (vastatut ja takaisinsoitto)	82 %	95–100 %	Ei raportoitu 2023	88,8 %	
	Keskimääräinen puheluihin vastaamisaika	Puheluihin takaisinsoiton vastausaika lyhenee (kiireellinen/kiireetön)	Puheluiden ka 2h 56 min		Heinäkuu 1 h 16min Elokuu 2 h 52 min Syyskuu 3 h 44 min	2 h 49 min (ka)	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitoon pääsy lain velvoittamassa määräajassa (hoidon tarpeen arvioinnista toteutuneeseen kiireettömään käyntiin)	Hoitoon pääsyn aika hoidon tarpeen arvioinnista Hoitoon pääsy lääkärit 14 vrk; Hoitoon pääsy hoitajat 10 vrk	Logex	14vrk	Syyskuu keskiarvo Lääkärit 10 vrk Hoitajat 6 vrk	Lääkärit 15 vrk ja Hoitajat 10,8 vrk (keskiarvo, oma seuranta)	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoidon jatkuvuus paranee	COCI (continuity of care index)	Hoidon jatkuvuus hoitajakäynneillä 0,2 ja lääkärikäynneillä 0,3		Ei raportoitu 2023	Hoitajakäynnit 0,16 Lääkärikäynnit 0,21	

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalvelut							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Digitaalisten palveluiden vahvistaminen ja lisääminen sosiaalipalveluissa	Sähköisten toimeentulohakemusten määrä kaikista hakemuksista	50 % Lähtötasona vuoden 2023 ennuste	50 %	46 %, jakautuen Oma-palvelusta 27 % ja Kelasta 19 %	54 % (Effic-kunnat, ProConsonasta ei tietoja saatavilla)	
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä kasvaa	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä (asiakasta/kk)	1 550 Lähtötasona vuoden 2023 ennuste	1650	Ei raportoitu 2023	ka 1- 8/2024, 1677. Tieto 9/2024 ei vielä saatavilla TE-palveluista	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Keskisuomalaiset saavat äkillisissä tilanteissa apua 24/7	Sosiaali- ja kriisipäivystyksen tehtävämäärä vuodessa.	9000	9500	ei raportoitu 2023	8725 tehtävää	
Keskisuomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat.	Asiakkaan osallisuutta lisäävän henkilökohtaisen budjetoinnin käyttöä lisätään	Asiakasmäärä henkilökohtainen budjetointi	20	25	Ei raportoitu 2023	24	

Suunterveydenhuollon palvelut

Suunterveydenhuollon palvelut							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitoon pääsy lain edellyttämällä tasolla	Hoitoon pääsy vuorokausina	180vrk (tavoite)	90vrk (1.11.2024)	97 vrk (pienen Kannonkoski 8 vrk, suurin Haapamäki 207 vrk)	ka 59	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Omahoidon tason määrittäminen ja näyttäminen potilaalle	Plakkikoodin kirjaaminen neliportaisella asteikolla	Ei tiedossa	80 %	77 %	83 %	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laatu ja kustannustehokkuus lisääntyvät	Paikkojen pysyvyys kolme vuotta		Pysytään valtakunnallisesti keskitasolla	Ei raportoitu 2023	88,2%, yläkvartiili 88,2%	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laatu ja kustannustehokkuus lisääntyvät	Juurihoidettujen hampaiden selviytyminen kolme vuotta.		Pysytään valtakunnallisesti keskitasolla	Ei raportoitu 2023	93,5%, mediaani 93,5%	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Laatu ja vaikuttavuus	Vaikuttavuusmittari 1. Kariesvaurioiden pysähtyminen		Päästään valtakunnallisesti keskitasolle	Ei raportoitu 2023	61,6%, mediaani 61,3%	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Laatu ja vaikuttavuus	Vaikuttavuusmittari 2. Kiinnityskudossairauksien hoidon kohdentuminen		Päästään valtakunnallisesti keskitasolle	Ei raportoitu 2023	1,3, alakvartiili 1,3	

Sairaalapalveluiden vastuualue

Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk/ 6 vko lasten- ja nuorisopsykiatria (%)	23,40 %	< 10 %	Ei raportoitu 2023	32,1%/ (0%)	●
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	17,20 %	< 5 % ylitykset	Yli 180 vrk 17,8% (1988 kpl)	21 %	●
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Korvattavien potilasvahinkojen määrä vähenee (vuositasolla).	44 kpl	< 40	Ei raportoitu 2023	24 kpl	●
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu.	Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Läheltä piti- tilanteita raportoidaan enemmän kuin poikkeamia (>50 %).	23,50 %	> 50%	24 %	23 %	●
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Vastuualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5=täysin samaa mieltä (NPS)		> 75	Ei raportoitu 2023	4,71 (74,5)	●
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Vastuualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	67,1	60	Ei raportoitu 2023	66	●

Konservatiivinen palvelualue

Konservatiivinen palvelualue							
Srategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (%)	24 %	< 10 %	19,1 %	18,9%	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	5,5 %	< 5 % ylitykset	14,6 %	4,86%	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Toiminnan turvallisuus lisääntyy	"Läheltä piti"- tilanteita raportoidaan enemmän kuin "Tapahtui potilaalle" (>50 %).	23,80 %	>50%	25 %	23%	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä (keskiarvo)	86,7	> 80	Ei raportoitu 2023	4,73 / 77,6	

Psykiatrian palvelualue

Psykiatrian palvelualue							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (aikuiset)/ > 6 vko (lasten- ja nuorisopsykiatria) (%)	0 %	< 10 %	Ei raportoitu 2023	0 %	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (aikuiset)/ > 90 vrk (lasten- ja nuorisopsykiatria) (%)	0 %	< 5 % ylitykset	Ei raportoitu 2023	0 %	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Perustason vahvistuminen: Läheteiden määrän väheneminen	Läheteiden määrät	Nykytaso	10 % vähennys	-7 %	-16,00 %	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä, NPS	62,5	> 70	Ei raportoitu 2023	61,9 (ka 4,53)	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	24,2	> 50	Ei raportoitu 2023	43,3	

Operatiivinen palvelualue

Operatiivinen palvelualue							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (%)	31 %	< 15 %	44,6 %	35,7%	
Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.	Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	18,90 %	< 5 % ylitykset	23,50 %	22,4%	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Kiireellisen toiminnan tehokkuus: päivystysleikkaukseen pääsy	Alle 24 h leikkaus-päätöksestä päivystys-leikkaukseen	56,50 %	> 60 %	56,9 %	61,2%	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä (keskiarvo) / NPS	79,4	> 60	Ei raportoitu 2023	ka 4,7 / 79,2	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	68	> 60	Ei raportoitu 2023	69,9	

Päivystys ja ensihoito

Päivystys ja ensihoito							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Päivystyksessä ei aamulla jatkohoitoa odottamaan jääneitä potilaita yli 90 % päivistä	Päivystyksessä jatkohoitoa aamulla odottavien potilaiden määrän keskiarvo	Uusi mittari	< 5	6 % arkipäivistä ei yhtään jatkohoitoon odottajaa	5,9	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Päivystysosaston keskimääräinen hoitoaika alle 1,5 vrk	Keskimääräinen hoitoaika	< 2,0 vrk	< 1,7 vrk	2	2,1 vrk	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	NPS	64,6	> 70	Ei raportoitu 2023	ka 4,64 / 69,3	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Sairaalapalveluissa hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	54,6	> 60	Ei raportoitu 2023	58,9	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Ensihoidon X-tehtävästä (ei tarvetta kuljettaa) ei muodostu paikkotehtävää 24 tuntia	X-tehtävien paikkotehtävät	Uusi mittari	< 5 %	Ei raportoitu 2023	2,9	

Sairaalapalvelut Nova

Sairaalapalvelut Nova							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Osastotoiminta on entistä vaikuttavampaa	30vrk sisällä päivystykseen palaaminen osastolta lähdön jälkeen alle 20 %	< 20%	< 15 %	16,8 %	22,5	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5=täysin samaa mieltä, NPS	4,8	>4,5	Ei raportoitu 2023	4,7	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	Nettosuositteluindeksi, NPS > 50	56,8	> 70	Ei raportoitu 2023	69,3	
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Palvelusta toiseen siirtyminen on sujuvaa	Jatkohoitoon odottavien määrä osastoilla lukumäärä (kuukauden keskiarvo)	Uusi mittari	< 5	9	6,2	

Alueellinen osastotoiminta

Alueellinen osastotoiminta							
Strategian tavoite	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2024	Toteuma 1.1-30.9.2023	Toteuma 1.1-30.9.2024	Tila
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Osastotoiminta on entistä vaikuttavampaa	30 vrk:n sisällä päivystykseen palaaminen osastolta lähdön jälkeen	Uusi mittari	< 15 %	22,7	23	
Keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu	Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä, NPS	Uusi mittari	> 70	Ei ole käytössä	Ei ole käytössä	Ei ole käytössä
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat.	Palvelusta toiseen siirtyminen on sujuvaa	Jatkohoitoon odottavien määrä osastoilla lukumäärä (kuukauden keskiarvo)	Uusi mittari	< 15	33,6	43	

Pelastustoimen tunnusluvut 1-9/2024

Ensimmäisenä kohteessa olevan toimintayksikön valmiusaika ja tavoitteiden toteutuminen

	Riskiluokka tapahtumahetkellä			
	I	II	III	IV
Tehtävien lkm	387	627	189	644
Ajan mediaani (mm:ss)	6:05	7:24	9:48	16:08
Tavoiteaika (mm:ss)	6:00	10:00	20:00	-
Täyttymisprosentti	50 %	78 %	94 %	-

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika*

	Riskiluokka tapahtumahetkellä			
	I	II	III	IV
Tehtävien lkm**	83	150	62	318
Ajan mediaani (mm:ss)	8:33	10:28	12:25	18:55

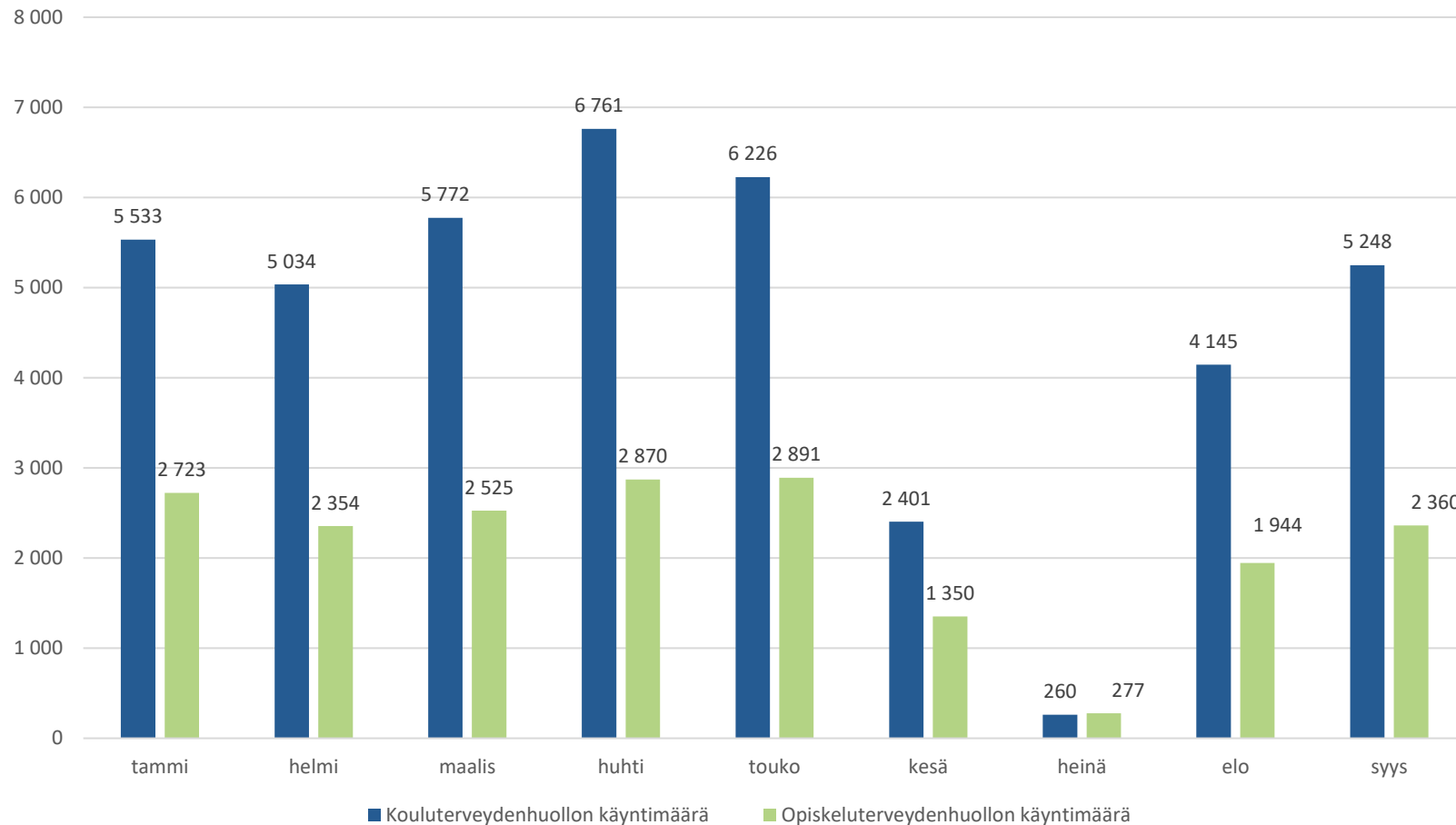
*Pelastustoiminnan toimintavalmiusajalla tarkoitetaan aikaa, joka alkaa, kun ensimmäinen yksikkö vastaanottaa hälytyksen ja päättyy, kun pelastusryhmä aloittaa tehokkaan pelastustoiminnan.

**Tehtävät, joissa pelastustoiminnan toimintavalmiusaika mitattu.

Yhteenveto toiminnan tiedoista 1.1-30.9.2024

Vastuualue	Palvelualue	Mittari	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Opiskeluhuollon palvelut	Kouluterveydenhuollon käyntimäärä	5 533	5 034	5 772	6 761	6 226	2 401	260	4 145	5 248
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Opiskeluhuollon palvelut	Opiskeluterveydenhuollon käyntimäärä	2 723	2 354	2 525	2 870	2 891	1 350	277	1 944	2 360
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Perheiden peruspalvelut	Äitiysneuvolakäynnit	2 847	2 543	2 417	2 590	2 157	1 938	2 315	2 274	2 075
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Perheiden peruspalvelut	Lastenneuvola käynnit	4 803	4 363	4 410	4 585	4 187	3 944	3 950	4 330	3 937
Koti- ja asumispalvelut	Kotihoito- ja tukipalvelut	Kotihoidon asiakkaat oma toiminta	3382	3345	3351	3665	3676	3668	3685	3666	3636
Koti- ja asumispalvelut	Kotihoito- ja tukipalvelut	Kotihoidon käynnit oma toiminta	171619	160147	169504	175000	183494	175944	183528	182598	179739
Koti- ja asumispalvelut	Kotihoito- ja tukipalvelut	Kotihoidon tunnit oma toiminta	52765	49285	51344	53642	55432	52309	54766	54523	54334
Koti- ja asumispalvelut	Kotihoito- ja tukipalvelut	Etähoivan asiakkaat	385	387	404	410	454	466	472	480	484
Koti- ja asumispalvelut	Kotihoito- ja tukipalvelut	Turvapalveluasiakkaat	3570	3647	3632	4027	4069	4044	4058	4074	4074
Koti- ja asumispalvelut	Kotihoito- ja tukipalvelut	Kuntouttava päivätoiminta asiakasmäärä	673	698	707	764	771	736	316	772	802
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	Avosairaanhoito	Lääkärien kaikki kontaktit	44639	42628	40937	42809	43715	39813	37956	41424	42232
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	Avosairaanhoito	Hoitohenkilökunnan kaikki kontaktit	64736	61996	60891	64094	66427	56432	56861	69207	75991
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	Avosairaanhoito	Lääkärien kaikki potilaat	30467	29676	28717	29873	30818	28199	26043	28413	29523
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	Avosairaanhoito	Hoitohenkilöstön kaikki potilaat	34725	33743	33026	34362	35611	30924	30052	35352	39732
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	Sosiaalipalvelut	Sosiaalipäivystystehtävät	912	852	780	851	1019	995	1008	1028	1008
Sairaalapalvelut	Konservatiivinen palvelualue	Avohoitokäynnit, kaikki käyntityypit	26319	25207	26113	26299	26314	20537	18958	24115	25055
Sairaalapalvelut	Operatiivinen palvelualue	Päivystysleikkaukset	358	338	340	312	345	326	315	335	333
Sairaalapalvelut	Operatiivinen palvelualue	Leikkausten määrä yhteensä	1455	1343	1347	1432	1455	1034	646	1264	1523
Sairaalapalvelut	Psykiatrian palvelualue	Avohoitokäynnit, kaikki käyntityypit	8555	7842	7965	8240	8445	6647	4340	6965	7978
Sairaalapalvelut	Päivystys ja ensihoito	Päivystyksen käyntimäärä	5663	5431	6131	5597	6114	6186	6094	6095	6284
Sairaalapalvelut	Päivystys ja ensihoito	Ensihoidon tehtävämäärä	3726	3468	3578	3384	3615	3737	3849	3696	3538
Sairaalapalvelut	Sairaalapalvelut Nova	Hoitopäivät (netto)	3736	3647	3737	3516	3844	3467	3251	3650	3759
Sairaalapalvelut	Sairaalapalvelut Nova	Hoidetut potilaat	854	894	902	852	892	866	760	882	910
Sairaalapalvelut	Alueellinen osastotoiminta	Päättyneet hoitojaksot	1233	1091	1154	1198	1190	1179	1244	1138	1045
Sairaalapalvelut	Alueellinen osastotoiminta	Hoitopäivät (netto)	10591	10054	10498	10385	9782	9909	10427	10719	10418

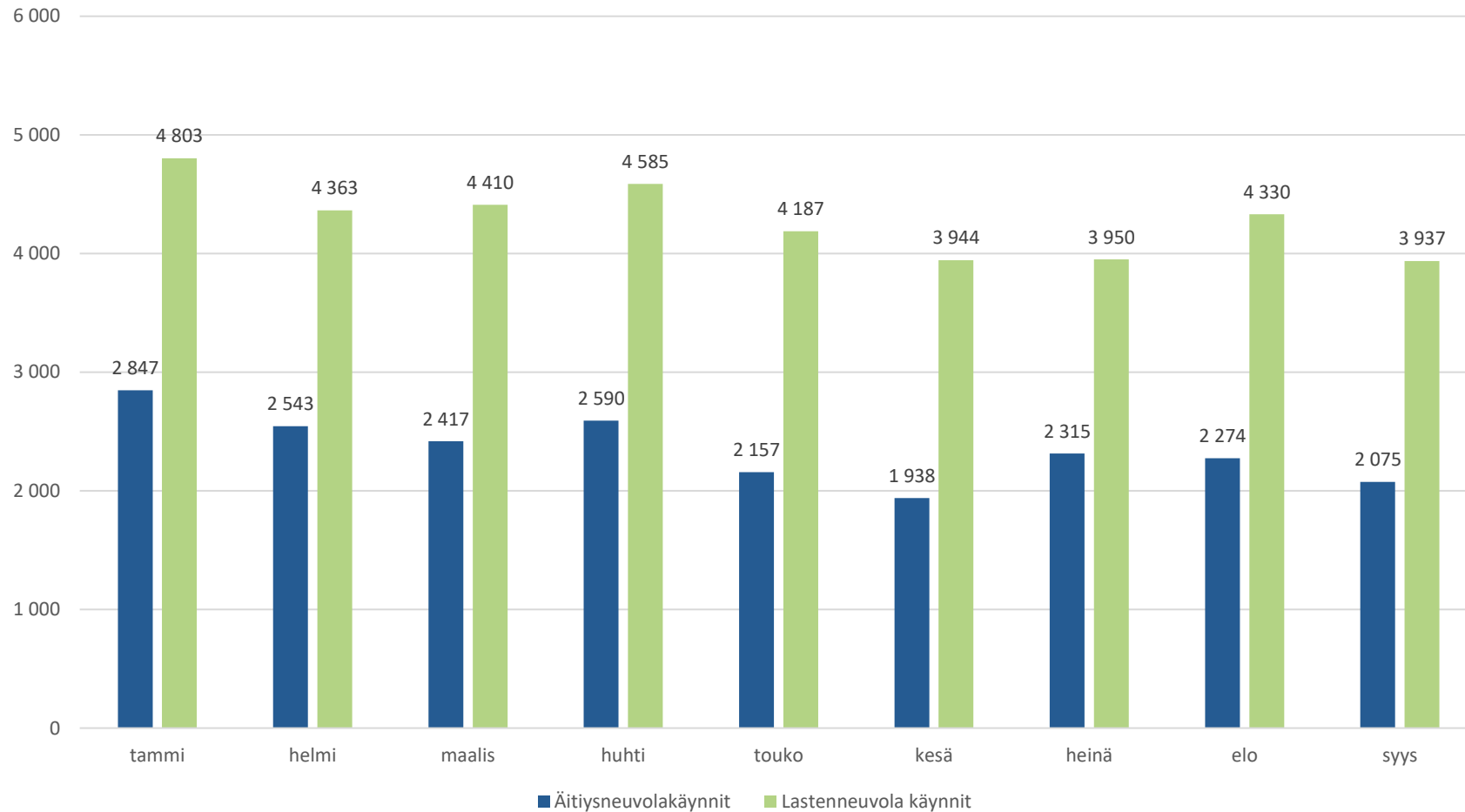
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kaikki kontaktit

Kaikki kontaktit pitävät sisällään seuraavat yhteystavat:

- R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla
- R20 Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona
- R30 Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla
- R41 Ammattihenkilön käynti muualla kuin kotona tai työ
- R52 Reaaliaikainen etäasiointi
- R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia
- R60 Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio
- R71 Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu
- R72 Asiakkaan asian hoito
- R80 Vuodeosastohoito
- R90 Muu asiointi

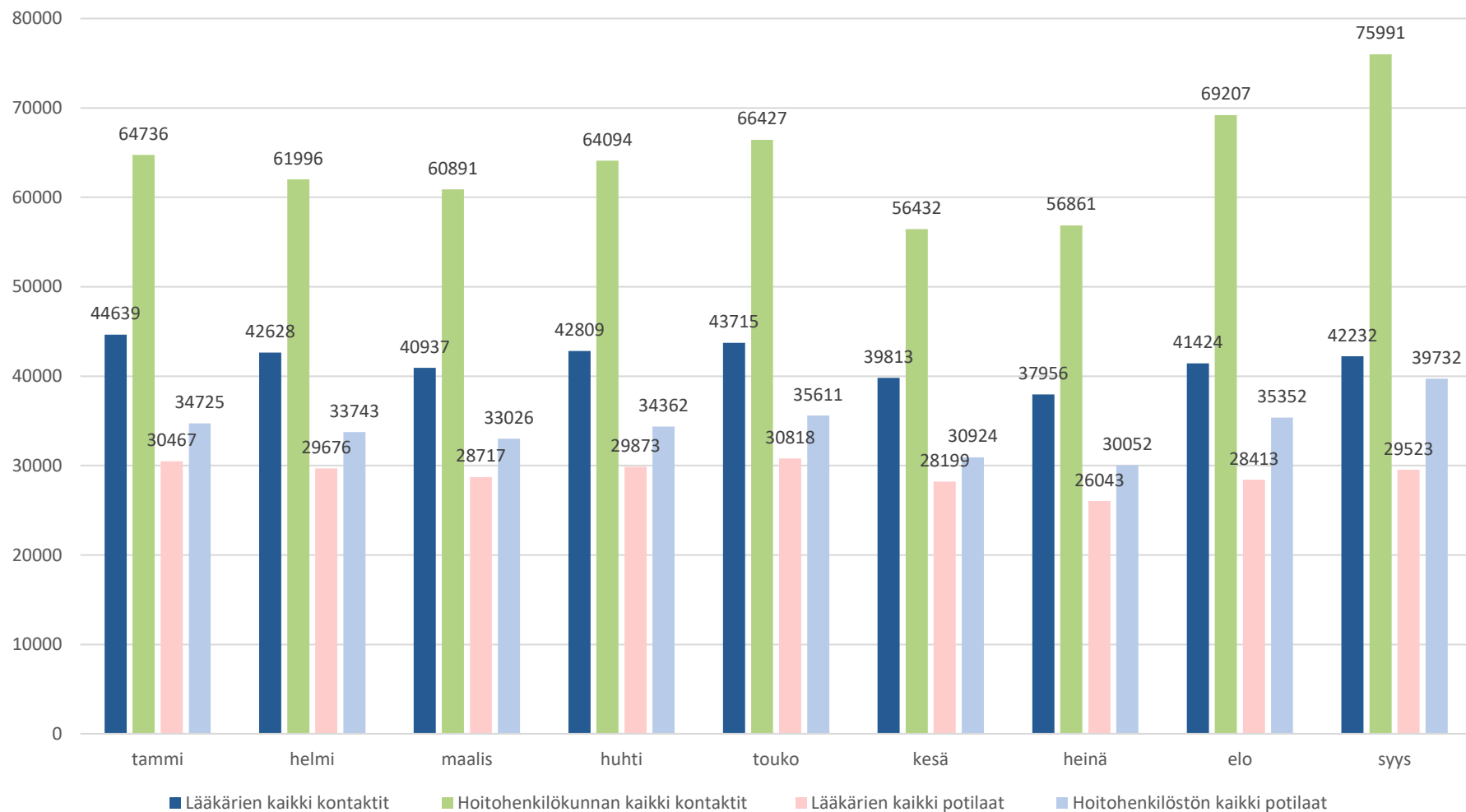
Äitiys- ja lastenneuvola kaikki kontaktit

Kaikki kontaktit pitävät sisällään seuraavat yhteystavat:

- R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla
- R20 Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona
- R30 Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla
- R41 Ammattihenkilön käynti muualla kuin kotona tai työ
- R52 Reaaliaikainen etäasiointi
- R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia
- R60 Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio
- R71 Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu
- R72 Asiakkaan asian hoito
- R80 Vuodeosastohoito
- R90 Muu asiointi

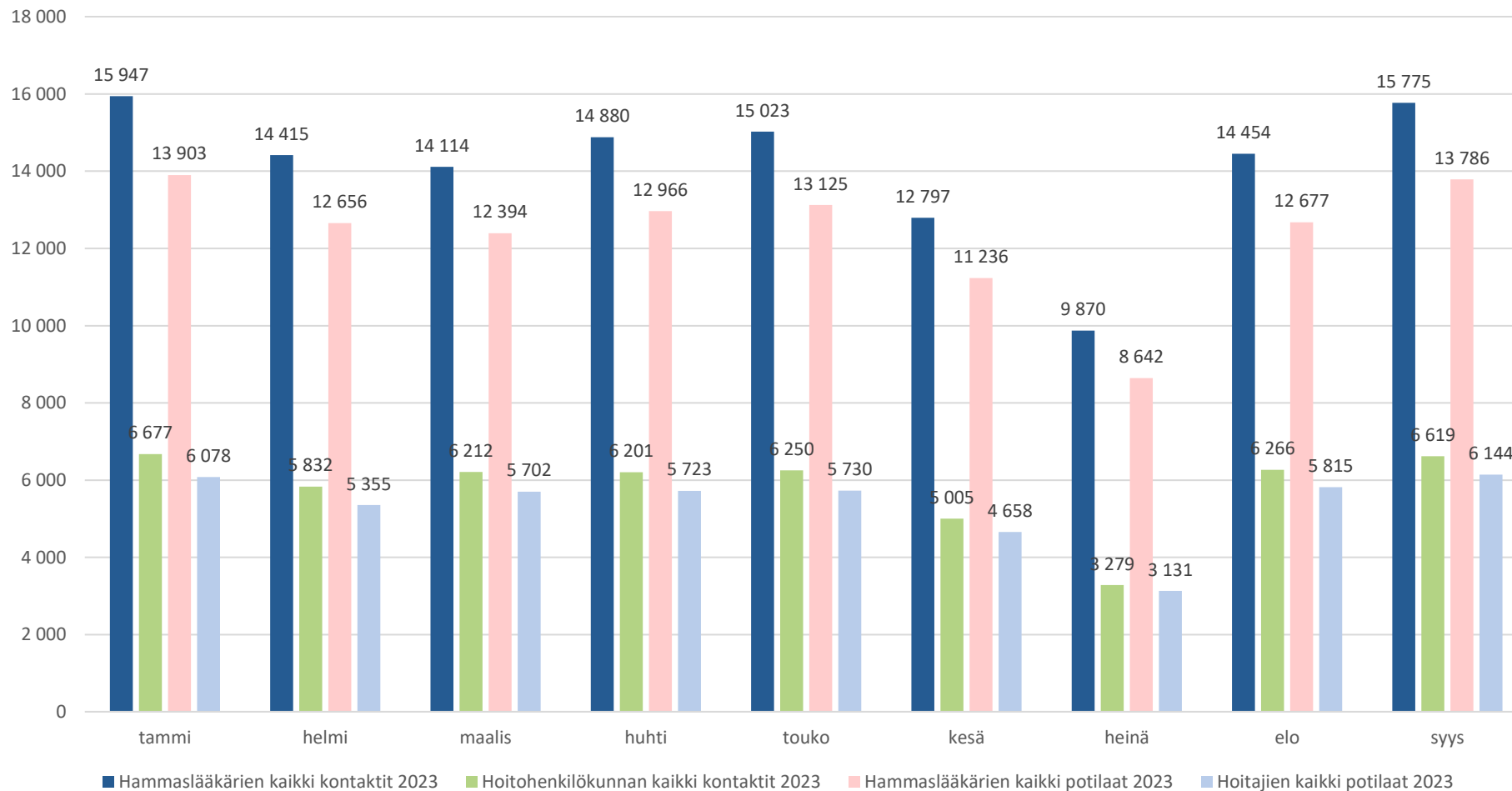
Avosairaanhoidon kaikki kontaktit ja potilaat ammattiryhmittäin

Kaikki kontaktit pitävät sisällään seuraavat yhteystavat:

- R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla
- R20 Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona
- R30 Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla
- R41 Ammattihenkilön käynti muualla kuin kotona tai työ
- R52 Reaaliaikainen etäasiointi
- R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia
- R60 Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio
- R71 Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu
- R72 Asiakkaan asian hoito
- R80 Vuodeosastohoito
- R90 Muu asiointi

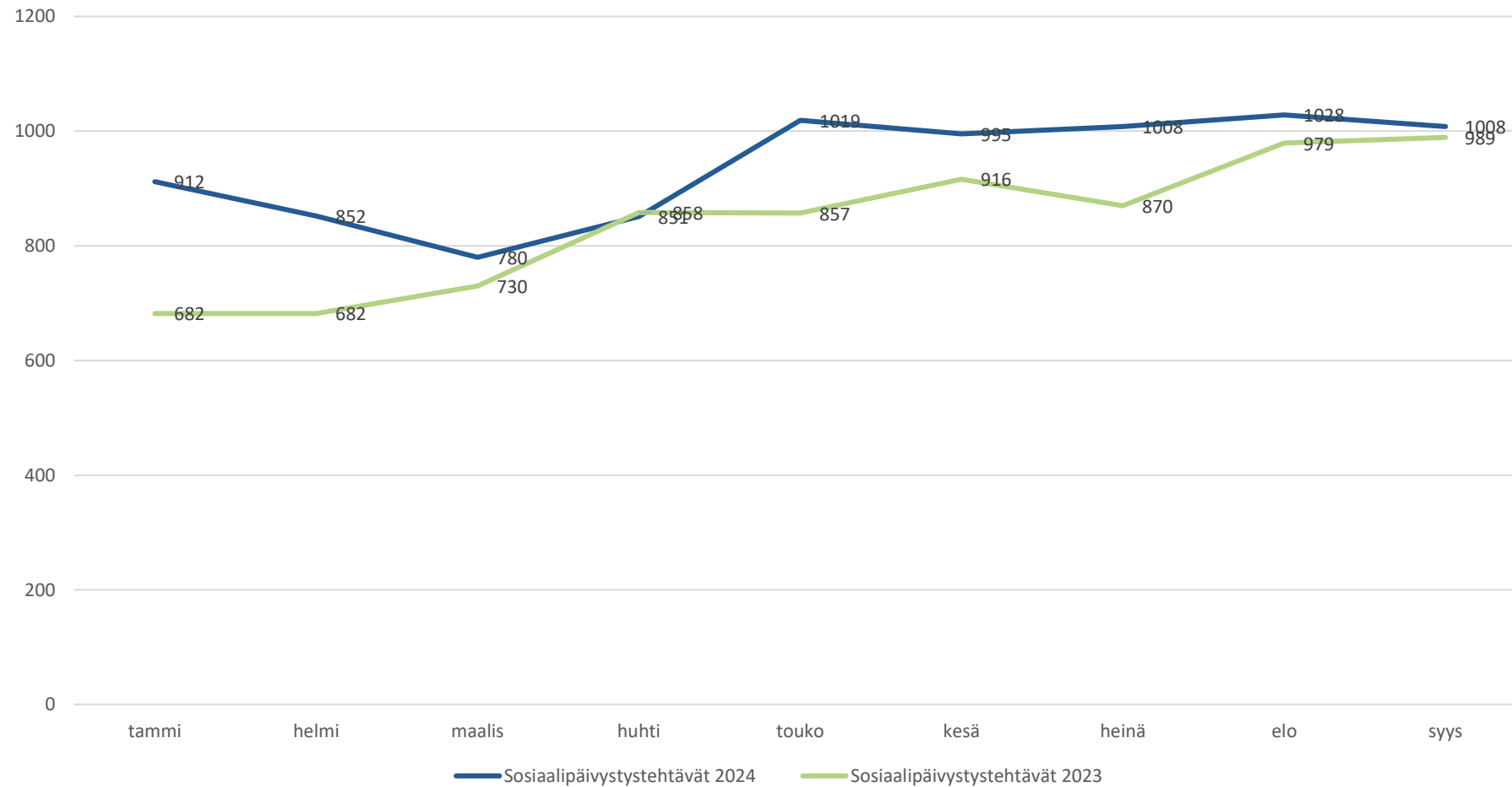
Suun terveydenhuollon kaikki kontaktit ja potilaat ammattiryhmittäin

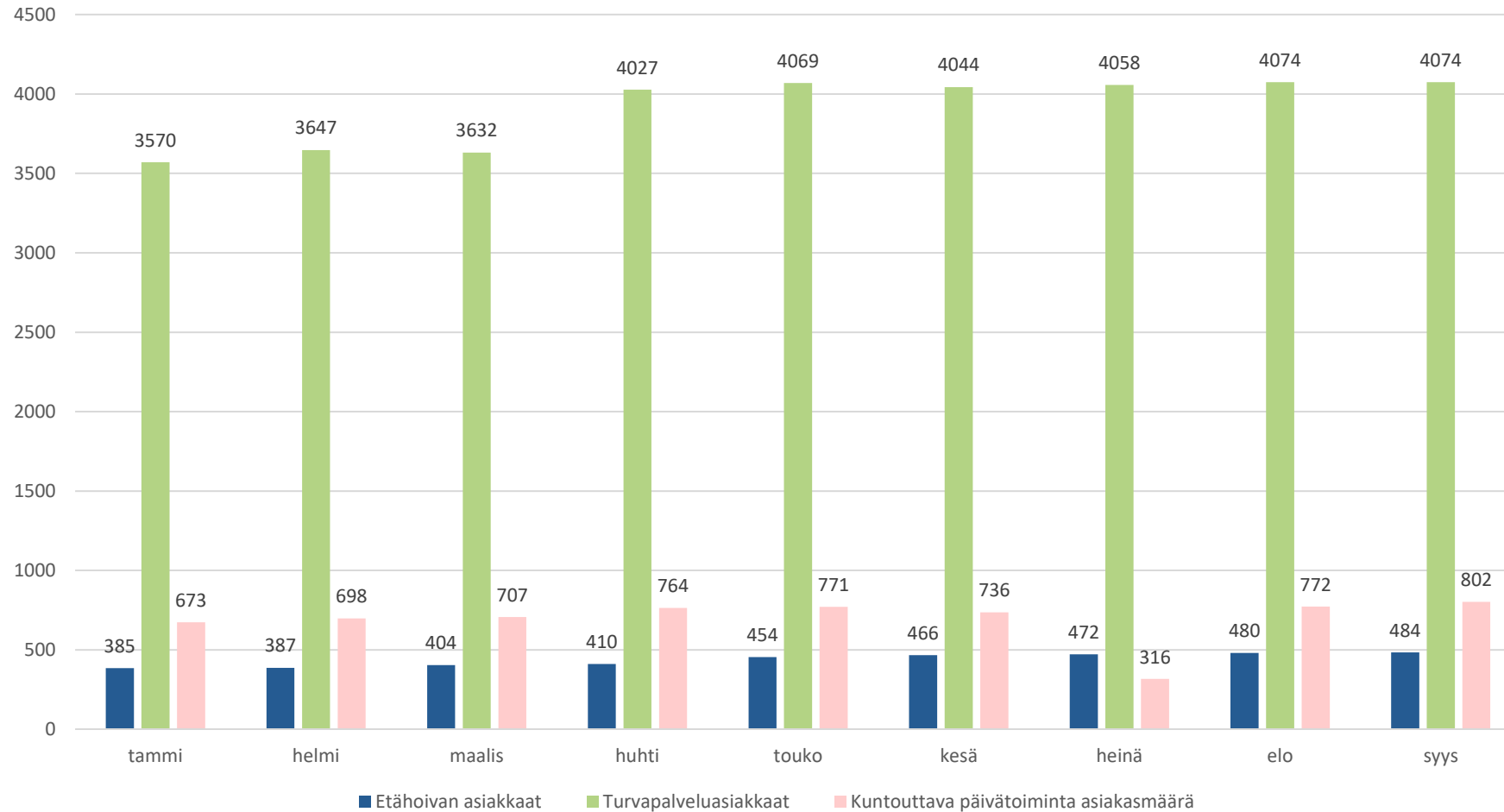
Kaikki kontaktit pitävät sisällään seuraavat yhteystavat:

- R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla
- R20 Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona
- R30 Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla
- R41 Ammattihenkilön käynti muualla kuin kotona tai työ
- R52 Reaaliaikainen etäasiointi
- R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia
- R60 Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio
- R71 Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu
- R72 Asiakkaan asian hoito
- R80 Vuodeosastohoito
- R90 Muu asiointi

Sosiaalipalvelujen sosiaalipäivystystehtävät

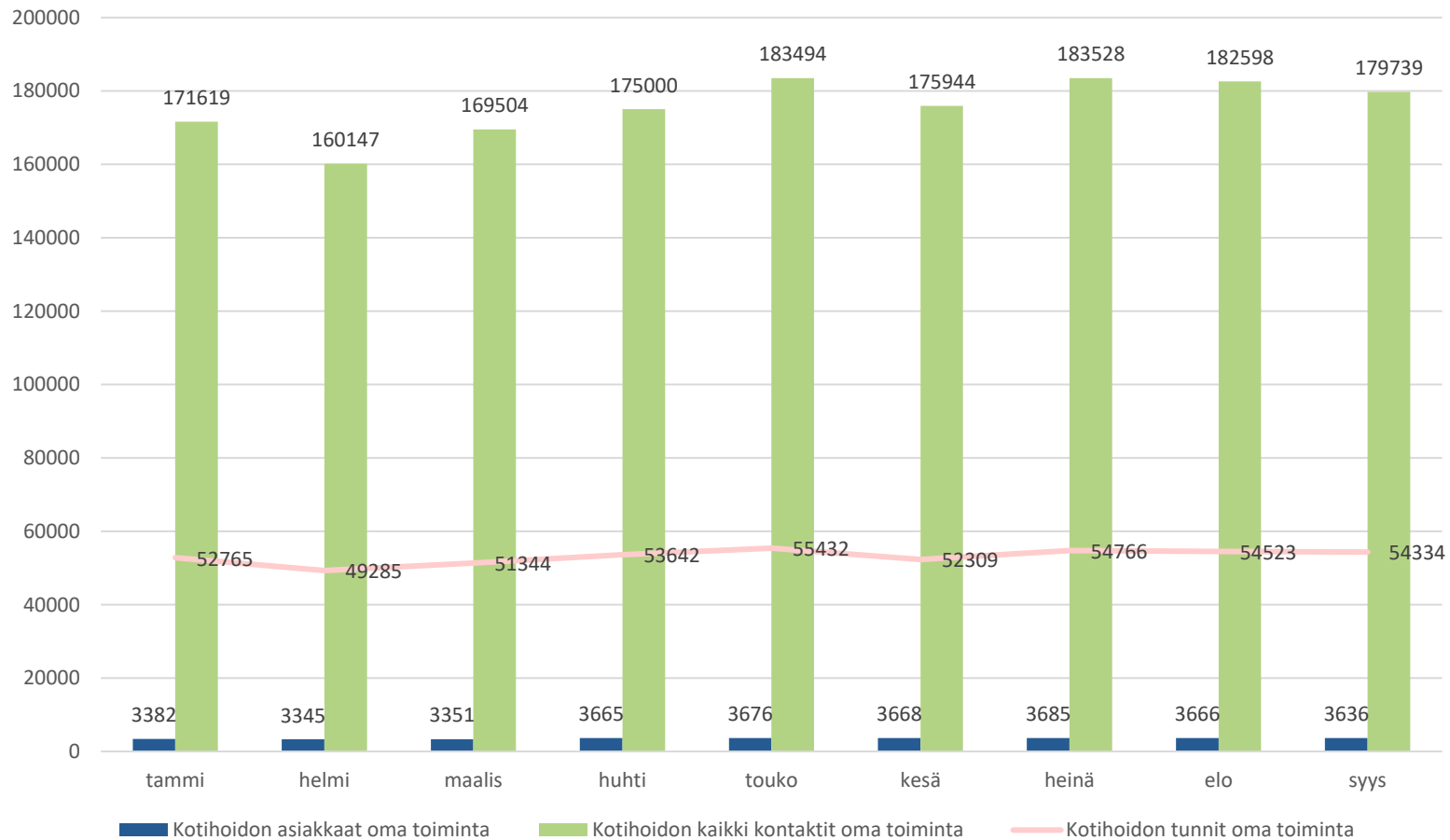

Etähoivan, turvapalvelun ja kuntouttavan päivätoiminnan asiakasmäärät

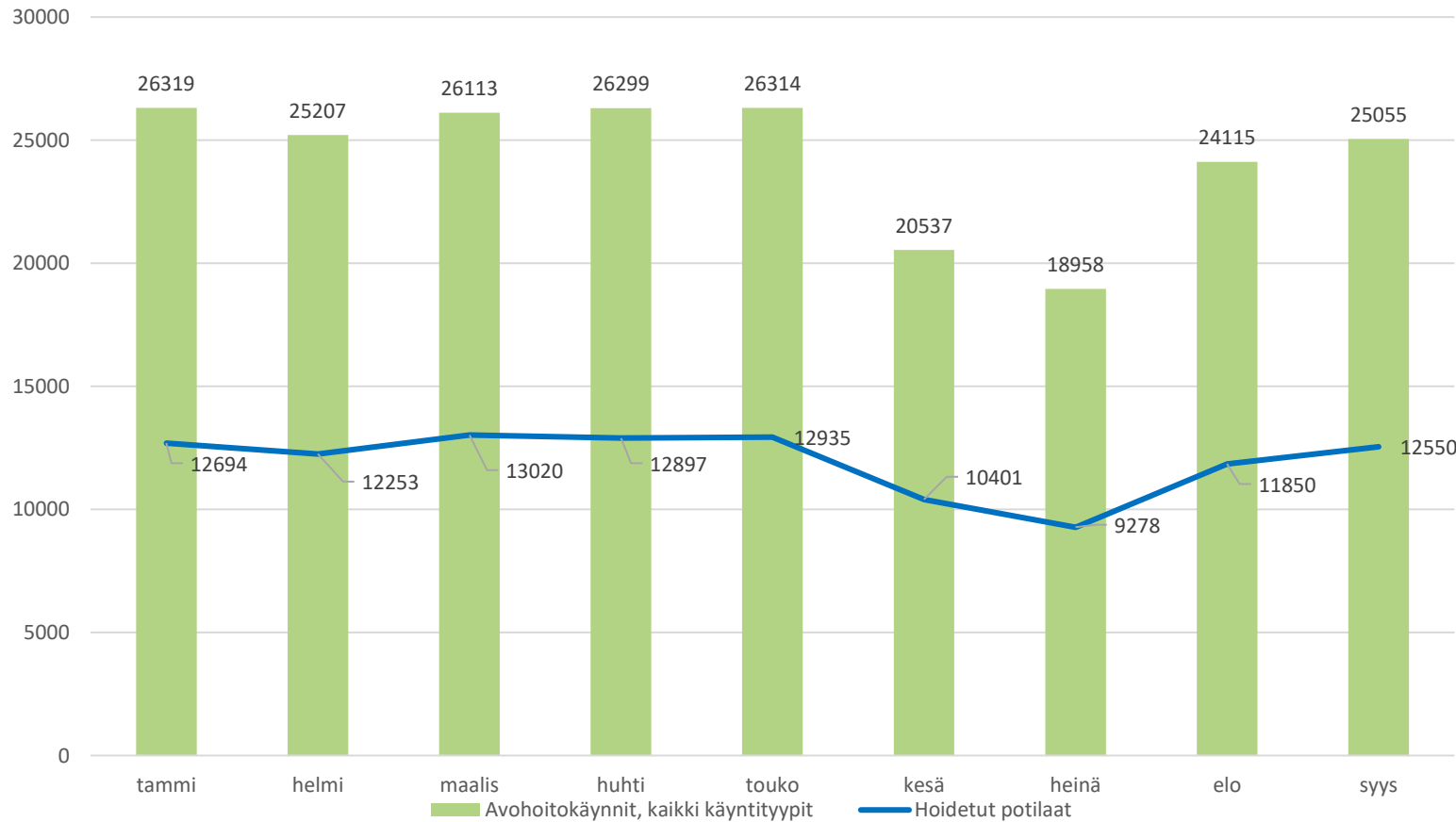

Kotihoidon oman toiminnan asiakkaat, tunnit ja käyntimäärät

Jämsän kotihoito siirtyi omaksi toiminnaksi huhtikuun alussa. Se näkyy asiakas-, tunti- ja käyntimäärien kasvuna.

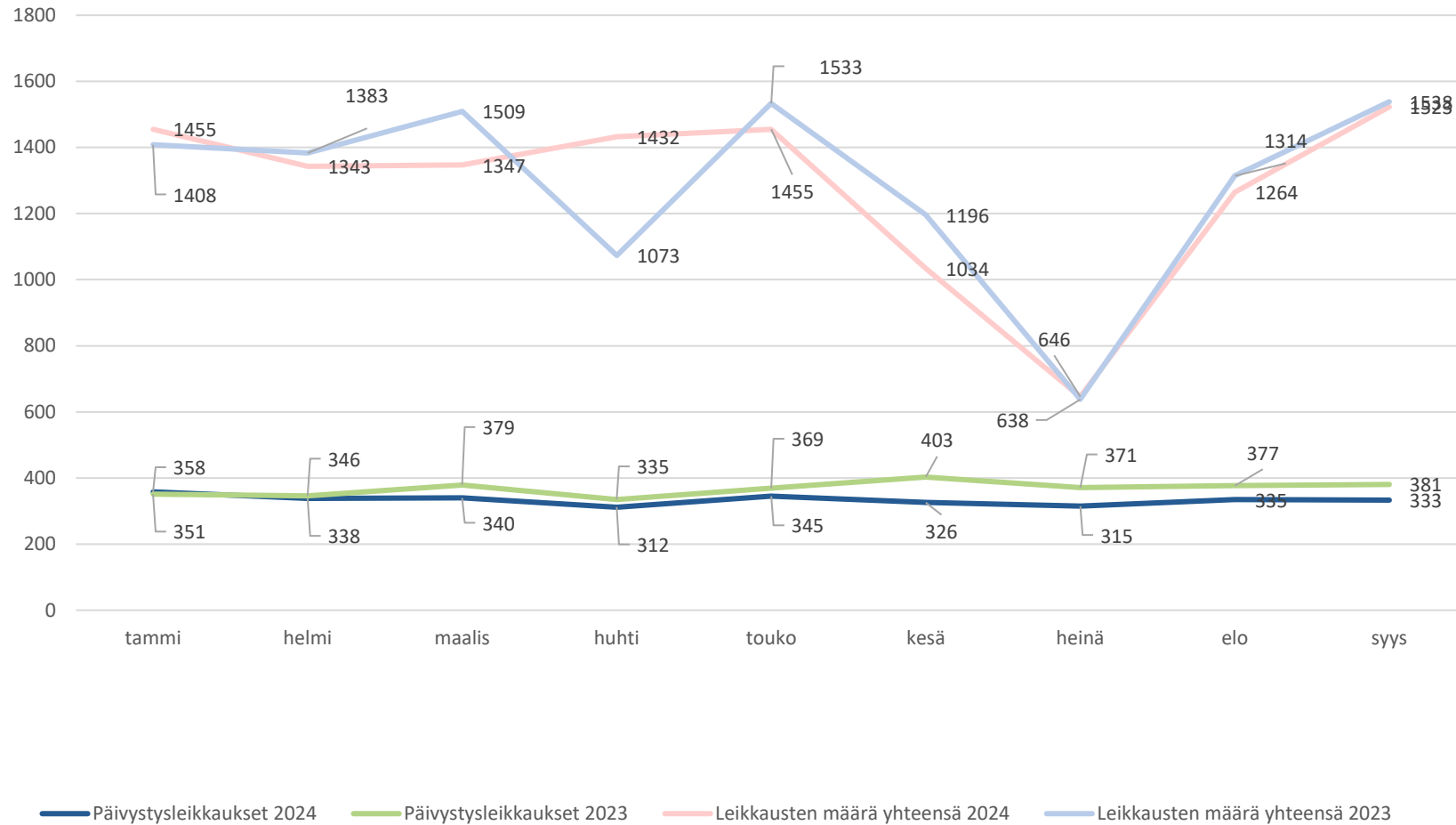
Konservatiivinen palvelualue avohoitokäynnit

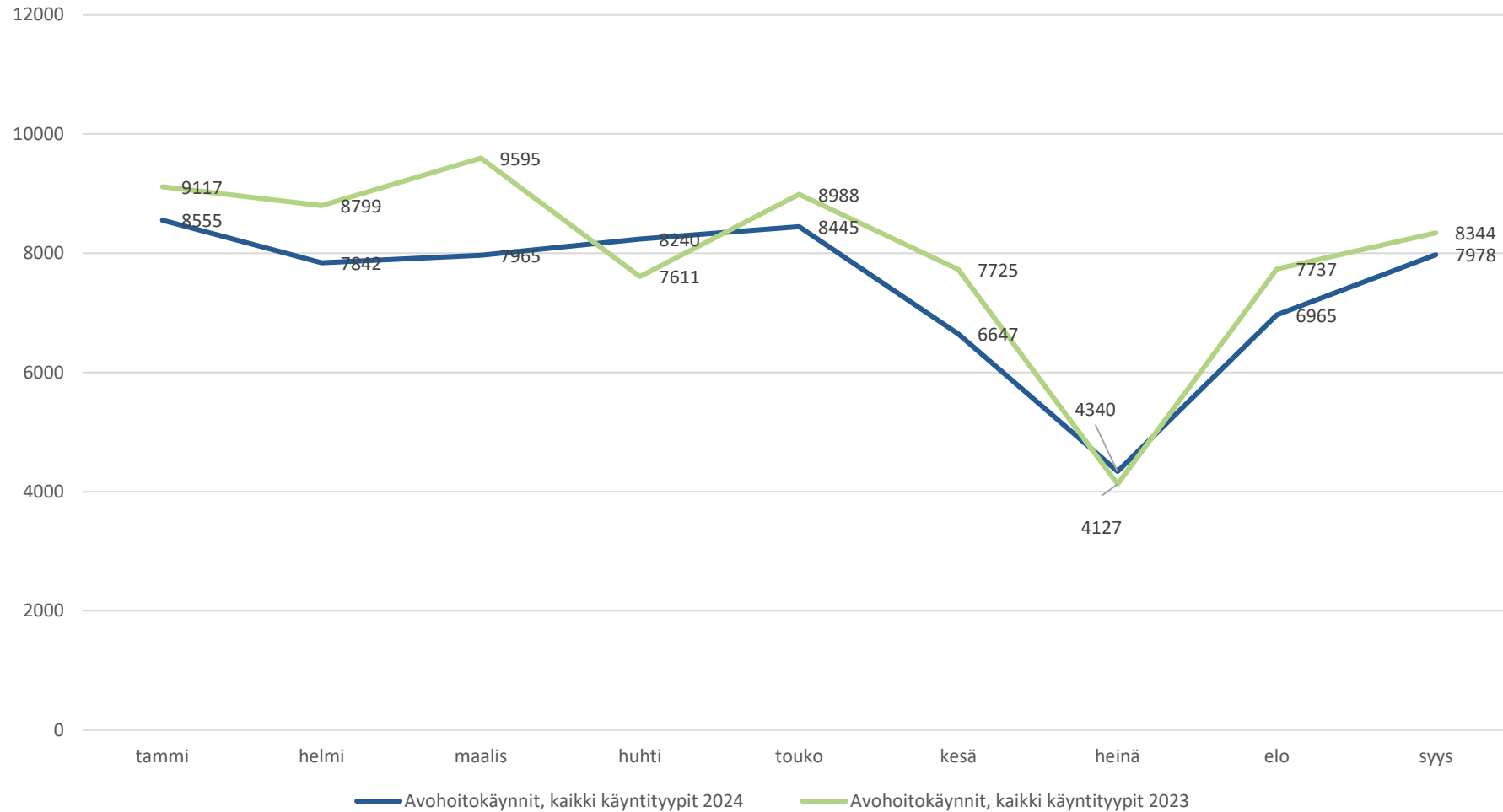
Kaikki kontaktit pitävät sisällään seuraavat yhteystavat:

- R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla
- R20 Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona
- R30 Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla
- R41 Ammattihenkilön käynti muualla kuin kotona tai työ
- R52 Reaaliaikainen etäasiointi
- R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia
- R60 Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio
- R71 Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu
- R72 Asiakkaan asian hoito
- R80 Vuodeosastohoito
- R90 Muu asiointi

Leikkausten ja päivystysleikkausten määrät

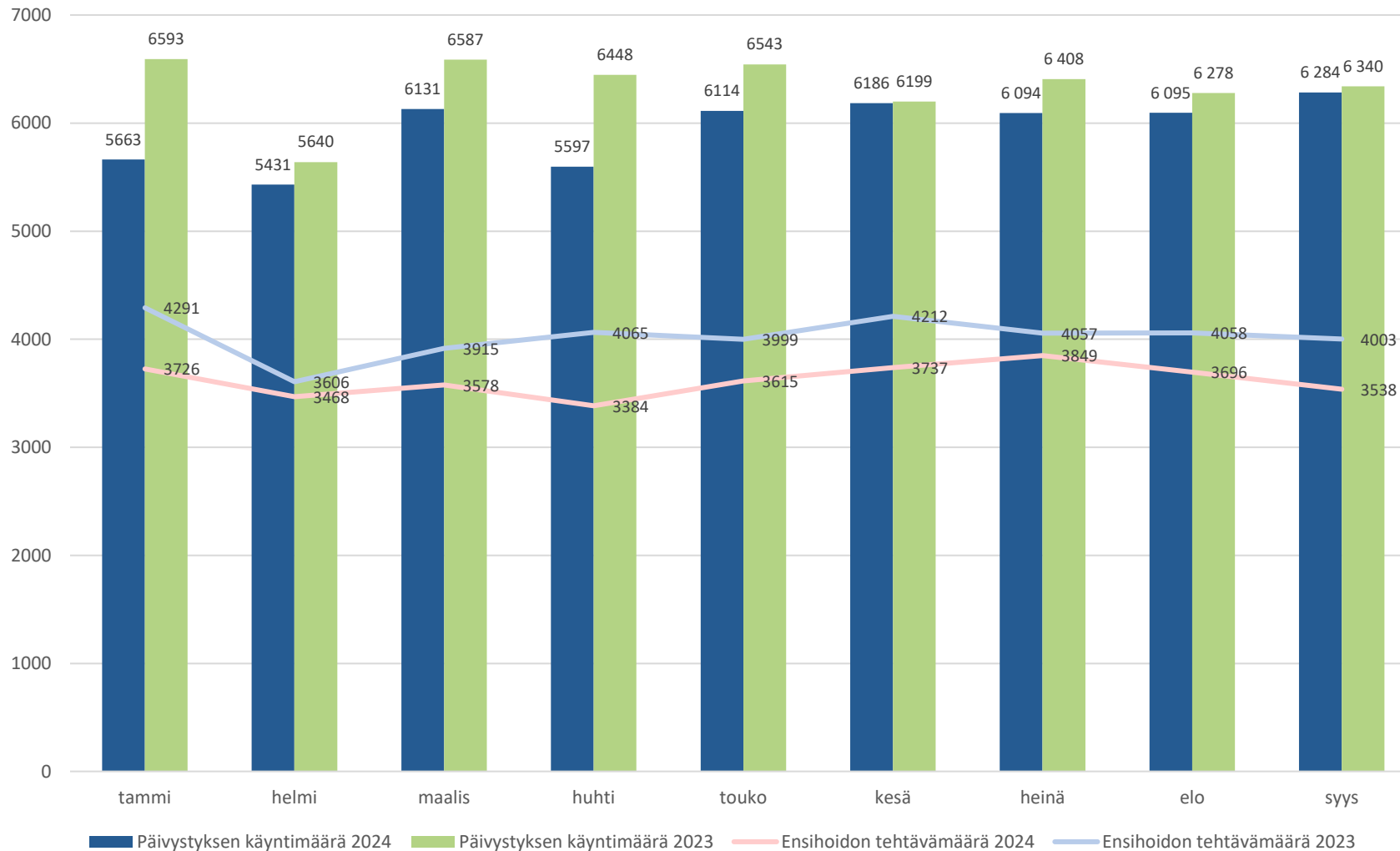
Psykiatrian kaikki kontaktit

Kaikki kontaktit pitävät sisällään seuraavat yhteystavat:

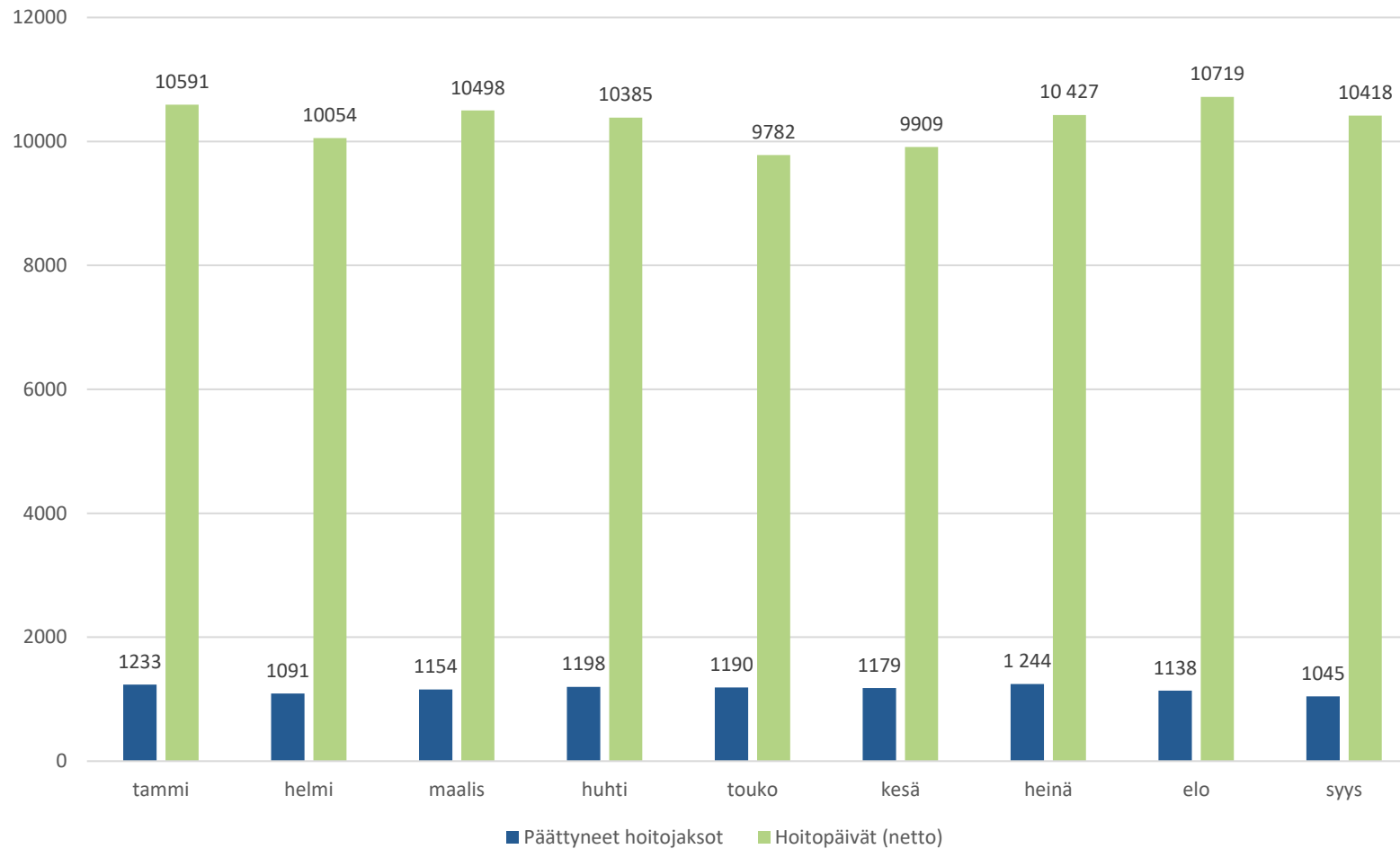
- R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla
- R20 Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona
- R30 Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla
- R41 Ammattihenkilön käynti muualla kuin kotona tai työ
- R52 Reaaliaikainen etäasiointi
- R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktaa
- R60 Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio
- R71 Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu
- R72 Asiakkaan asian hoito
- R80 Vuodeosastohoito
- R90 Muu asiointi

Päivystyksen ja ensihoidon käyntimäärät 2023-2024

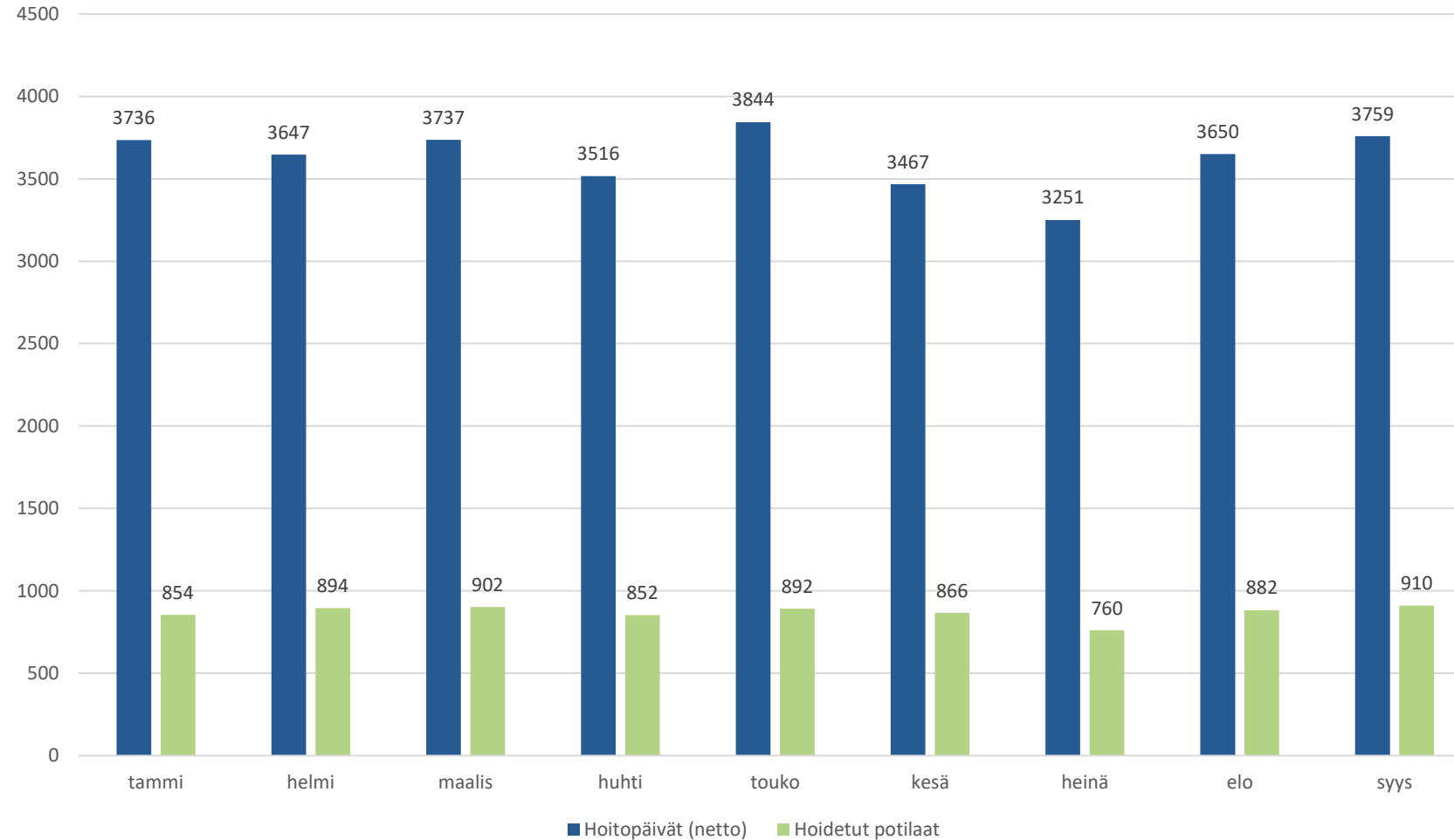

Päivystyksen käyntimäärissä mukana vain yhteystapa
R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla

Alueellisen osastotoiminnan päättyneet hoitajaksot ja hoitopäivät

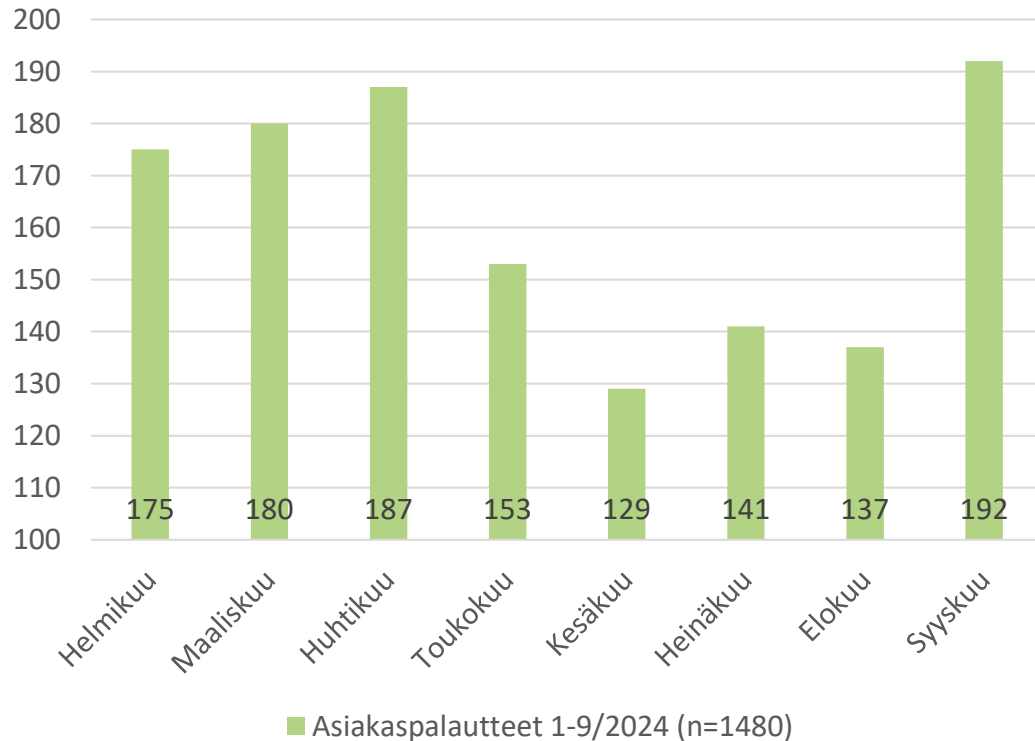
Sairaalapalvelut Novan hoitopäivät ja potilasmäärät

Asiakaskokemus ja palautteet

Asiakaskokemus ja palautteet

- Laatuportin Asiakaspalautteen kautta palautetta on mahdollista kohdentaa kaikkiin hyvinvointialueen toimipisteisiin ja palveluihin. Palaute ohjautuu suoraan vastuuhenkilön käsiteltäväksi ja dokumentoituu Laatuporttiin.
- Laatuportin Asiakaspalautteen kautta 1.1.-30.9.2024 palautteita saapui yhteensä 1480 kpl.
- Muita palautemenetelmiä on käytössä rajatusti, kuten tekstiviestipalautteet Sairaalapalveluissa.
- Alkuvuoden 2025 aikana koko hyvinvointialueella otetaan käyttöön Roidu Oy:n toimittama asiakaspalauteratkaisu. Samalla yhtenäistetään hyvinvointialueen asiakaspalautteen mittaamisen, käsittelyn ja hyödyntämisen toimintamallia.

Asiakaskokemus ja palautteet

	Tavoite	1-3/2024	1-6/2024	1-9/2024
Palveluiden käyttö on vaivatonta	CES / 70%	39% vastaajista koki, että asiointi Keski-Suomen hyvinvointi-alueella oli helppoa.	39% vastaajista koki, että asiointi Keski-Suomen hyvinvointi-alueella oli helppoa.	37% vastaajista koki, että asiointi Keski-Suomen hyvinvointi-alueella oli helppoa.
Asiakkaiden /potilaiden halukkuus suositella hyvinvointi-alueen palveluja	NPS / > 60	-28 (n=444) Suosittelijat 33% Neutraalit 7% Kriittiset 60%	-31 (n=840) Suosittelijat 31% Neutraalit 7% Kriittiset 62%	-34 (n=1226) Suosittelijat 30% Neutraalit 6% Kriittiset 64%

CES, Customer Effort Score mittaa asiointin vaivattomuutta asteikolla 1-7, jossa 1=hankalaa, 7=helppoa.

”Kuinka helppoa asiointi oli Keski-Suomen hyvinvointialueella?” CES%:ssa mukana ovat arvot 5-7. Mitä suurempi CES%, sitä vaivattomampana asiointi koettiin.

CES vaihteluväli 1.1.-31.3.2024 oli 35-44

CES vaihteluväli 1.4.-30.6.2024 oli 38-44

CES vaihteluväli 1.7.-30.9.2024 oli 33-34 (kuukausitaso)

NPS, Net Promoter Score kuvaa asiakkaan halua suositella Keski-Suomen hyvinvointialuetta ”Kuinka todennäköisesti suosittelet samaa palvelua läheisillesi?” (0-10)

Arvot voivat vaihdella välillä -100 - +100. Positiivinen luku katsotaan hyväksi ja erinomaisena pidetään lukua >+50.

1.1.-31.3.2024 aikana NPS vaihteli välillä -36 ja -21

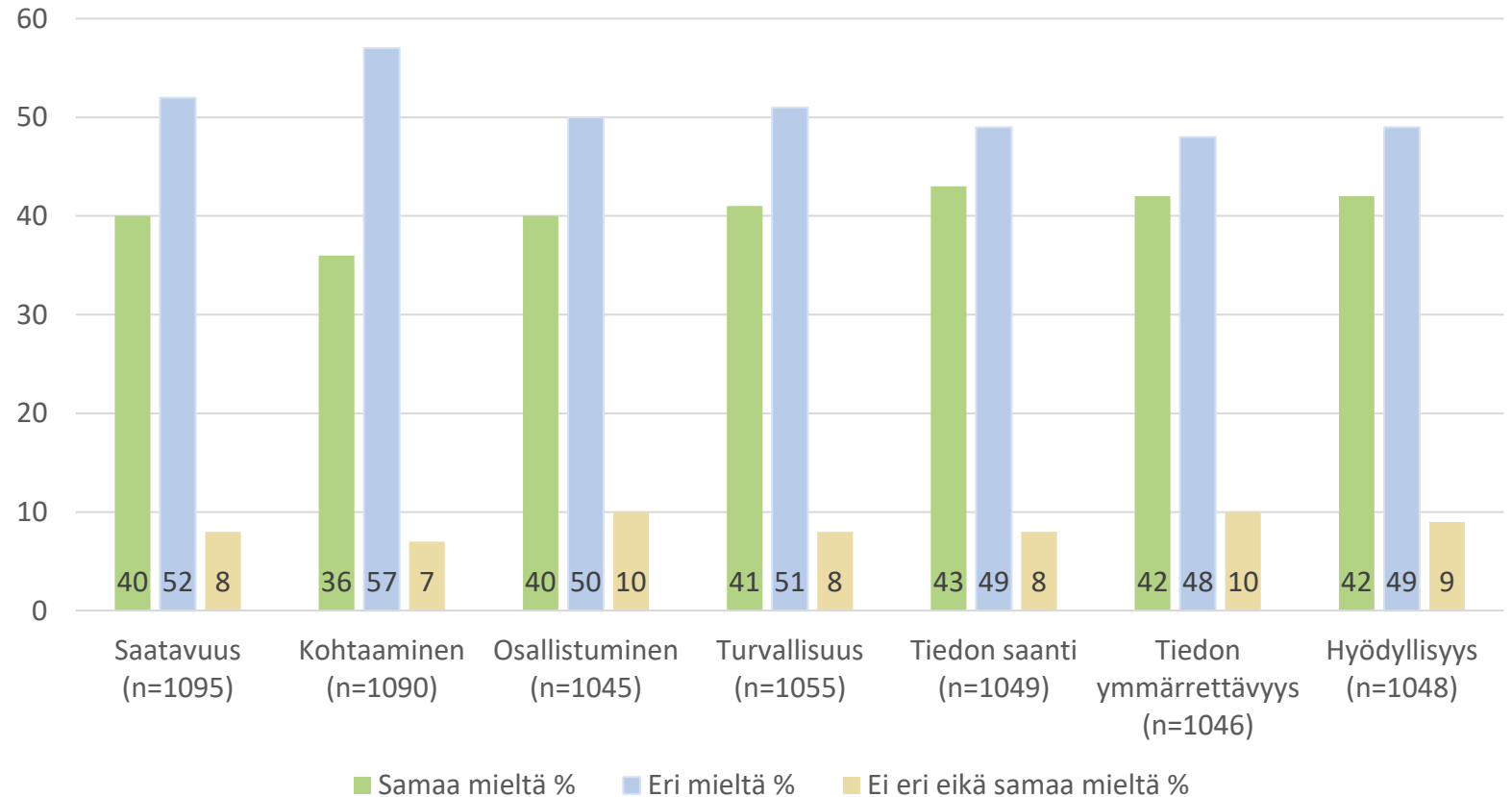
1.4.-30.6.2024 aikana NPS vaihteli välillä -40 ja -31

1.7.-30.9.2024 aikana NPS vaihteli välillä -41 ja -38

Asiakaskokemus ja palautteet

Laatuportin Asiakaspalautteen väittämäkysymysten yhteenveto esitetään oheisessa taulukossa.

Vastausten perusteella keskeiset kehittämisen painopisteet tammi-syyskuu 2024 aikana kohdistuvat kohtaamiseen ja hoidon/palvelun saatavuuteen.

Hoidon/ palvelun saatavuus: Sain apua, kun sitä tarvitsin.

Kohtaaminen: Minulle jäi tunne, että minusta välitettiin kokonaisvaltaisesti.

Osallistuminen: Hoitoani/Asiaani koskevat päätökset tehtiin yhteistyössä kanssani.

Turvallisuus: Koin oloni turvalliseksi hoidon/palvelun aikana.

Tiedon saanti: Tiedän miten hoitoni/palveluni jatkuu.

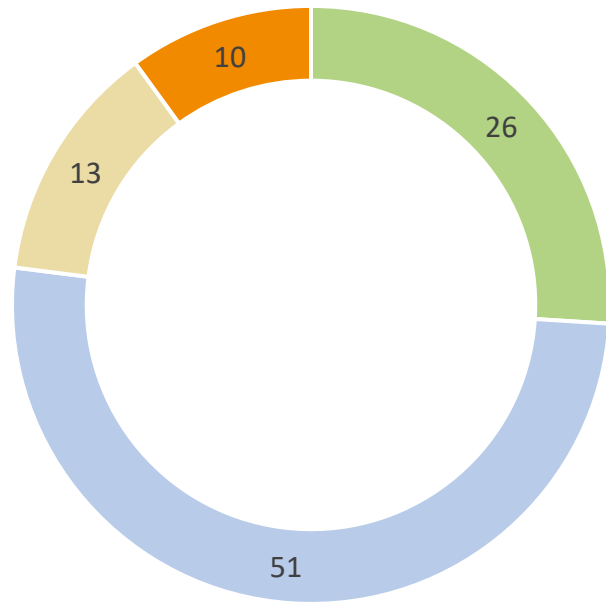
Tiedon ymmärrettävyys: Saamani tieto hoidosta/palvelusta oli ymmärrettävää.

Hoidon / palvelun hyödyllisyys: Koin saamani hoidon/palvelun hyödylliseksi.

Asteikko 1=täysin eri mieltä, 5=täysin samaa mieltä

Asiakaskokemus ja palautteet

Avoimet palautteet (n=1456)

■ Myönteinen%   ■ Kielteinen %
■ Kehittämisehdotus %   ■ Muu palaute %

Määrällisen palautteen ohella on mahdollista antaa myös avoin palaute.

1.1.-30.9.2024 avoimia palautteita saapui 1456 kpl.

Avoin palaute luokitellaan myönteinen / kielteinen, sekä kehittämisehdotus. Muu palaute saattaa sisältää sekä kielteistä että myönteistä palautetta tai palautetta, jota ei välttämättä voi kohdistaa edellä mainittuun luokitukseen.

Henkilöstötietoja

Henkilöstökatsaus tammi-syyskuu 2024

- Syksyn neljännesvuosikatsauksen toteutuneet henkilöstömenot olivat 496 milj. euroa, mikä on 7 % enemmän kuin vuoden 2023 samana ajankohtana. Tilinpäätösennusteen mukaan henkilöstömenot pysyvät muutetussa talousarviossa 2024. Henkilöstömenot olivat toteutuneet syyskuun loppuun mennessä noin 6,6 milj. euroa ko. ajanjaksolle budjetoituja pienempinä. Valtakunnalliset palkkaratkaisut ja liikkeenluovutukset näkyvät vertailussa edelliseen vuoteen.
- Hyvinvointialueen voimassaolevien palvelussuhteiden määrä oli syyskuun lopussa 12 778, vuoteen 2023 verrattuna kasvua on 998 kpl. Määräaikaisissa palvelussuhteissa oli 18,8 % henkilöstöstä. Henkilöstön kasvanut määrässä näkyy kuluneen 12 kuukauden liikkeenluovutukset sekä oman toiminnan laajennukset.
- Hyvinvointialueen henkilöstön keski-ikä on 44 vuotta (v 2023 – 44 v). Alle 30-vuotiaiden osuus on 14,6 % ja yli 60-vuotiaiden osuus on 13,9 %.
- Vakituista henkilöstöä irtisanoutui eläköitymisen vuoksi raportoitavalla ajanjaksolla tammikuusta syyskuuhun 178 ja muusta syystä 382, yhteensä päättyneitä vakituisia palvelussuhteita oli 560.
- Henkilöstön toteutunut työpanos tammi-syyskuussa on 8 530 htv, vuoteen 2023 verrattuna kasvua on 691 htv. Jos koko vuosi toteutuisi samalla tasolla, koko vuoden työpanos tulisi olemaan 11 373.
- Sairauspoissaolopäiviä kertyi 811 päivää edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän eli 151 556 (vuonna 2023-150 745), sairauspoissaoloprosentti oli 4,28 % (vuonna 2023 4,63%). Sairauspoissaolopäivät/htv 9 kk:n perusteella on 16,6 kpv (vuonna 2023 tammi-syyskuussa 17,9 kpv/henkilötyövuosi ja koko vuoden sairauspoissaoloja 18,8/henkilötyövuosi).

Henkilöstö, palkkauksen menot

1 000 €	TOT	TA/M	TOT	Ero TOT/TA+M		Muutos 2023-2024	
	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	euroa	%	€	%
Palkat ja palkkiot	-371 681	-409 636	-403 156	6 480	-2 %	-31 474	8 %
Henkilösivukulut	-91 791	-93 073	-92 936	137	0 %	-1 145	1 %
Muut eläkekulut	-77 887	-82 447	-83 578	-1 130	1 %	-5 691	7 %
Muut henkilösivukulut	-13 905	-10 626	-9 359	1 267	-12 %	4 546	-33 %
Yhteensä	-463 473	-502 709	-496 092	6 617	-1 %	-32 619	7 %

*Taseen selvittelytilien kirjaukset on huomioitu hyvinvointialuetasoisesti.

Henkilöstö, menot toiminnoittain

1 000 €	TOT	TA/M	TOT	Ero TOT/TA+M		Muutos 2023-2024	
	1-9/2023	1-9/2024	1-9/2024	euroa	%	€	%
Konsernipalvelut	-64 881	-77 212	-71 507	5 704	-7 %	-6 626	10 %
Strateginen johtaminen ja järjestäminen	-3 276	-3 970	-3 278	692	-17 %	-2	0 %
Johtamisen tukipalvelut	-31 122	-40 460	-37 021	3 439	-9 %	-5 898	19 %
Palvelutuotannon tukipalvelut	-30 483	-32 782	-31 209	1 573	-5 %	-726	2 %
Pelastustoimi	-20 972	-23 556	-22 222	1 334	-6 %	-1 249	6 %
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	-377 620	-401 942	-402 324	-382	0 %	-24 705	7 %
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut yhteiset	-692	-768	-897	-130	17 %	-205	30 %
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	-35 849	-43 544	-41 005	2 539	-6 %	-5 156	14 %
Koti- ja asumispalvelut	-124 545	-139 790	-136 885	2 905	-2 %	-12 340	10 %
Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus	-70 732	-70 785	-74 192	-3 406	5 %	-3 460	5 %
Sairaalapalvelut	-145 801	-147 055	-149 345	-2 290	2 %	-3 544	2 %
Henkilöstömenot yhteensä	-463 473	-502 709	-496 092	6 617	-1 %	-32 619	7 %

*Taseen selvittelytilien kirjaukset on huomioitu hyvinvointialuetasoisesti.

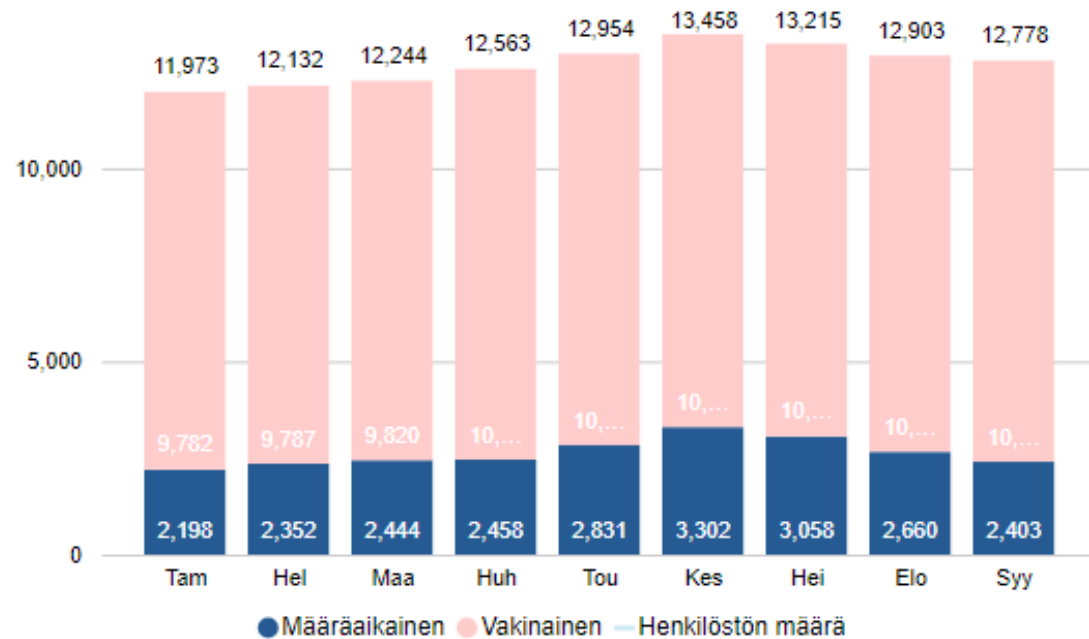
Henkilöstön määrä 9/24 12 778 (v. 2023 - 11 780)

	2023	2024	Muutos
Keski-Suomen hyvinvointialue	11 780	12 778	+ 998
Konsernipalvelut*	1 437	1 735	+ 298
Pelastustoimi	451	474	+ 23
Sosiaali- ja terveysterveystoimet	9 893	10 552	+ 659

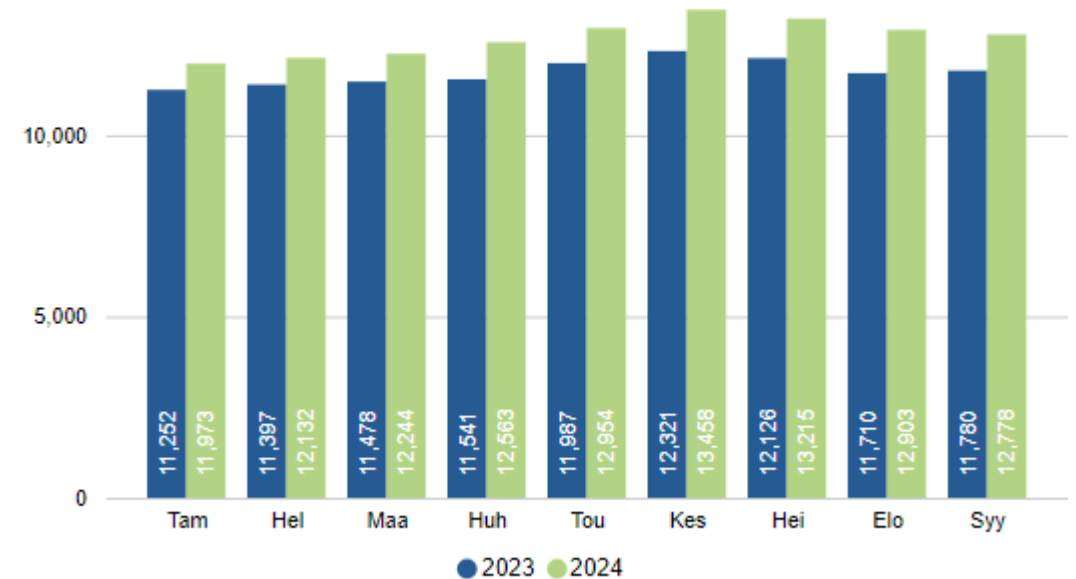
*Toimialueiden henkilöstömäärässä varahenkilöstön siirtyminen sosiaali- ja terveysterveystoimien toimialueelta konsernipalvelujen toimialueelle (+/- 220)

Henkilöstön määrä kuukausittain

Henkilöstömäärä

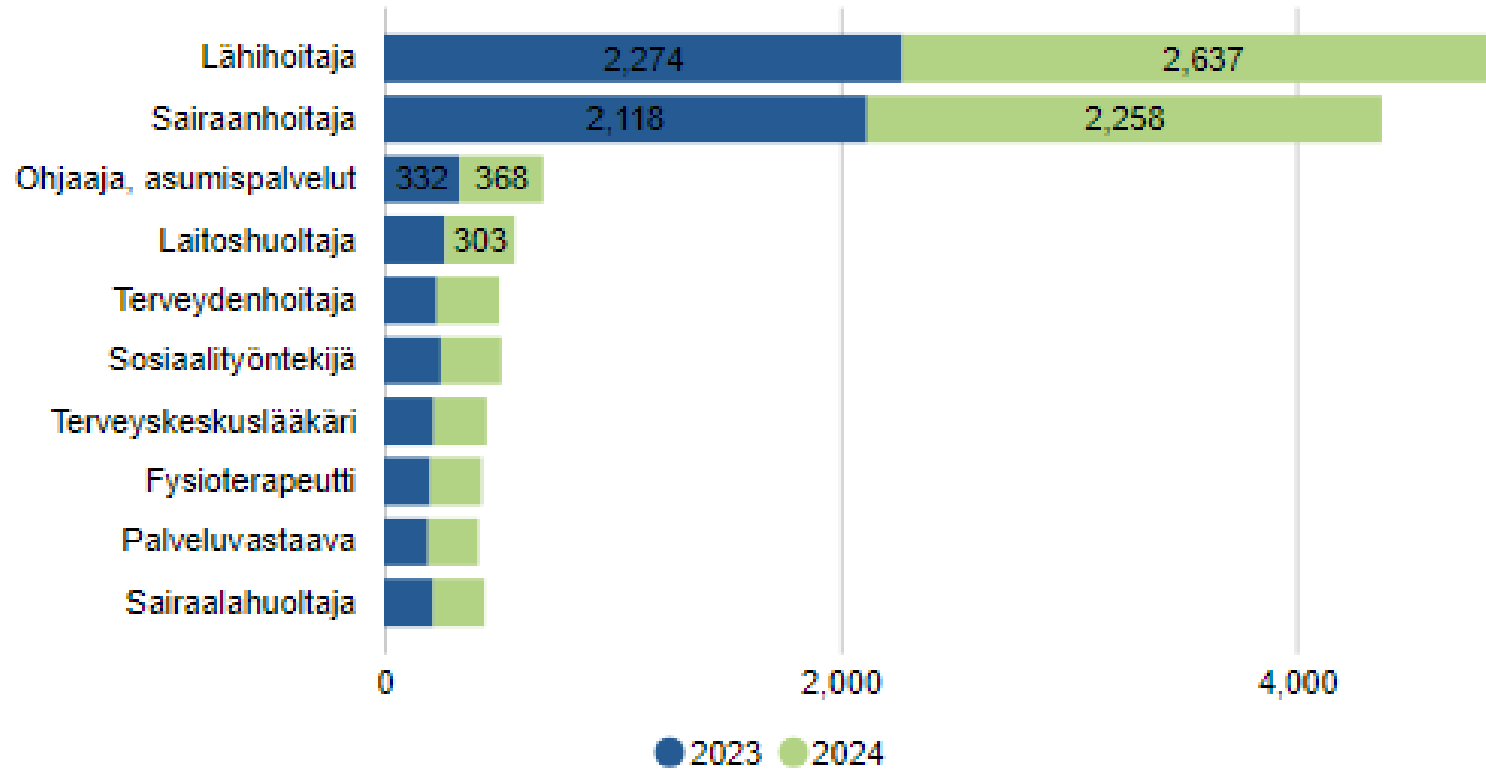

Henkilöstömäärän vuosivertailu

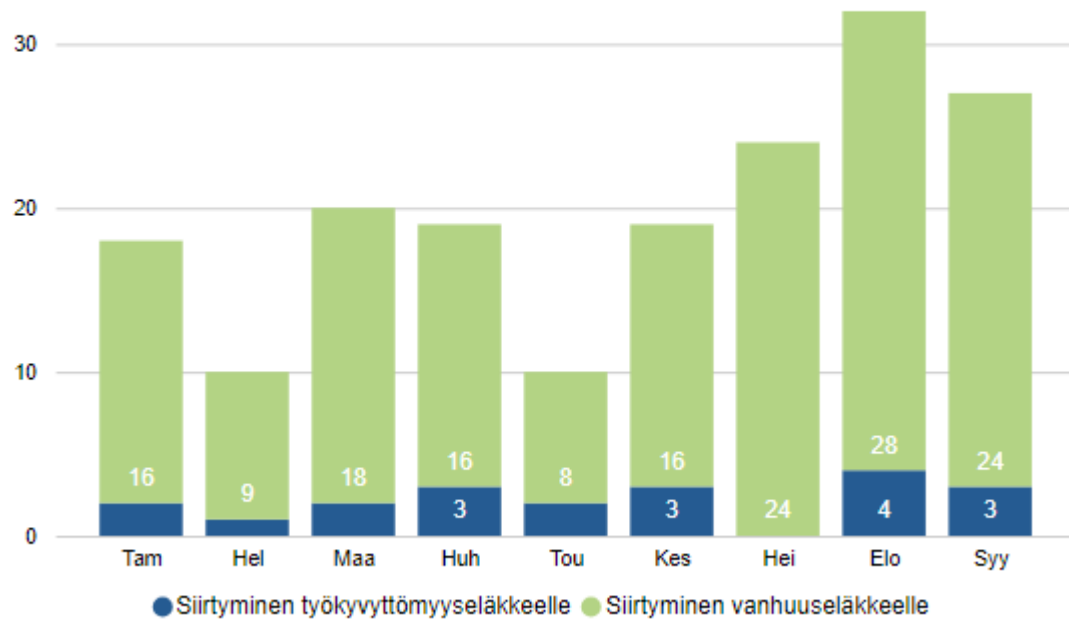
Henkilöstön määrä nimikkeittäin

Henkilöstö määrä nimikkeittäin

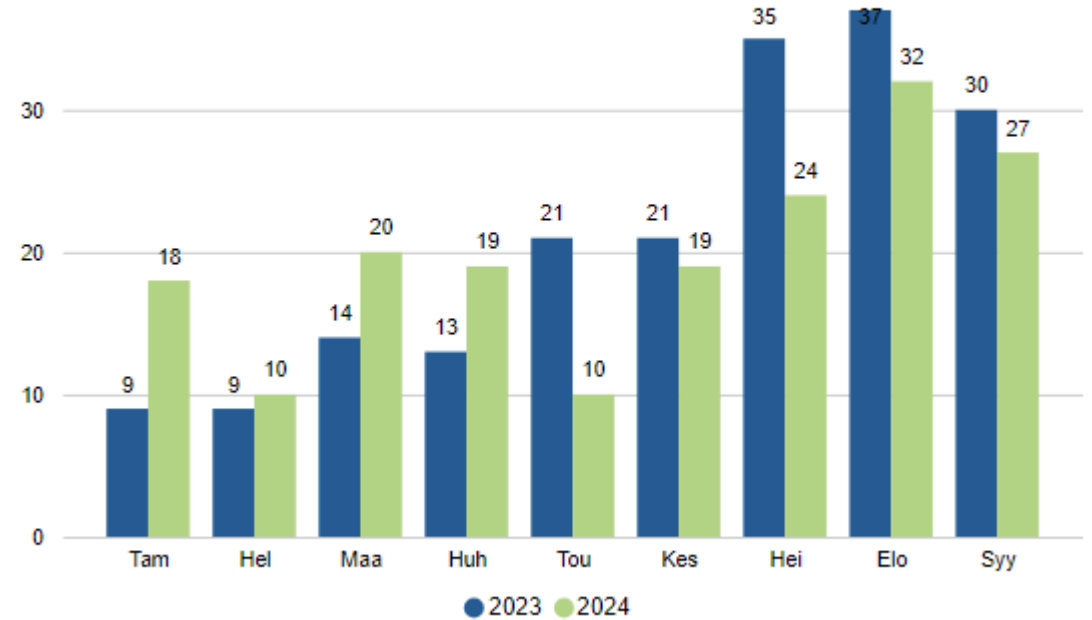

Henkilöstö, eläköityneet 179 (v 2023 189)

Eläköityneet

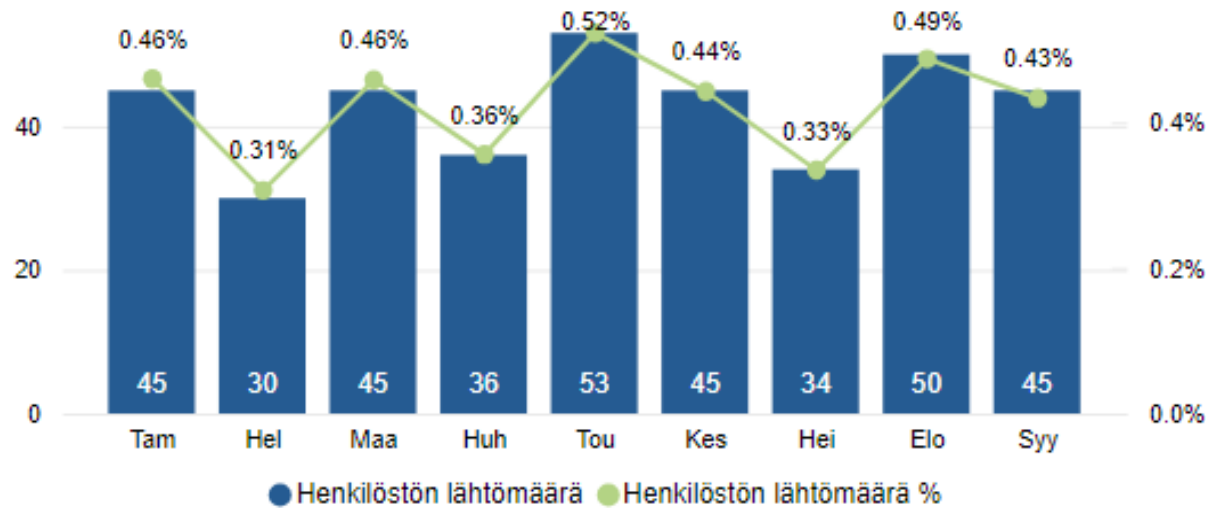

Eläköityneet vuosivertailu

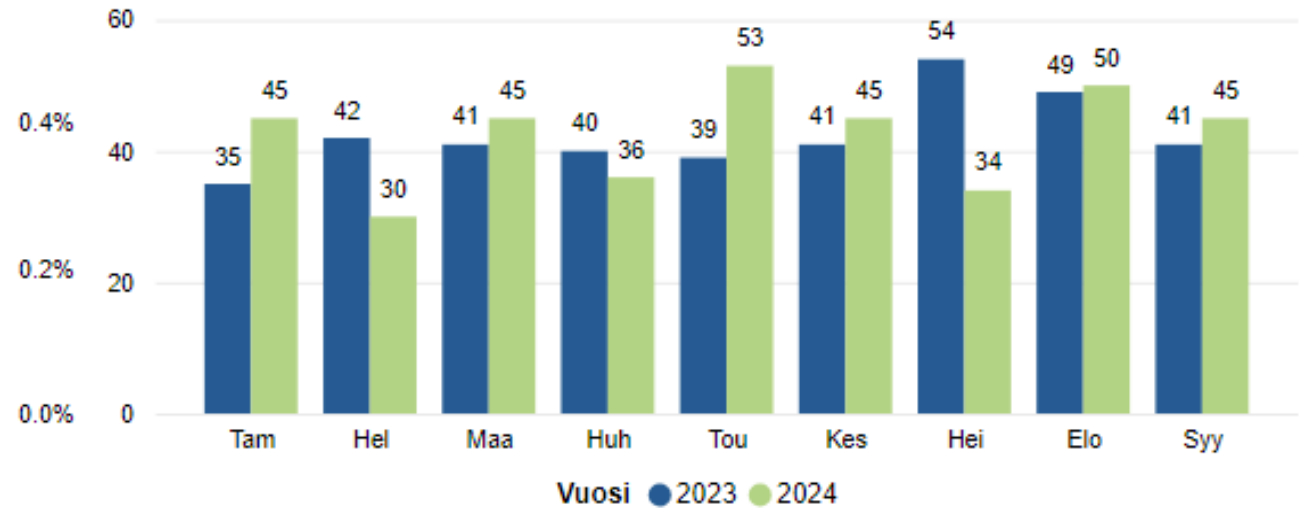

Henkilöstön lähtömäärä 382 (v.2023 - 382) (vakinaisten palvelussuhteen tiedot)

Irtisanoutuneiden määrä

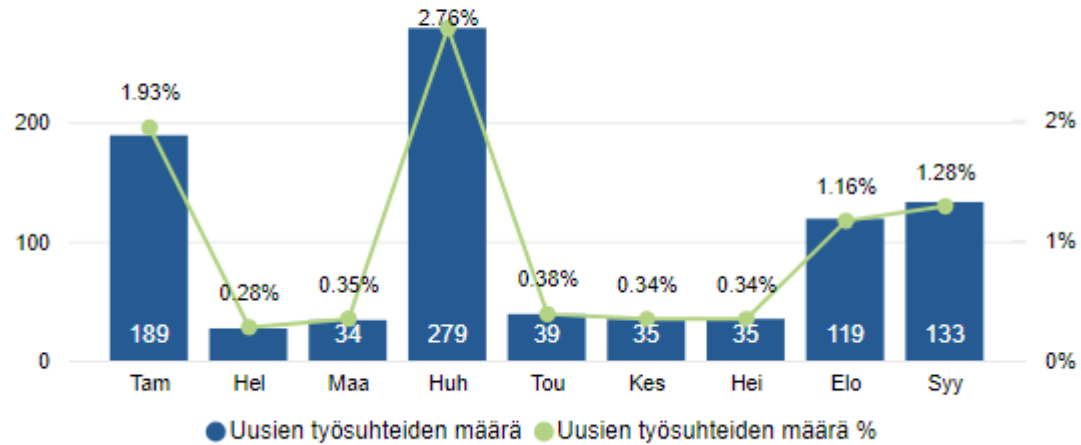

Irtisanoutuneiden määrä vuosivertailu

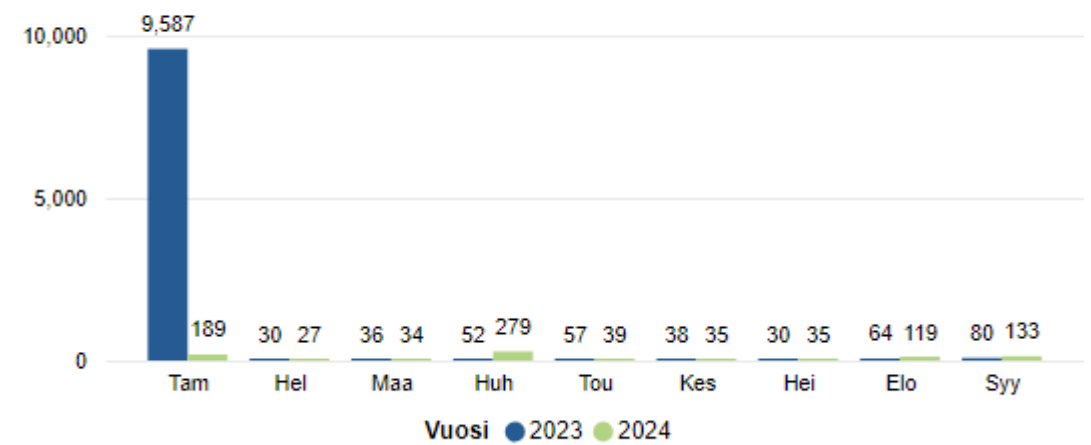

Uusien palvelussuhteiden määrä 881 (2023 9951) (vakinaisten palvelussuhteen tiedot)

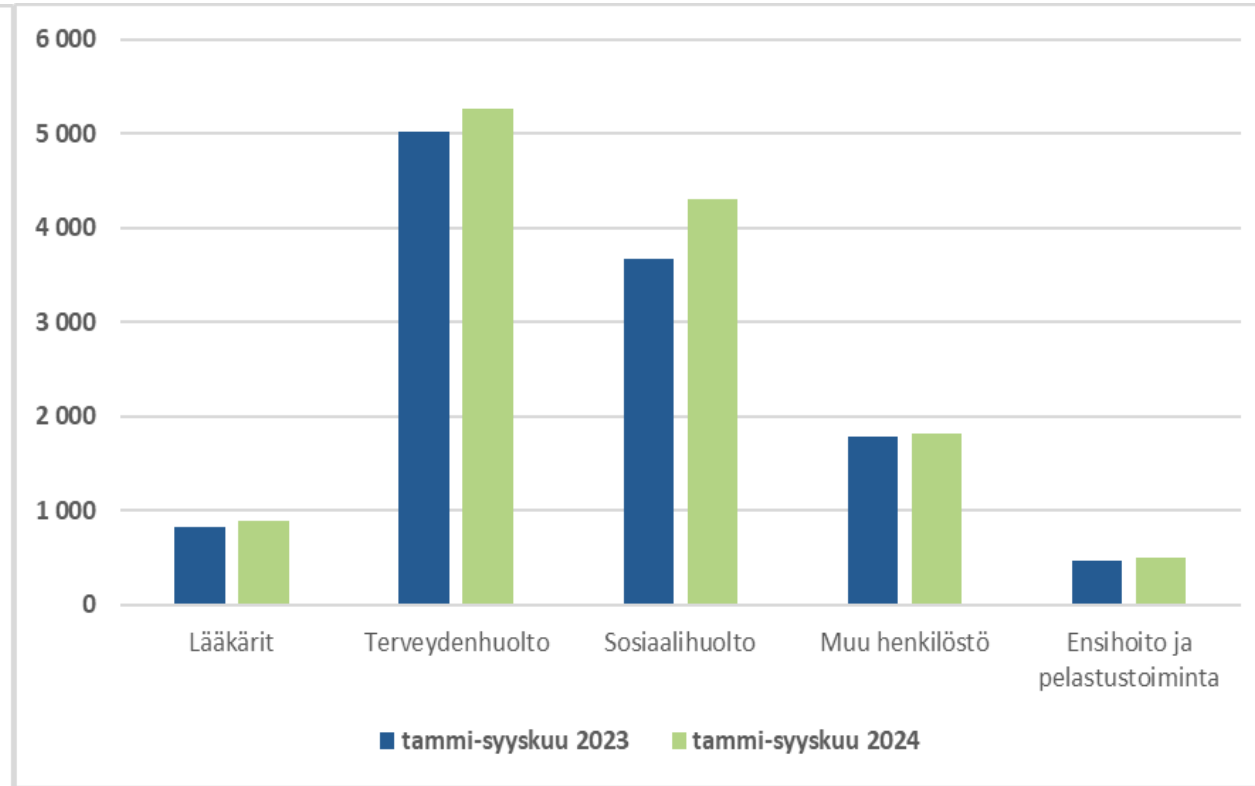
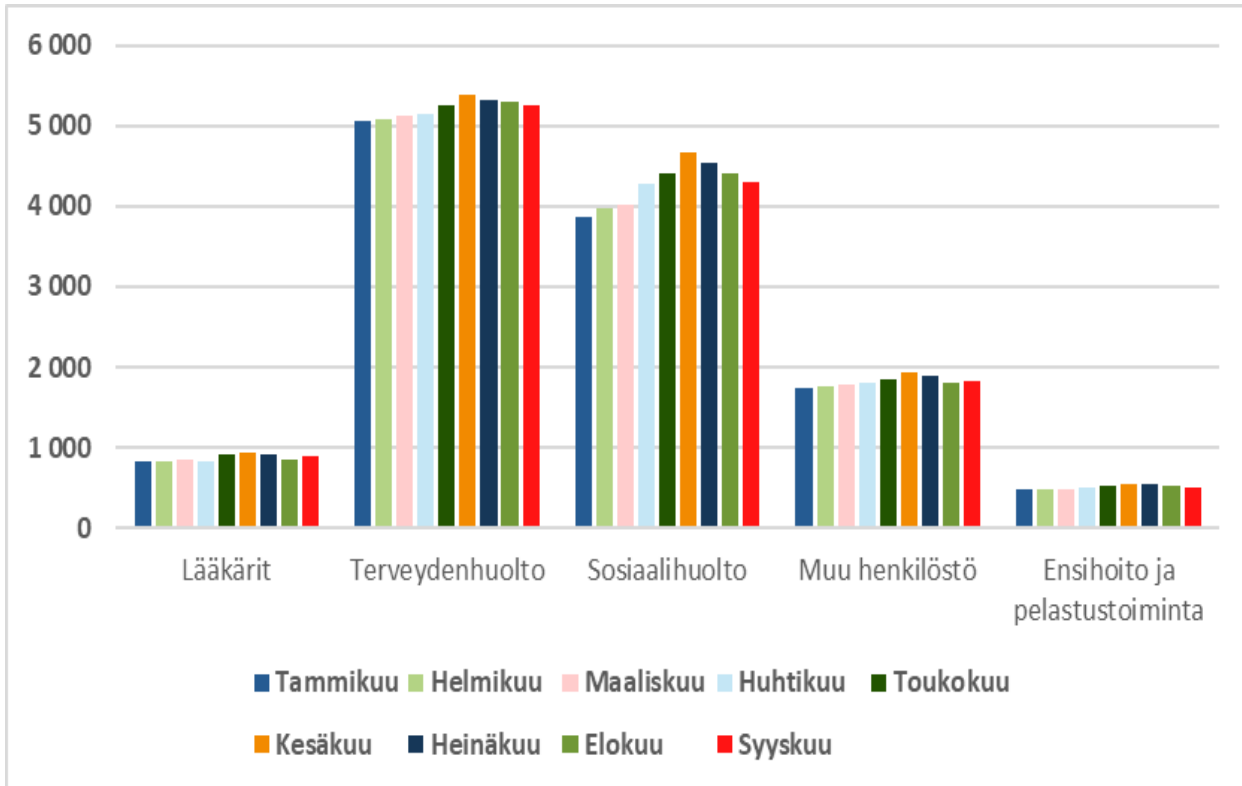
Uusien palvelussuhteiden määrä / työsuhteiden määrä

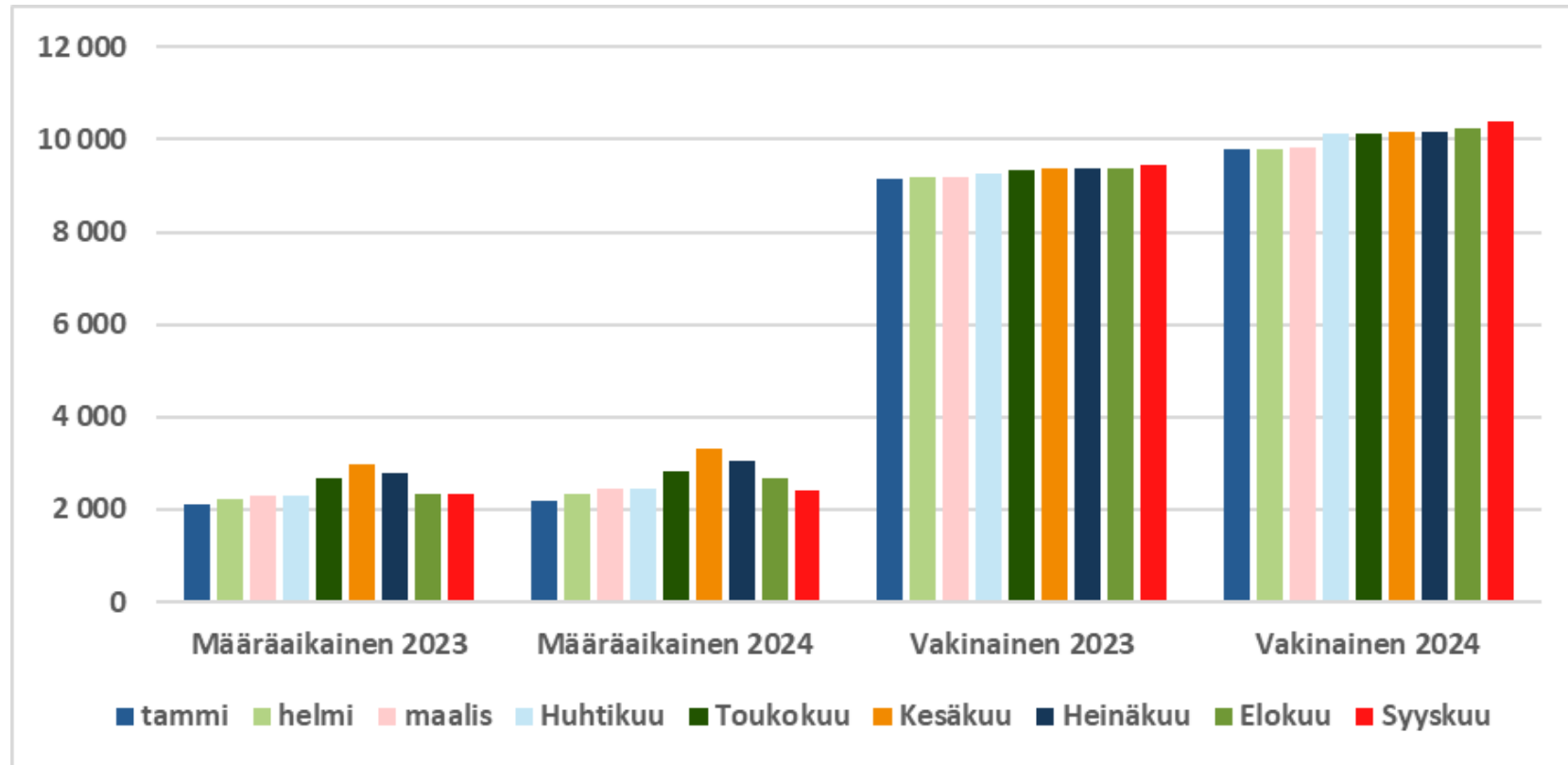
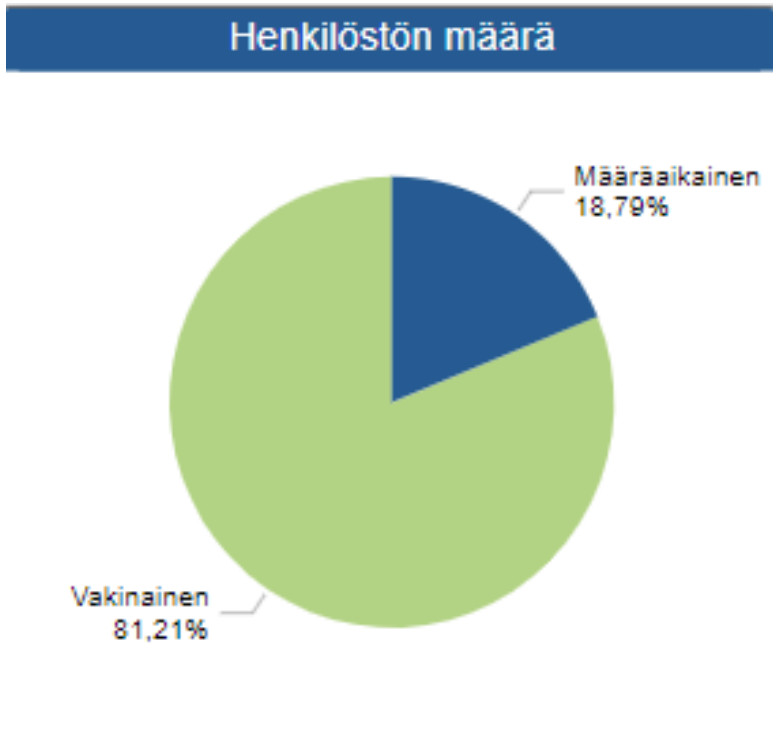
Uusien palvelussuhteiden määrä vuosivertailu

Henkilöstö ammattiryhmittäin

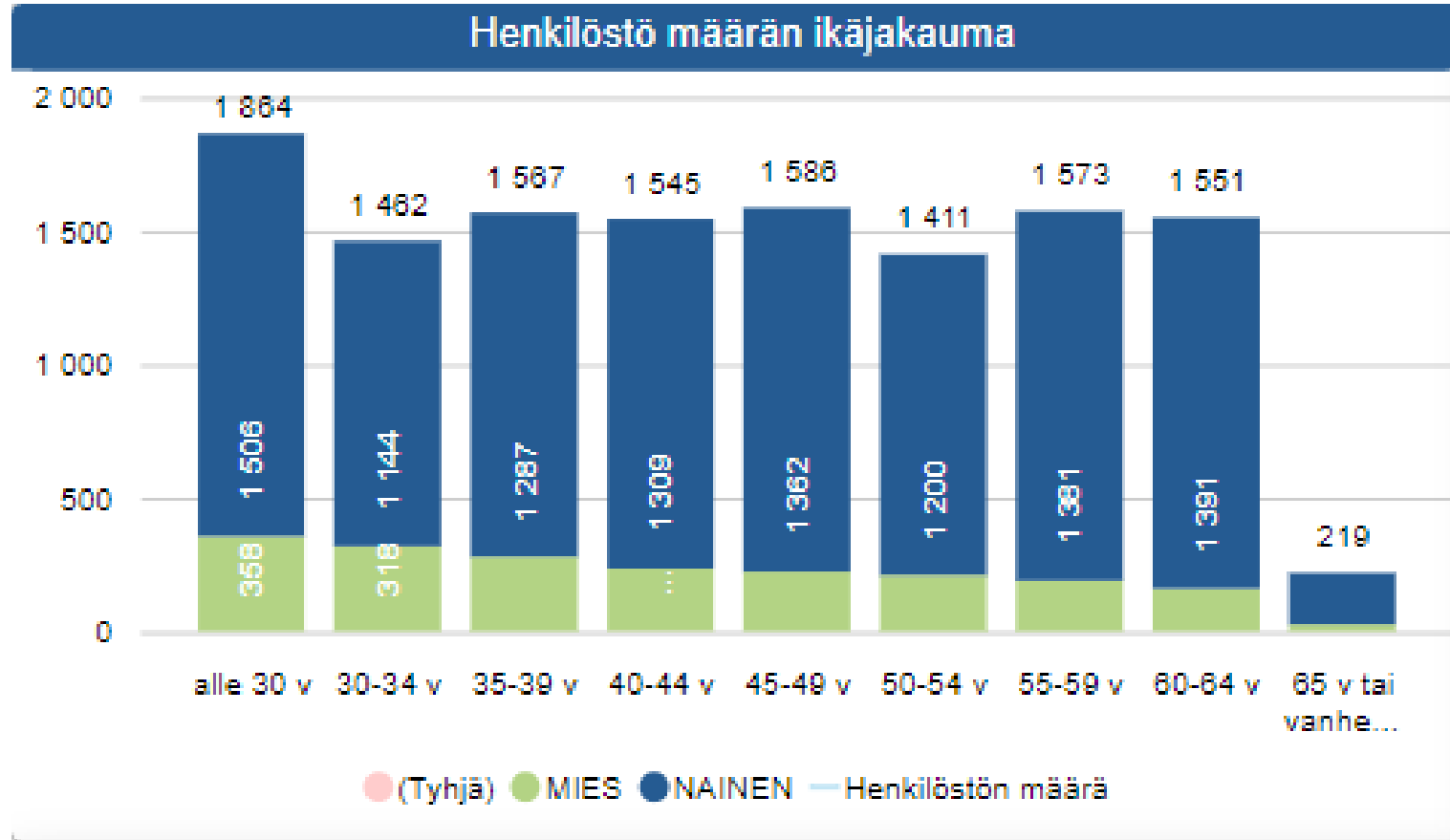

Henkilöstön rakenne

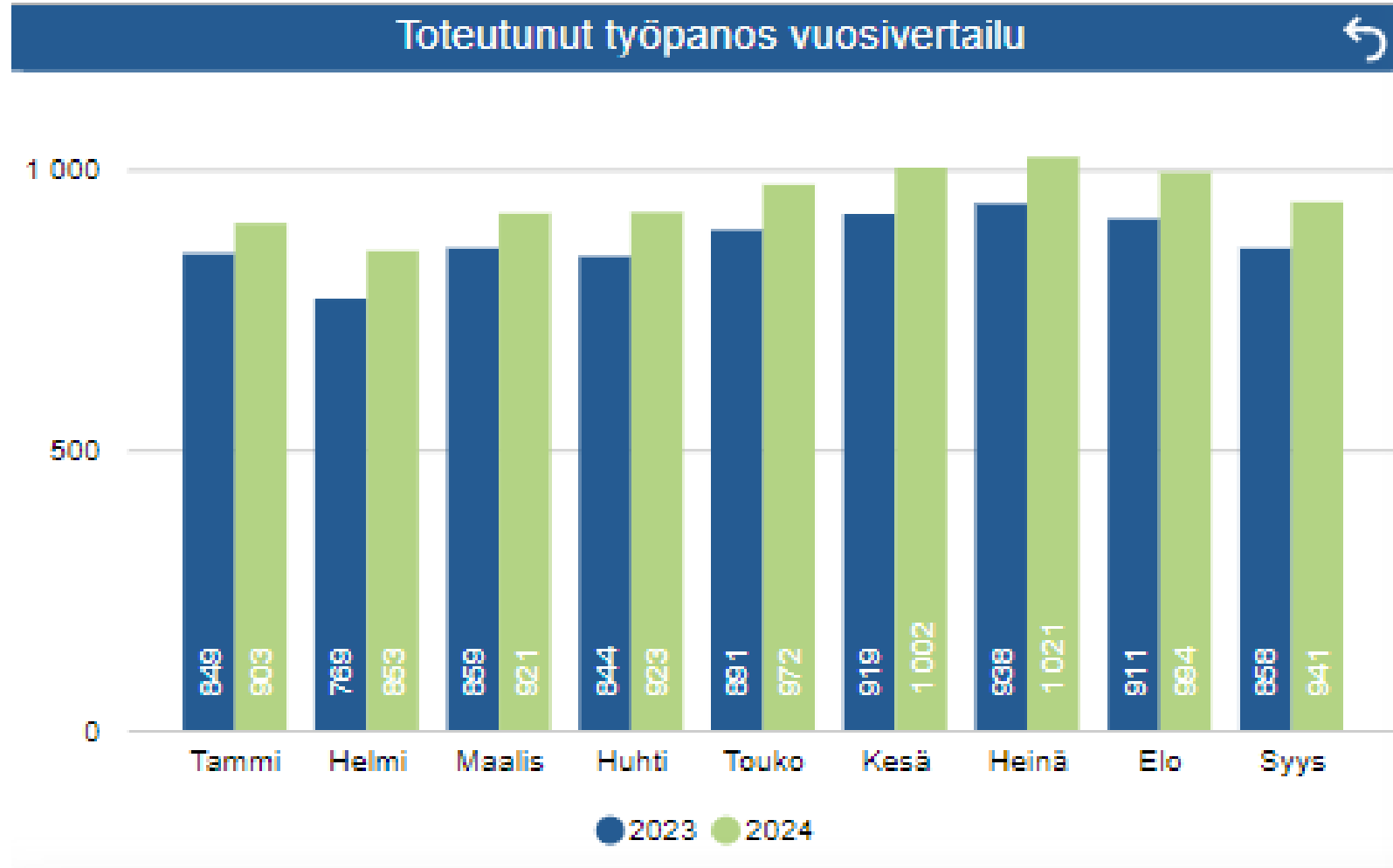

Henkilöstön ikäjakauma, keski-ikä 44 v (2023 44 v)

Henkilöstö, työpanos 8 530 (v.2023 7 839)

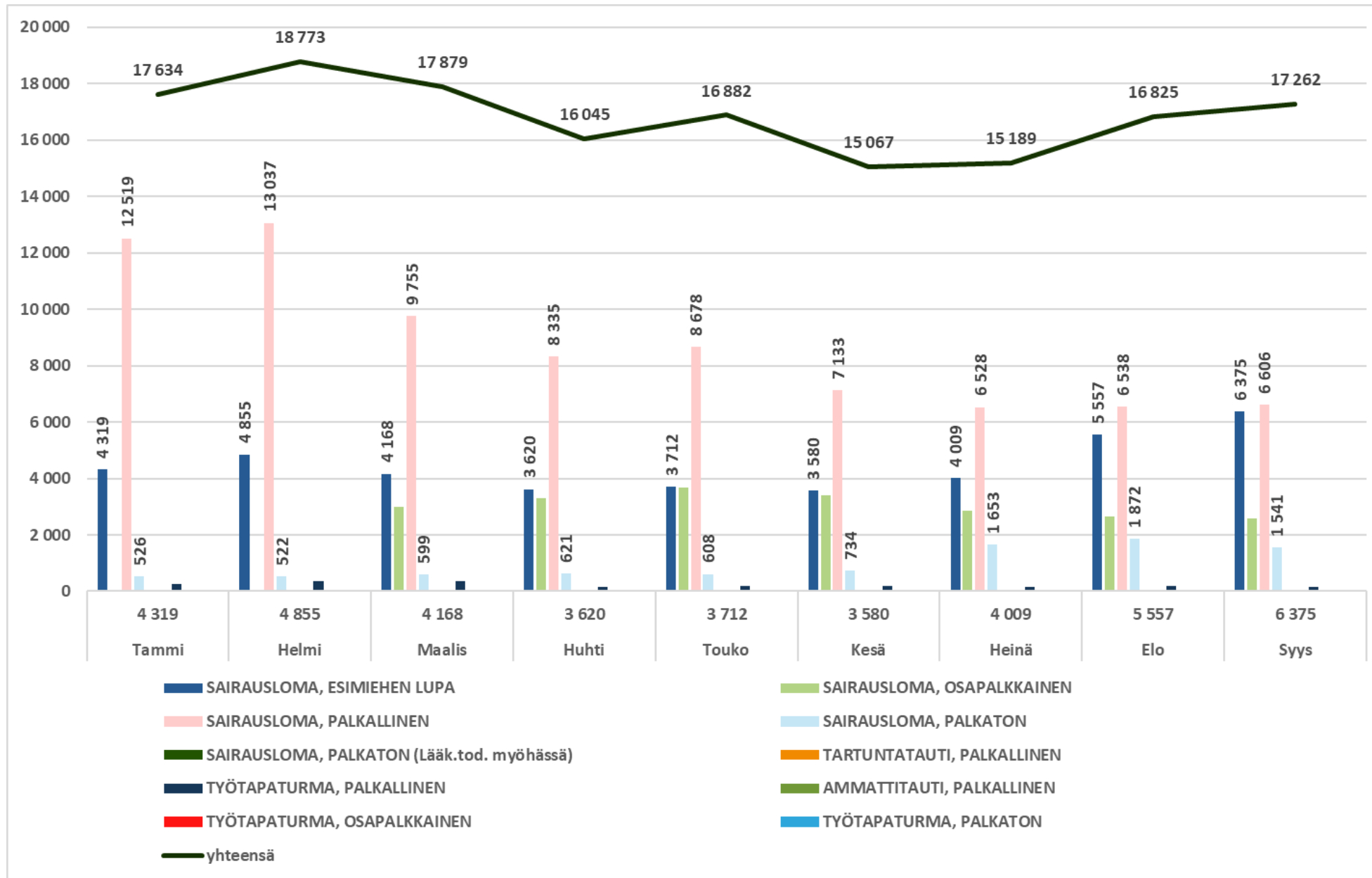
(KT:n raportointisuositus: palkallinen työpanos, vähennetty palkattomat poissaolot)

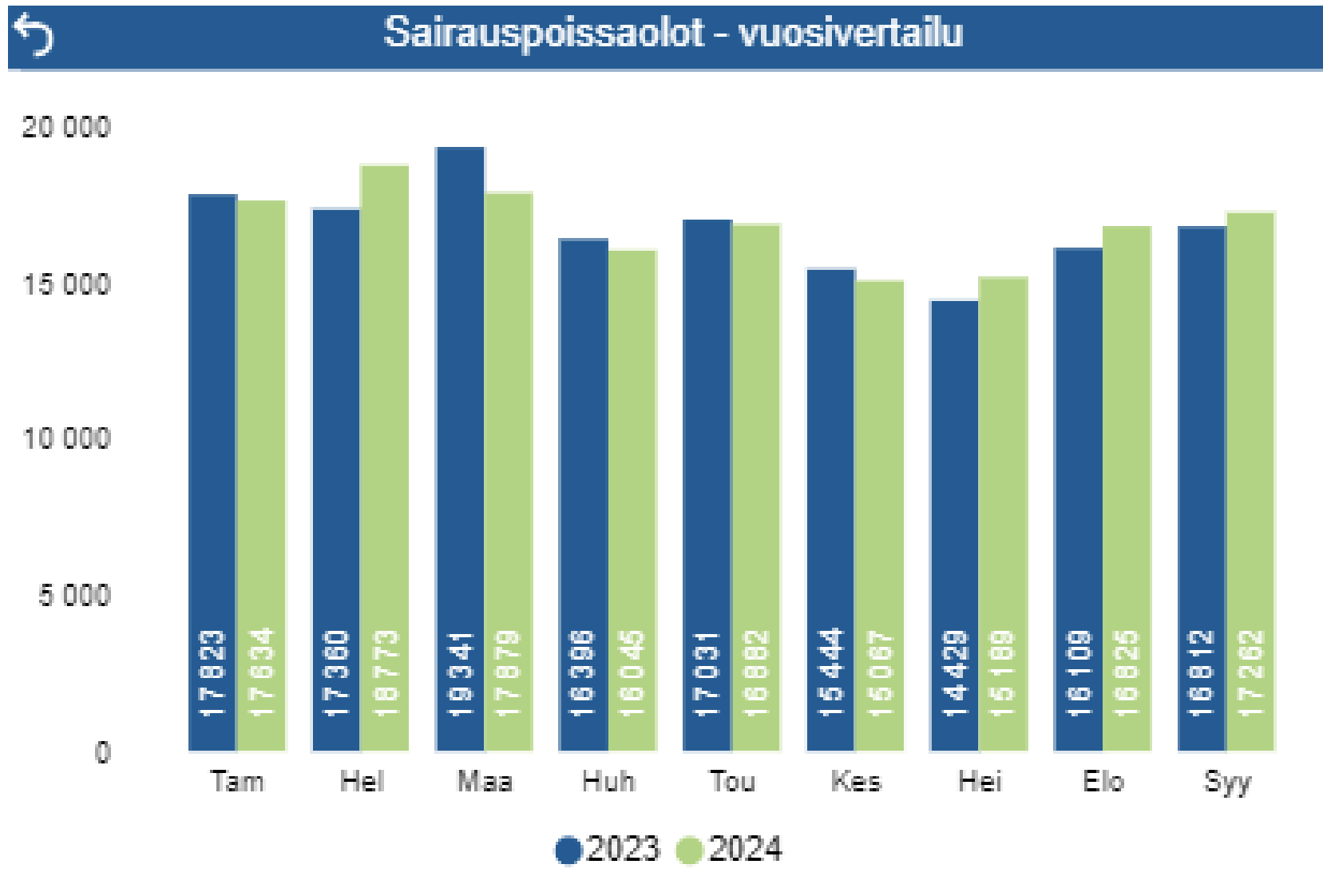
Henkilöstö, poissaolopäivät 1-9/2024

	2023	2024	Muutos
Yhteensä	732 005	801 788	+ 69 783
Työvapaat palkalliset	371 567	422 156	+ 50 589
Sairaslomat ja tapaturmat	162 645	163 233	+ 588
Perhevapaat	92 985	104 037	+ 11 052
Opintovapaa / muu koulutus	47 370	56 903	+ 9 533
Työvapaat palkattomat/osittain palkalliset	29 017	32 998	+ 3 981
Kuntoutus/kuntoutustuki	13 370	11 018	-2 352
Toisen tehtävän hoito/julkinen tehtävä	12 238	8 439	-3 799
Aktiivivapaa ja LTO:n ylim. vapaapäivät	2 792	2 930	+ 138
Muu poissaolo	21	74	+ 53

Henkilöstö, sairauspoissaolot 151 556 pv (2023 150 745)

Henkilöstö, sairauspoissaolot 151 556 pv (v.2023 150 745)

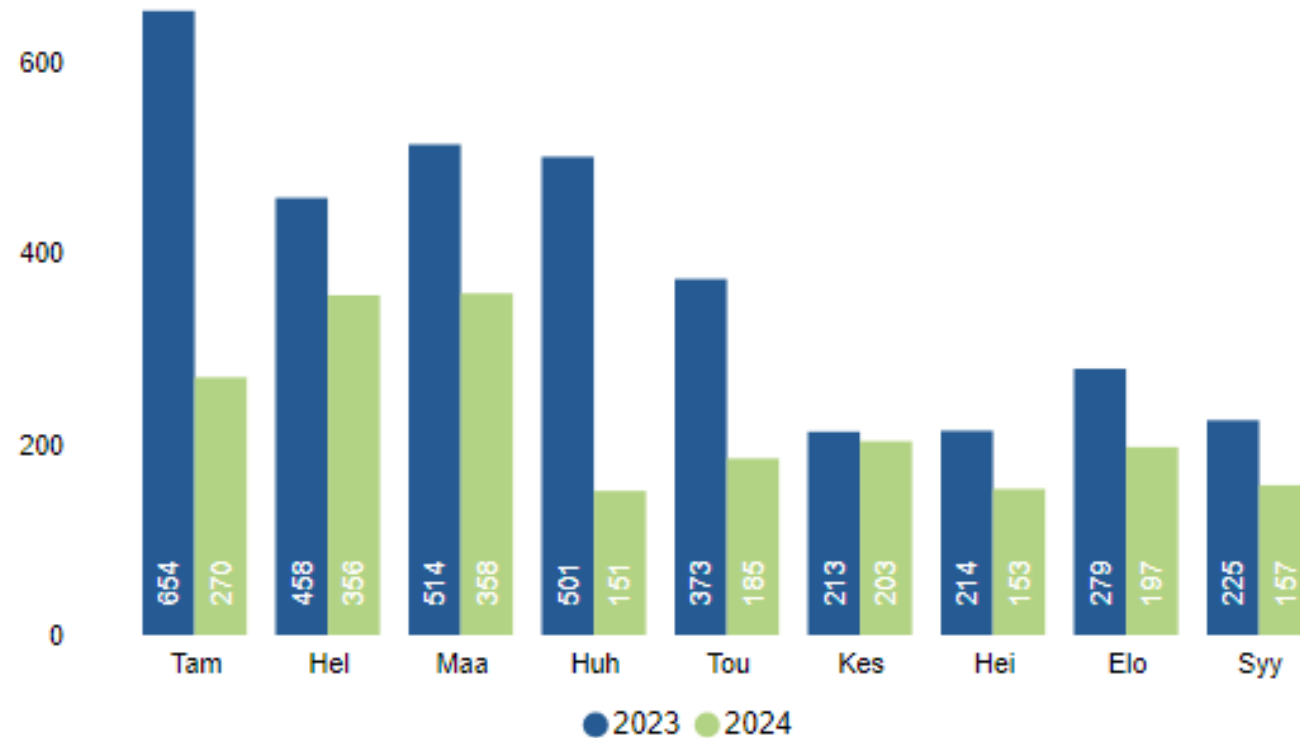

Henkilöstö, sairauspoissaolot palveluittain 1-9/2024

Palvelut	Sairauspoissaolo %		Sairauspäivät/htv	
	2023	2024	2023	2024
Konsernipalvelut	5,3 %	4,2 %	20,0	15,9
Pelastustoimi (luvussa ei ole mukana sivutoimiset vakituiset)	3,9 %	3,3 %	14,9	12,8
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	4,6 %	4,4 %	17,7	16,9

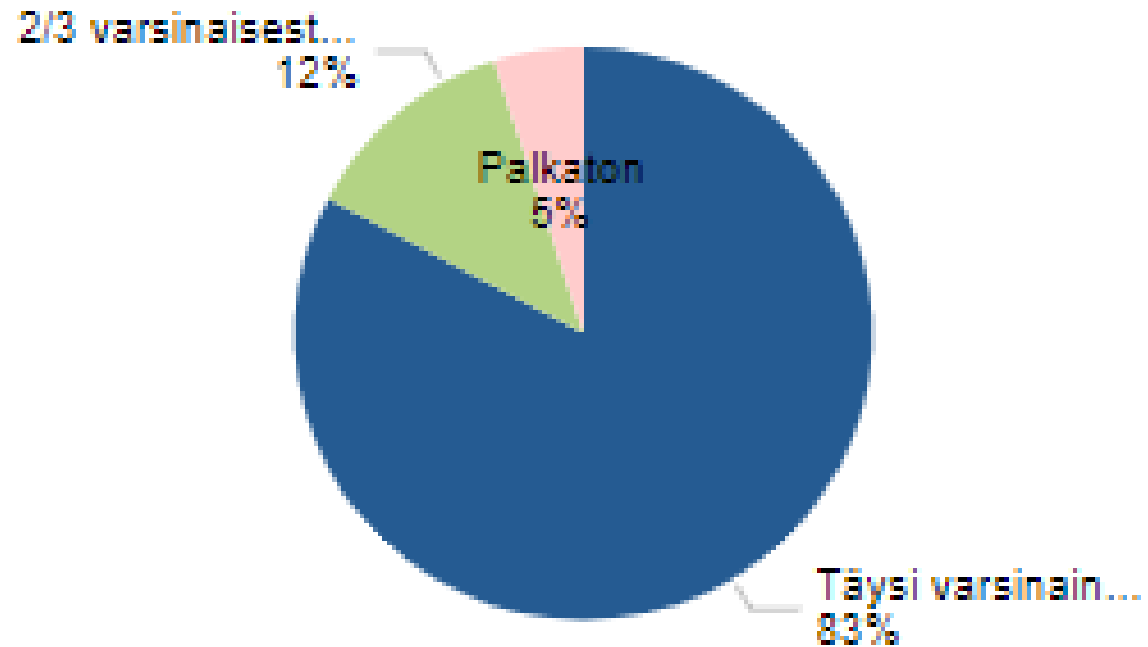
Henkilöstö, työtaturmat 2 030 pv (v.2023 3 431)

Työtaturma poissaolot vuosivertailu

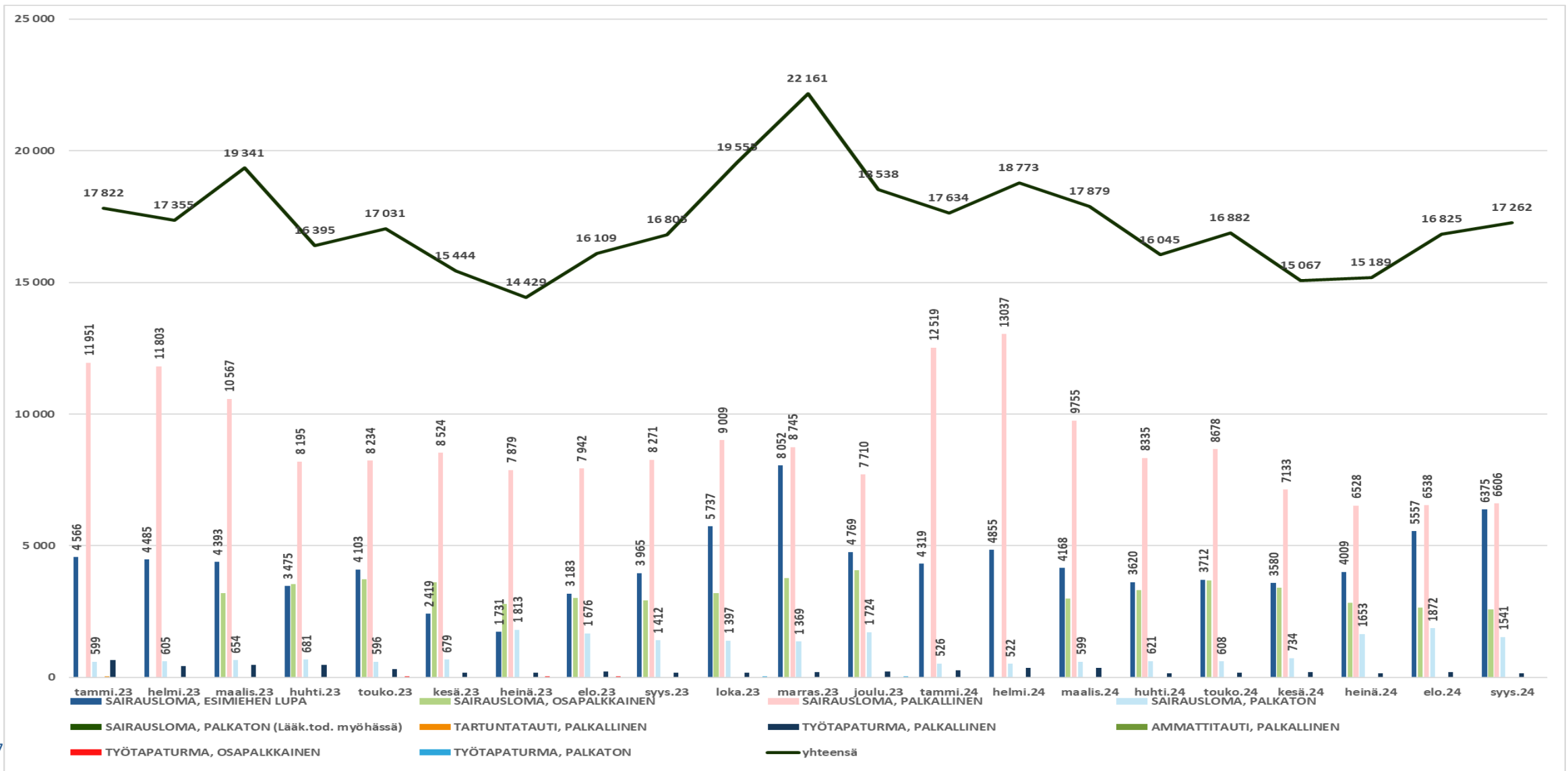
Henkilöstö, sairauslomat ja tapaturmat/palkallisuus

Sairauslomat ja tapaturmat / Palkallisuus

Henkilöstö, sairauspoissaolot 01/2023-09/2024

Henkilöstö, strategian valtuusto- ja hallitustason mittarit ja indikaattorit

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso	Toteutuma + vert 23
Henkilöstö	Sairauspoissa-olojen määrä	Sairauspoissaolot keskimäärin kalenteripäivinä per henkilötyövuosi, - kokonaisuutena - ammattiryhmittäin, - palveluittain	V 2023 18,8 kpv/htv	0,5 kpv/htv vähemmän kuin edellisenä vuonna eli 18,3 kpv/htv	1-3 2024 19,1 kpv/htv 1-6 2024 17,1 kpv/htv 1-9 2024 16,6 kpv/htv Tavoite saavutettaisiin (vertailu 2023 1-3/2023 20,4 kpv/htv 1-6/2023 18,7 kpv/htv 1-9/2023 17,9 kpv/htv 1-12/2023 18,8 kpv/htv)

Aluehallituksen priorisoimia toiminnan tavoitteita

Kuvaus toteutumisesta

Henkilöstön työhyvinvointi, hyvä johtaminen ja määrätietoinen tavoitteellisuus näiden kehittämisessä

Tilannekuva:

Alkuvuoden aikana sairauspoissaoloja on toteutunut 588 kalenteripäivää enemmän kuin edellisen vuoden samaan ajankohtaan mennessä. Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sairauspoissaoloja on kertynyt keskimäärin 16,6 kpv/henkilötyövuosi. Toimialoilla sairauspoissaoloprosentit ovat kauttaaltaan pienentyneet. Johtamiskoulutusta Hyvaks-akatemiaa on rakennettu kaikille johtamisen tasoille. Esihenkilöinfot, esihenkilöperehdytystilaisuudet ja esihenkilöiden työhyvinvointi- ja työkykyjohtamisen sparraukset ovat jatkuneet vuonna 2024 ja niissä on ollut hyvin osallistujia ja nauhoitusten katselukertoja. Hyvinvointialueen neljännet yt:t alkoivat alkusyksystä. Yt:ssä käsitellään mm. talousarvio vuodelle 2025 sekä organisaatio- ja johtamisjärjestelmän muutoksia.

Toimenpiteet:

Henkilöstöohjelman 2023-2025 toimenpiteet jatkuneet suunnitelluksi. Sen raportointi erillisenä. Työterveyslaitoksen kanssa ajalla 21.10.-17.11.2024 toteutetaan hyvinvointialueen toinen "Mitä kuuluu?" - työhyvinvointikysely. Varahenkilöstöyksikkö aloitti 1.3.2024. Yksikkö tukee esihenkilöitä lyhyiden äkillisten poissaolojen sijaisten hankinnassa. Esihenkilöklinit ovat jatkavat palvelussuhdeasioiden parissa.

Haasteista ja saavutuksista:

Kaikkien toimialojen sairauspoissaoloprosentit ovat pienentyneet ja tavoite sairauspoissaolojen osalta saavutettaisiin tämän hetken arvion mukaan. Yhteisen toimintakulttuurin ja yhteisten henkilöstökäytäntöjen rakentamista on jatkettu.. Hyvinvointialueen talouden tilanne haastaa johtamisen. Talouden säästöjen tavoittelemisessa on huomioitavaa myös henkilöstöressurssien vaikuttava ja taloudellinen käyttö. Huomiota on kiinnitettävä yksiköittäin tehdyn työn hintaan, ylitöiden määrään ja hälytysrahojen, tuplavuorokorvausten ym. lisäkorvausten maksamiseen.

Aluehallituksen priorisoimien tavoitteiden toteumat

1) Hoitoon pääsyn vauhdittamiseksi ja oikea-aikaisen palvelun kohdentamiseksi hoidon- ja palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen kaikilla vastuualueilla

Raportointivastuu

Sote- vastuualuejohtajat

Menneen kvartaalin onnistumiset

- Suun terveydenhuollossa on päästy hoitotakuuseen kaikissa toimipisteissä
- Hyvinvointialueen yhteinen muistipotilaan hoitopolku on otettu käyttöön geriatriisessa keskuksessa, jonossa olevien potilaiden määrä on pienentynyt 70% syyskuussa
- Suun terveydenhuollossa liikkuvan hoitoyksikön toimintaa on aloitettu palveluasumisen yksiköissä

Tulevan kvartaalin tehtävät

- Hoidon jatkuvuutta edistävä omalääkäri/omahoitaja -malli käynnistyy Palokan vastaanottopalveluissa 1.10.
- Puhelinpalveluiden saattaminen yhteydensaantiasetuksen mukaiseksi (hoitotakuu) avosairaanhoidossa

Huomiota ja keskustelua vaativat asiat, riskit

- Varahenkilöstöyksikön kehittäminen sote-asemille

Yleistilanne

2) Etäpalveluiden vahvistaminen osana lähipalveluiden kokonaisuutta

Raportointivastuu

Sote- vastuualuejohtajat

Menneen kvartaalin onnistumiset

- Etälääkäreiden vastaanottoja on saatu vahvistettu avosairaanhoidossa
- Suun terveydenhuollossa on aloitettu tekonivelpotilaiden hoitopolun hammaslääkärin etäkonsulttiot
- Sähköisen perhekeskuksen sisällöllinen monipuolistuminen
- Tarina-auttamisen videot lasten ja nuorten ja perheiden pärjävyyden ja mielenhyvinvoinnin tukena
- Neuvolan keskitetty puhelinpalvelu

Tulevan kvartaalin tehtävät

- Valmistaudutaan uuden digitaalisen asiointialustan käyttöönottoon avosairaanhoidossa ja suun terveydenhuollossa
- Valmistaudutaan digitaalisen asiointialustan käyttöön lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveystaluuissa (opiskeluhoito, perhepalvelut, lastensuojelu ja mtp-palvelut)

Huomiota ja keskustelua vaativat asiat, riskit

- Hoitaja-avusteista vastaanottoa on haitannut laiteongelmat avosairaanhoidossa
- Sosiaalihuollollisten palveluiden digitaaliset toimintamallit

Yleistilanne

3) Lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalveluiden vahvistaminen

Menneen kvartaalin onnistumiset

- Lasten ja nuorten mtp-palveluissa sekä neuropsykiatrisen tuen yksikössä vastattiin hoitotakuuseen
- järjestettiin toinen päihdekoulutuspäivä koko vastuualueen henkilöstölle osaamisen vahvistamiseksi ja alaikäisten päihdepalvelupolun jalkauttamiseksi
- valmisteltu nuorten interventionavigaattorin käyttöönotto nuorten mtp-palvelussa vuoden 2025 alusta
- Nuorten interventionavigaattori otettu käyttöön opiskeluterveydenhuollossa Jyväskylässä
- Esi- ja perusopetuksen psykologien rekrytointi on edistynyt

Tulevan kvartaalin tehtävät

- Nuorten mtp-palvelun ikärajan noston valmistelu jatkuu ja siihen liittyen nuorten linjan valmistelutyö
- Valmistellaan opiskeluterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdetiimin (Voimala-tiimi) liittäminen Jyväskylän mtp-tiimiin
- Valmistellaan opiskeluhuollon esi- ja perusopetuksen koulukuraattori- ja psykologitiimien uudelleen organisoituminen
- Jatketaan tehostettuja toimenpiteitä esi- ja perusopetuksen psykologinen rekrytoinnissa
- Valmistellaan hoito- ja palveluketjujen mukaisia tehtäväsiirtoja

Huomiota ja keskustelua vaativat asiat, riskit

Mielenterveys- ja päihdehoidon hoidon porrastuksen kirkastaminen / konkretisoiminen
Resurssin ja tilojen riittävyyden kysymykset valmistautumisessa nuorten mtp-palvelun ikärajan nostamiseen
Lasten mielenterveyspalvelun ja kasvatus- ja perheneuvonnan riittävä eriyttäminen

Yleistilanne

4) Riittävän julkisen palvelutuotannon varmistaminen esim. lastensuojelun laitoshoidossa

Menneen kvartaalin onnistumiset

- Suunnittelutyö oman laitoshoidon paikkojen lisäämiseksi edennyt, mutta toiminnan käynnistyminen siirtynyt v. 2025
- Perhehoidon osuus sijoituksista (52%) kasvanut 23 nähden (47%)
- Avotyön laajentaminen toisella tiimillä toteutunut 08/24
- Sosiaalityön rekrytointien onnistuminen (tyhjänä 7/

Tulevan kvartaalin tehtävät

- Uusien laitoshoidon toimintojen edistäminen
- Uusi perhehoidon valmennuksen ryhmä toteutuu
- Asiakasohjausryhmä varhainen tuki + lastensuojelu käynnistyy
- Nuorisopsykiatrian ja lastensuojelun yhteinen työryhmä / asiakasohjausryhmä
- Sijaishuollon päivystyssosiaalityö ja liikkuvan tiimin laajentaminen kattamaan koko lastensuojelun

Huomiota ja keskustelua vaativat asiat, riskit

- Asiakasjonojen ehkäiseminen ja sosiaalityöntekijöiden rekrytointi sijaishuollossa
- Yksittäisten lasten suuri sijaishuollon palvelutarve lisää kustannuksia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
- Uusien omien laitostyöryhmien viiveet

Yleistilanne

 = Etenee suunnitelman mukaisesti, työ edistyy hyvin

 = Riski, että työ jää suunnitelmasta jälkeen, saattaa vaikuttaa kokonaisaikatauluun tai tuloksiin

 = Merkittäviä haasteita tai riskejä, jotka vaikuttavat suurella todennäköisyydellä projektin laatuun; vaatii välitöntä puuttumista

5) Perhekeskustoiminnan laajentaminen kunta- ja järjestöyhteistyössä

Raportointivastuu

Päivi Kalilainen

Menneen kvartaalin onnistumiset

- Perhekeskustoiminta saavuttanut hyvin asukkaat ja yhteistyötahot, perhekeskustoimintasuunnitelman konkretisoituminen, mm. pysäkit laajentuneet, parisuhderyhmät käynnistyneet
- Palveluverkkosuunnitelman mukaisen järjestämisen linjauksen kautta perhekeskussuunnitelma etenee, Saarijärven perhekeskus käynnistynyt uutena.
- Perhekeskuksen uutiskirjeen toteutuminen ja sisältö laajentunut nuorten palveluihin
- Sähköinen perhekeskuspalvelu vahvistunut, mm. Tarina auttaminen –videot, Perhepolku, Perhepulma (Väestöliitto) ja Tutkimustäpät (Jyu)
- Elämäntapa-ohjauksen palveluketjutyö etenee
- Systemisyys, yhteisövaikuttavuus selvittely käynnistynyt

Tulevan kvartaalin tehtävät

- Alueellisen perhekeskustyön ja yhteistyön vakiinnuttaminen muiden toimijoiden kanssa
- Perhekeskus mukana kuntien hyte-kierroksella; kuntasopimusten valmistelu ja perhekeskuksen kuntakierrosten sopiminen
- Systemisyyden ja yhteisövaikuttavuuden edistäminen
- Verkkovälitteiset kurssit ja ohjaus ja neuvontamateriaalin uudistuminen mm. Tarina auttaminen –videot ja Perhepolku verkkokurssit
- Sähköisen perhekeskuksen markkinointi
- Perhekeskustyöntekijöiden osaamisen edelleen lisääminen kouluttautumisen avulla
- Perhekeskustoiminnan palveluverkkotyön toimeenpanon edistäminen talouden reunaehdot huomioiden

Huomiota ja keskustelua vaativat asiat, riskit

- Perhekeskustoiminnan systeminen laajentuminen osaksi palveluja
- Viestinnän kirkastaminen ja monikanavaistaminen.
- Keskisen alueen ruuhkautuneet perhekeskustilat (liian pienet)
- Palveluverkkosuunnitelman eteneminen
- Järjestö ja seurakuntien kanssa tehtävä yhteistyön toimintamallien yhdenmukaistaminen alueelliset erityispiirteet huomioiden
- Yhteisövaikuttavuuden edistäminen

Yleistilanne

Raportointivastuu

Eija-Liisa Heikkilä

6) Henkilöstön työhyvinvointi, hyvä johtaminen ja määrätietoinen tavoitteellisuus näiden kehittämisessä, lisäksi rekrytointiprosessin vahvistaminen

Raportoitu erillisellä dialla henkilöstöosiossa (dia 100)

Yleistilanne

SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

7) Asiakaspalautejärjestelmien kehittäminen ja palautteiden hyödyntäminen toiminnan kehittämässä

Raportointivastuu

Simo Reipas, Raija Harju-Kivinen

Menneen kvartaalin onnistumiset

- Sote-palveluiden asiakkuuskertomus on ollut toimielinten käsitellyssä
- Sote-johdon palvelulupaukset asiakkaille ja asiakkuussuunnitelma on käsitelty aluehallituksen seminaarissa osana sote-palveluiden tuotantosuunnitelmaa
- Asiakaspalutietoa käsitellään säännöllisesti soten asiakaspalveluryhmässä (ASAP)

Tulevan kvartaalin tehtävät

- Mielen hyvinvoinnin kampanjan erilliskyselyn analyysi (kohderyhmä: 13-18 v ja heidän vanhemmat)
- Henkilöstön osallisuus: tiimitehtävänä onnistumiskertomukset

Huomiota ja keskustelua vaativat asiat, riskit

Yleistilanne

8) Tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, uudistuminen ja kumppanuudet

Raportointivastuu

Toni Ruohonen

Menneen kvartaalin onnistumiset

- Ikäihmisten hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskuksen konseptoinnin osalta työryhmätoiminta käynnistynyt ja konseptointi edistynyt
- Tieteellisen näkyvyyden kasvattaminen saatu hyvään vauhtiin: tieteelliset aamukahvit, laajempi viestintä eri kanavia pitkin, tutkijatapaamiset, tiedepäivän suunnittelu
- Yhteisen innovaatioalustan (tiedepiste) toteutus käynnistynyt (oppilaitos- ja sidosryhmäyhteistyö -> ideapankki ja yhteistyötila)
- Lääkärikoulutuksen osalta aiesopimus yhteistyöstä allekirjoitettu

Tulevan kvartaalin tehtävät

- Ikäihmisten hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskuksen konseptoinnin loppuunsaattaminen
- Tieteellisen tutkimuksen ideaboxin, tiedepisteen, käyttöönotto
- Oppilaitos- ja opiskelijayhteistyön tiivistäminen
- TKKI-toiminnan viestinnän tehostaminen ->podcastit, yhteiset tilaisuudet, tiedepäivän valmistelu, jne.

Huomiota ja keskustelua vaativat asiat, riskit

Yleistilanne

 = Etenee suunnitelman mukaisesti, työ edistyy hyvin

 = Riski, että työ jää suunnitelmasta jälkeen, saattaa vaikuttaa kokonaisaikatauluun tai tuloksiin

 = Merkittäviä haasteita tai riskejä, jotka vaikuttavat suurella todennäköisyydellä projektin laatuun; vaatii välitöntä puuttumista

Hankeraportointi

Kehittämishankkeet ja valtionavustukset 2024

Valtionavustukset (strategisesti merkittävät)

RRP2: Kestävän kasvun ohjelma (2023-2025) 11 533 000 €

RRP3: Kestävän kasvun ohjelma, vaikuttavuustutkimus PALVA-hanke (2024-2025) 141 315 €

SOLA(2022-2024) 400 000 €

Efecto2023: Vaikuttavuustieto sosiaalityön tiedonmuodostuksessa (2024-2026) 109 060 €

Hyvän työn ohjelma 1: Vetoa ja pitoa- valmennus (2024) 82 200 €

Toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen 2023-2025 (VM) 19 216 766 €

31 482 341 €

HAETTU

VALMISTELUSSA

TE- määräraha: Ankkurityön laajentaminen (2025-2026): 293 712 €

Hyvän työn ohjelma 2.rahoitus (2025) X €

TE- määräraha: Omtu: Omaishoitajille tukea ja terveyttä (2025-2027): 584 216 €

RRP5: Nuoret, työkyky ja miepä, osatoteuttajuus (2025) 284 160 e €

TE- määräraha: Keski-Suomen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ekosysteemi (2025-2026): 329 736 €

STM: Tekoälyrahoitus (2025) X €

Toimialakohtaiset hankkeet

OMATYHY Omavalvonnalla työhyvinvointia (2023-?) 34 992 €

Koaspa: iHAC- hanke (2024) 12 000 €

Sairaalapalvelut: Agency Digi (2024-2026) 100 000 €

Kumppanuuksia (ei rahaa)

- Ketterien kokeilujen elinvoimahautomato (Kehittämissyhtiö Witas)
- Keski-Suomi liikkuu- kumppanuus (Keski-Suomen liikunta)
- Osmo- hanke (K-S Yrittäjät)
- MIETE- Päihde- ja riippuvuustyön hanke (JAMK)
- KyberSoTe- hanke/JAMK
- Jacardi- hanke (Työterveyslaitos)
- Sovatek- säätiö/kumppanuussopimus
- OVE- ohjausosaamista opiskelijavetoiseen hoitotyön monikulttuuriseen moduuliharjoitteluun (JAMK)
- Meijän metsä- luonto osaksi arkea (Sitra)
- HANSKU- Haavoittuvassa asemassa olevien nuorten sosiaalisen kuntoutuksen tarve ja toteutuminen vuosina 2024-2026 (A-Klinikkasäätiö)
- + Kumppanuussopimuksia tehty 16 hankkeeseen, jotka odottavat rahoituspäätöstä

Hankkeet, joissa hva osatoteuttaja

Barnahus- hanke (2023-2025) n. 120 000 €

JATKOS- hanke (2024-2026) n. 200 000 €

TULOSSA

Yhteisövaikuttavuus - liikkeelle (OKM) (2024-2025) 20 000 €

Kestävän kasvun ohjelma: keskeiset aikaansaannokset

IPS- toimintamalli

Hoitoon ja palveluihin pääsyn parantaminen, digitaalisten toimintamallien edistäminen

- Asiakkaita on työhönvalmennuksessa 74, joista 27 % on työllistynyt, 16% ohjautunut opintoihin
- Juurruttamiskeskustelut käynnissä vuodelle 2025 (hankerahoituksella vuosi –24), suunnitelma palvelun jatkosta 2 työhönvalmentajan resurssilla palveluista.
- Hoitoonpääsy: Hoitoon pääsy parantunut 8/2024 (73%) ja kirjautuneiden kiireettömien käyntien kokonaismäärä nousut alkuvuoden kuukausiin verrattuna merkittävästi (8/2024 = 15 980). Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset ka 4,8 (asteikolla 1-5).
- Miepä- saatavuuden parantaminen aikuiset: Lisäresurssina 21 ammattilaista. Hoitoonpääsy miepä- palveluihin 0 vuorokautta, hoito alkaa puhelimessa ensikontaktilla. Erikoissairaanhoidon lähetteet pudonneet aikuispsykiatrialle 38 % (08/24).
- Miepä- saatavuuden parantaminen, nuoret: Lisäresurssina 4 sairaanhoitajaa. Hankerahoituksella nuorten miepä- palveluvelkaa purettu 2022 kontaktilla (kumulatiivinen), hoitoon pääsy tapahtuu 14 vuorokaudessa.
- Somatiikan jononpurkutiimi: Lisäresurssina 5 sairaanhoitajaa, 1 farmaseutti, 1 muistihoitaja. Sovittu loppuvuodeksi 3 fysioterapeutin ja 2 toimintaterapeutin rekrytoinneista jononpurkuun. Purettu tähän mennessä somaattisten pitkäaikaissairauksien hoitovelkaa 7077 kontaktilla (kumulatiivinen). Diabeetikoiden LDL-seurantakattavuus ja tasapaino parantuneet.
- Moniammatillisen toimintamallin peittävyys 70,5 %. Palveluiden fokus hoidon jatkuvuuden edistämiseksi. Farmasistin toimesta edistetty alueellisesti lääkehoitoa ja lääkitysturvallisuutta.
- Seniorin hyvinvointineuvolan toiminta kattaa 77 % hva:sta, yhtenäinen toimintamalli kuvattu. Seniorin hyvinvointineuvola osaksi seniorikeskustoimintaa, suunnittelun aloittaminen. Sähköinen esitietolomake otettu käyttöön. Tarkastusten määrät nousseet.
- Sairaanhoitajat (2) sosiaaliasemalla: Purettu paljon palveluita tarvitsevien hoito- ja palveluvelkaa hankerahoituksella 1439 kontaktilla (kumulatiivinen). Toimintakäytänteiden jalkautuksesta sovittu terveysasemille.
- Työttömien terveystarkastukset: 2 sairaanhoitajan työt käynnissä Jyväskylä ja Pohjoinen Keski-Suomi. Yhtenäinen tarkastusten keskitetyn toimintamallin kuvaus käynnissä työllisyysalueudistuksen mukaisesti ja vahvistettu työkyvyn tiimien toimintaa. 743 tarkastusta tehty jononpurkuna. Sähköinen esitietolomake otettu käyttöön. Resurssien määrät vuodelle 2025 sovittu palveluihin.
- Hoitaja-avusteinen etälääkärivastaanotto: Toimintamalli kuvattu.
- Videoiden avulla laajennettu nuorten ja perheiden itsehoitoon hyödynnettävää materiaalia hva:n verkossa, nopeutettu ja sujuvoitettu tiedon saamista. Palvelu siirtyy hankkeen jälkeen sovituspalveluihin. Syyskuussa tarina-auttamisen videoita katsottu 4201 kertaa (+44 %).

Kestävän kasvun ohjelma: keskeiset aikaansaannokset

Digitaalinen palvelukonsepti ja -tarjotin

- Digitaalisen palvelutarjottimen tekninen kehitystyö käynnissä
- Palvelutarjottimen ensimmäisen version arvioitu valmistuminen marraskuussa
- Hyvinvointilähetteen pilotin kohderyhmänä ikääntyneet, laajennettu uutena työttömien terveystarkastuksen asiakaskuntaan
- Monialaisen palveluohjauksen toimintamallin ensimmäinen versio kuvattu

Tietopohjan vahvistaminen

- Käynnistetty Lifecare -alueella hoidon tarpeen arvioinnin (HTA) kirjaamisen kertauskoulutukset.
- Avosairaanhoidon ammattilaisille laadittu tietojärjestelmästä riippumaton tarkentava ohje tukemaan HTA:n kirjaamista eri tilanteissa.
- Ammattilaisten koulutukset lisänneet käyntitietojen oikein kirjautumista.
- Terveystieteiden kirjaamisen kyselyn aineiston analyysi aloitettu.
- Sosiaalihuollon kirjaamiskoulutukset toteutuvat Moodle- koulutuksena, verkkokurssi päivitetty. 3956 ammattilaista käynyt koulutuksen. Sosiaalihuollon kirjaamisasiantuntijoiden verkosto on luotu
- Kirjaamisen virtuaalikalvat aloitettu säännöllisesti koko sote-henkilöstölle.
- Rakenteellisen sosiaalityön edistäminen etenee kansallisen aikataulun mukaisesti.
- Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotantoa vahvistavan sosiaalisen raportoinnin käyttö aloitettu 9/2024.

Sähköinen asiointi

- Etäkontaktien osuus avosairaanhoidon käynneistä noussut edellisvuodesta 2023: 30,7 %, 7/2024: 35,1 % (sisältää puhelut)
- Johdon työpöydän suunnittelutyö käynnissä.
- Asiakaspalautejärjestelmän hankintapäätös tehty. Käyttöönottoprojekti käynnistyy.
- Uusia digihoitopolkua otettu käyttöön: esh- polut naistentaudit, syöpäaudit otettu käyttöön, neurologia valmisteilla.
- Neuvolan segmentoinnin työvälineen pilotointi aloitettu. Omistajuudesta ja laajenuksesta sopiminen työn alla.
- Lapsibudjetoinnin työvälineen käyttöönotto ja arviointi käynnissä.
- Digimotoroinnin pilotoinnilla edistetty digitaalista asiointia lisäämällä ammattilaisten tietoisuutta saatavilla olevista digipalveluista ja vahvistamalla ammattilaisten roolia asiakkaiden digitaalisen asioinnin tukemisessa.
- Tekoälyä hyödyntävä puhelinrobotti: työryhmä käynnistynyt ja pilotoinnin suunnittelu palveluihin aloitettu, hankintaprosessi aikataulussa, sopimus Itä-YTA:n hyvinvointialueiden kanssa laadittu yhteishankintaa varten
- Sähköisen ajanvarauksen laajenuksen (Nova) pilotoinnilla parannetaan hoitajapalveluiden saatavuutta ilman käyntisyyn rajoituksia koko hyvinvointialueen asukkaille.

Hankintapäätösten raportointi

Hankintasuunnitelma

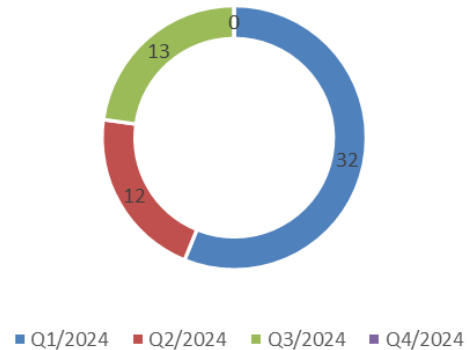
- Hyvinvointialueen hankintojen tulee perustua hyvinvointialueen valtuuston hyväksymään talousarvioon. Hyvinvointialueen hankinnoissa tulee noudattaa hankintaohjelmaa ja hankintaohjetta sekä julkisia hankintoja koskevaa lakia, säädöksiä ja määräyksiä.
- Hankintojen päätösoikeudet on määritelty hyvinvointialueen hallintosäännön 78 §. Hankintaohjeessa on selostettu keskeiset hankinnan periaatteet ja menettelytavat, joita organisaation toteuttamissa hankinnoissa noudatetaan. Hankinnat toteutetaan tarpeisiin perustuen ja myönnettyjen määrärahojen mukaisesti.
- Hankintasuunnitelma on työkalu, joka ohjaa hankintatoimen resurssien kohdentamisesta, työnjakoa ja sen avulla voidaan viestiä eri sidosryhmille suunnitteilla olevista hankinnoista.
- Hankintasuunnitelman hyväksymisen jälkeen, ei yksittäisiä hankintojen käynnistämisestä tehdä erillistä päätöstä tai käsittelyä. Hankintasuunnitelmaa voidaan täydentää vuoden aikana esiin tulevilla arvaamattomilla hankinnoilla.

Hankintasuunnitelman toteuma

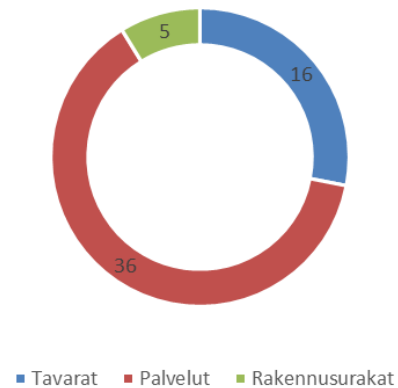
- Hankintasuunnitelma vuodelle 2024 on hyväksytty TA24 valmistelun yhteydessä.
  - Hankintasuunnitelman täydennykset käsitelty aluehallituksen kokouksissa 7.5.2024/§126, 27.8.2024/§218 ja 8.10.2024/§252
- Julkiset hankinnat, joihin sovelletaan hankintalakia, ilmoitetaan HILMA – Julkiset hankinnat ilmoituskanavassa ja Hyvinvointialueen tarjouspyynnöt on saatavilla Clodian Tarjouspalvelu-portaalissa
- Hankintasuunnitelma koostuu hankinnoista, joihin sovelletaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/20216)
- Hankintoja voidaan tehdä myös hankintasuunnitelman ulkopuolella päätösoikeuksien mukaisesti esimerkiksi pienhankinnoissa
- Hankintapäätökset julkaistaan hyvinvointialueen viranomaispäätöksissä

Hankintasuunnitelma 2024, toteuma

Julkaistujen kilpailutusten määrä
EU- ja kansalliset hankinnat

Hankintalajeittain

- Mukana kaikki hankintayksikön julkaisemat hankinnat (ICT, palvelut, tavarat)
- Julkiset hankinnat, joihin sovelletaan hankintalakia, ilmoitetaan HILMA kanavassa
  - Hankintailmoituksia 57
  - Käytetty hankintamenettely
    - Avoin menettely 40
    - Rajoitettu menettely 5
    - Muu menettely 9
  - Saatuja tarjouksia 252 kpl, tarjouksia/päättynyt kisa ka 5,51
  - Tarjouspyyntöihin tutustuneita 1213, tutustuneita/päättynyt kisa ka 24,65

Hankintapäätökset, toteuma 1-9/2024

- Hyvinvointialuejohtajan päätökset 14 kpl/86 983 180,00 €
- Toimialajohtajien päätökset yhteensä 13 kpl/29 198 698,25 €
  - Konsernipalvelut (9 kpl/19 049 228,25 €)
  - Sosiaali- ja terveystoimen palvelut (3 kpl/7 149 470,00 €)
  - Pelastustoimi (1 kpl/3 000 000,00 €)
- **Kaikki yhteensä 40 kpl/127 871 878,25 €**
- Vastuualuejohtajien päätökset yhteensä 13 kpl/11 690 000,00 €
  - Konsernipalvelut yhteensä 6 kpl/7 037 000,00 €
    - Palvelutuotannon tukipalvelut (6 kpl/7 037 000,00 €)
    - Strateginen johtaminen ja järjestäminen 0 kpl
  - Sosiaali- ja terveystoimen palvelut yhteensä 6 kpl/4 533 000,00 €
    - Koti- ja asumispalvelut (3 kpl/4 154 000,00 €)
    - Laaja-alainen sosiaali- ja terveystoimen palveluskeskus (2 kpl/67 000,00 €)
    - Lasten, nuorten ja perheiden palvelut (1 kpl/312 000,00 €)
    - Sairaalapalvelut 0 kpl
  - Pelastustoimi yhteensä 1 kpl/120 000,00 €
    - Riskienhallintapäällikkö (1 kpl 120 000,00 €)
    - Pelastuspäällikkö 0 kpl
    - Ensihoitopäällikkö 0 kpl

Hankintasuunnitelma 2024, toteuma, liitteenä

- Hankintasuunnitelman toteuma on jaettu 4 vaiheeseen
  - Hankinnan suunnittelu
  - Tarjouspyyntövaihe
  - Hankintapäätösvaihe
  - Hankintasopimusvaihe
- Hankinnan vaiheiden toteumaa kuvaa värikoodit:
  - Valkoinen – ei aloitettu
  - Keltainen – vaihe käynnissä
  - Vihreä – vaihe on valmis
  - Sininen – hankinta siirtyy vuodelle 2025
  - oranssi – hankinta peruttu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Q1-3 sisäinen valvonta sosiaali- ja terveystalvet

Raportointi perustuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeeseen (Aluehallitus 12.9.2023 § 270)

1. Arvio 2024 taloussuunnitelman toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

- Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sote –vastuualueilla haastavat henkilöstövaje, sekä rekrytointivaikeudet erityisesti lääkäriyön, sosiaalityöntekijöiden, suun terveydenhuollon henkilöstön sekä koulupsykologien osalta
- Osa talousarvioon ja tuottavuusohjelmaan kirjatuista toiminnan uudistuksista ovat viivästyneet, kuten lastensuojelun laitoshoidon järjestämisen painottaminen omaan toimintaan, sekä koti- ja asumispalveluiden kuntoutus- ja arviointiyksikön (opetusyksikkö) perustaminen. Lastensuojelun oman laitoshoidon järjestämisen laajentamisen toteutumattomuus on johtunut tilaratkaisuiden viiveistä ja laajentumien (20 asiakaspaikkaa) on tavoitteena toteutua alkuvuodesta 2025
- Tuottavuus- ja sopeutusohjelmien mukaiset toimenpiteet etenevät, joskin hitaasti

2. Arvio sääntöjen, normien ja päätösten noudattamisesta (sisäinen tai ulkopuolinen havainto poikkeamasta)

- Toiminta on pääsääntöisesti vaatimustenmukaista; sääntöjä, ohjeita ja normeja noudatetaan, poikkeamista raportoidaan ja ne käsitellään säännöllisesti
- Lastensuojelun avo- ja sijaishuoltoon 1.1.2024 alkaen voimaantullut työntekijämitoitus on alkuvuodesta 2024 ylittynyt, koulupsykologien työntekijäkohtainen oppilasmäärämitoitus on ylittynyt
- Lastensuojelun mitoitus saatu lakisääteiselle tasolle, mutta palveluun pääsyssä saattaa edelleen paikoin olla pieniä viiveitä.
- Koulupsykologien toimet perustettu lakisääteisen mitoituksen mukaisesti. Psykologien rekrytoinnissa ollut vaikeuksia ja psykologityötä jouduttu ostamaan. Toimissa olevien koulupsykologien asiakasmäärä on mitoituksen mukainen.

3. Arvio sopimustoiminnasta ja hankinnoista (esim. sopimushallinta, poikkeamat)

- Sopimushallinta on parantunut. Sopimusvastuuhenkilöiden tehtäviä ja –vastuita on selkeytetty, siirtyneitä sopimuksia korvaavat hankintakilpailutukset ovat vahvistaneet sopimushallintaa.

Q1-3 riskienhallinta sosiaali- ja terveystalvet

Sote-palveluiden merkittävät riskit:

Toimialan riskienarviointi (vertailu TA24 palvelualuekohtainen riskienarviointi):

- Toimialan merkittävimmät riskit, henkilöstön saatavuus ja talousarvion ylittävä kustannuskasvu ovat ensimmäisen vuosikolmanneksen perusteella toteutumassa. Hallintatoimenpiteet ovat toteutuksessa, mutta riskien hallinta on haasteellista
- Koti- ja asumispalveluissa toteutui häiriö- ja poikkeustilanteita, jotka johtivat evakuoitisuunnitteluun ja/tai korvaavien tilojen käyttöönottoon Saarijärvellä (2 kpl), Multialla ja Äänekoskella
- Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon työntekijäkohtaiset asiakasmäärät on saatu lain edellyttämälle tasolle, palvelun lakisääteisissä määräajoissa paikoin pientä viivettä (keskinen alue, pohjoinen alue). Rekrytoinnit ovat edenneet ja vaje on selkeästi pienentynyt alkuvuodesta 2024.
- Koulupsykologien toimet perustettu lakisääteisen mitoituksen mukaisesti. Psykologien rekrytoinnissa ollut vaikeuksia ja psykologityötä jouduttu ostamaan. Toimissa olevien koulupsykologien asiakasmäärä on mitoituksen mukainen.

Tilannearvio talousarvion strategisten riskien toteutumisesta:

- Hoitotakuun toteutumisen riski realisoitunut useissa palveluissa
- Palveluiden saatavuudessa alueellisia vaihteluita
- Henkilöstömitoitusten ja määräaikojen noudattamisessa puutteita osassa palveluita
- Uusi, aiemmin tunnistamaton riski on asiakastietojärjestelmän käyttöönoton viivästyminen, sekä mahdollinen puutteellinen kyvykyys vastata sille asetettuihin odotuksiin

Q1-3 sisäinen valvonta ja riskienhallinta pelastuspalvelut

Raportointi perustuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeeseen (Aluehallitus 12.9.2023 § 270)

1. Arvio 2024 taloussuunnitelman toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

- Pelastuslaitoksen toiminta ja talous ovat toteutuneet 1-9/2024 osalta suunnitellusti, merkittäviä poikkeamia ei ole tapahtunut. Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet 1-9/2024 osalta.

2. Arvio sääntöjen, normien ja päätösten noudattamisesta (sisäinen tai ulkopuolinen havainto poikkeamasta)

- Merkittäviä poikkeamia ei ole havaittu tai raportoitu sääntöjen, normien ja päätösten noudattamisessa.

3. Arvio sopimustoiminnasta ja hankinnoista (esim. sopimushallinta, poikkeamat)

- Sopimustoiminta ja hankinnat ovat toteutuneet suunnitellusti, eikä poikkeamia ole esiintynyt.

1. Toimialan riskienarviointi (vertailu TA24 palvelualuekohtainen riskienarviointi):

- Henkilöstöriskeihin, henkilöstön saatavuuteen ja osaamisenhallintaan, liittyviä uusia riskejä ei ole konkretisoitunut. Henkilöstön veto- ja pitovoimaan sekä osaamisenhallintaan panostetaan suunnitelmallisesti. Henkilöstöresursseja on lisätty tunnistettuihin riskiperusteisiin tarpeisiin suunnitelmallisesti pelastustoimen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaisesti vuoden 2024 aikana Laukaan, Saarijärven ja Viitasaaren paloasemien 24/7-valmiudella.
- Pelastuslaitoksen talous etenee TA 2024 ja taloussuunnitelman mukaisesti. Säännöllistä talouden tilannekuvan ja toiminnan etenemisen seuranta toteutetaan talouden ja toiminnan riskienhallintatoimenpiteinä.
- Uusia riskejä tai poikkeamia ei ole tunnistettu.

2. Tilannearvio talousarvion strategisten riskien toteutumisesta:

- Strategiset riskit ovat hallinnassa, riskien hallintatoimenpiteet ovat olleet oikein suunnattuja ja riittäviä

Q1-3 sisäinen valvonta konsernipalvelut

Raportointi perustuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeeseen (Aluehallitus 12.9.2023 § 270)

1. Arvio 2024 taloussuunnitelman toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

- Toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista haastaa 2024 talousarvion menokehys, joka ei keväällä 2024 valmistuvien vuoden 2023 tilinpäätöstietojen perusteella kata täysimääräisesti menoja. Menojen hallitsemiseksi tehdään sopeutuksia, lisäksi ostopalveluihin, hankintoihin sekä rekrytointeihin suhtaudutaan kriittisesti.
- Suuri osa talouden sopeutustoimenpiteistä on valmisteltu ennakoivasti 2024 talousarvioon, niiden toteuttaminen etenee pääosin suunnitellusti.
- Lisäsopeutuksia on valmisteltu henkilöstömenoihin liittyen (yt-neuvottelut käynnistyneet), sekä muihin menokohtiin.

2. Arvio sääntöjen, normien ja päätösten noudattamisesta (sisäinen tai ulkopuolinen havainto poikkeamasta)

- Toiminta on pääsääntöisesti vaatimustenmukaista; sääntöjä, ohjeita ja normeja noudatetaan, poikkeamista raportoidaan ja ne käsitellään säännöllisesti

3. Arvio sopimustoiminnasta ja hankinnoista (esim. sopimushallinta, poikkeamat)

- Sopimushallinta on kokonaisuudessaan kehittynyt parempaan suuntaan. Esihenkilöiden koulutukset, sopimusvastuuhenkilöiden tehtävien selkeyttäminen, sekä siirtyneiden sopimusten hankintakilpailutukset ovat edistäneet sopimustoiminnan haltuunottoa.
- Siirtyneistä sopimuksista löytyy yksittäisiä havaintoja poikkeamista edelleen, hallintatoimenpiteet ovat käynnissä

Q1-3 riskienhallinta konsernipalvelut

konsernipalveluiden merkittävät riskit:

1. Toimialan riskienarviointi (vertailu TA24 palvelualuekohtainen riskienarviointi):

- Asiakas- ja potilastietojärjestelmän yhtenäistämiseen liittyy riskejä, esimerkiksi aikatauluhaasteita. Riskien realisoituminen näkyy mahdollisina palvelupoikkeamina ja kustannusten kasvuna. Erityisen haasteelliseksi on osoittautumassa sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän käyttöönotto.
- Talouden ja toiminnan tasapainottamiseksi tehtävistä uudelleenjärjestelyistä, tehtävänkuvien tarkentamisista sekä sopeuttamisesta aiheutuu riskejä asiantuntijapalveluiden riittävyyden sekä kattavuuden varmistamiseen.
- Tilapalveluiden toimintaan liittyy riskejä hyvinvointialueen käytössä olevien toimitilojen hallinnan, turvallisuuden, käytettävyyden ja toiminnallisuuden turvaamiseksi. Myös tilakustannuksiin sisältyy ylittämishuuhka.

2. Tilannearvio talousarvion strategisten riskien toteutumisesta:

- Investointien lykkääminen aiheuttaa sekä toiminnallisen että kustannusriskin. Toimitilojen kunto edellyttää korjaustoimenpiteitä, lisäksi mm. lääkinnällisten laitteiden sekä ruokapalvelujen laitekannan vanheneminen, sekä huoltojen viivästyminen kasvattaa riskejä ajan kuluessa.

Omavalvontayksikön valvontatapahtumat 2024 Q1-3

Valvontakäynnit

998

Valvontakäynnit (oma tuotanto)

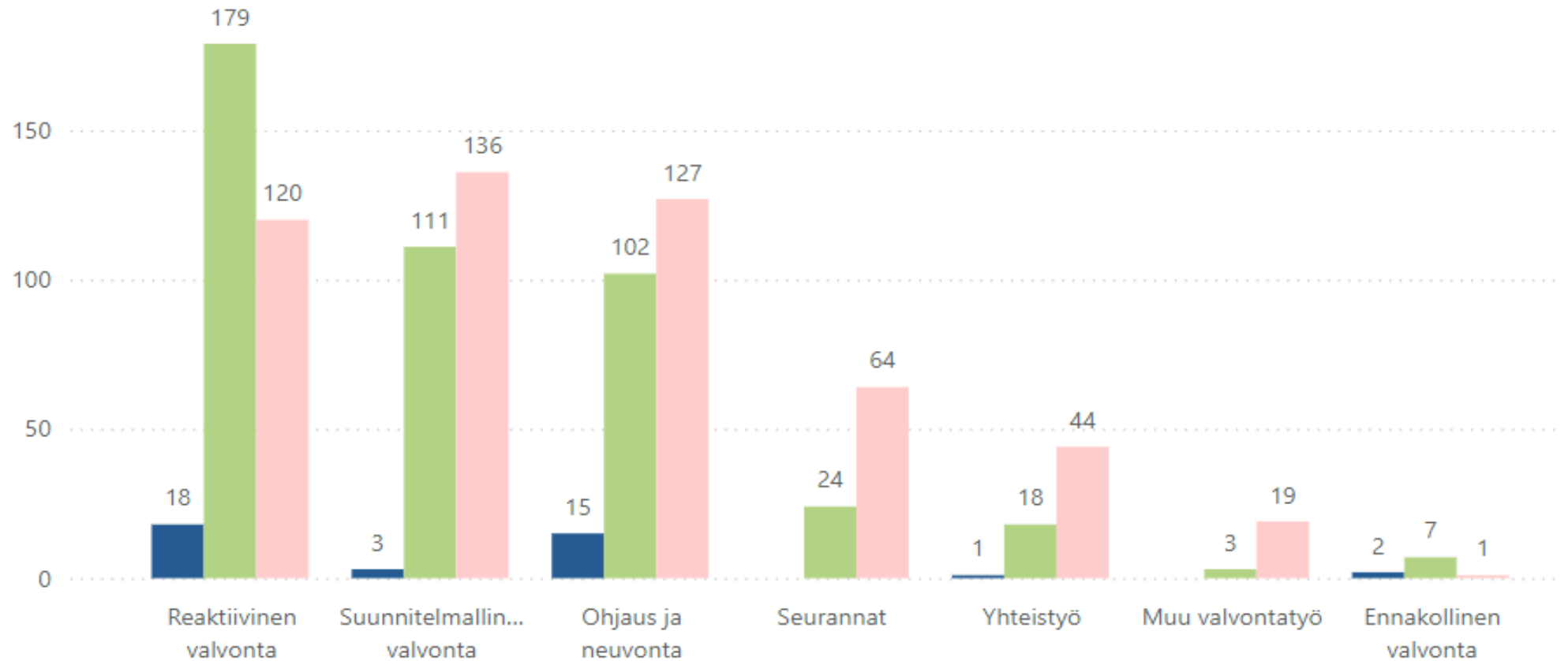
512

Valvontakäynnit (ostopalvelut)

447

Valvontakäynnit tyypin ja tuotantotavan mukaan

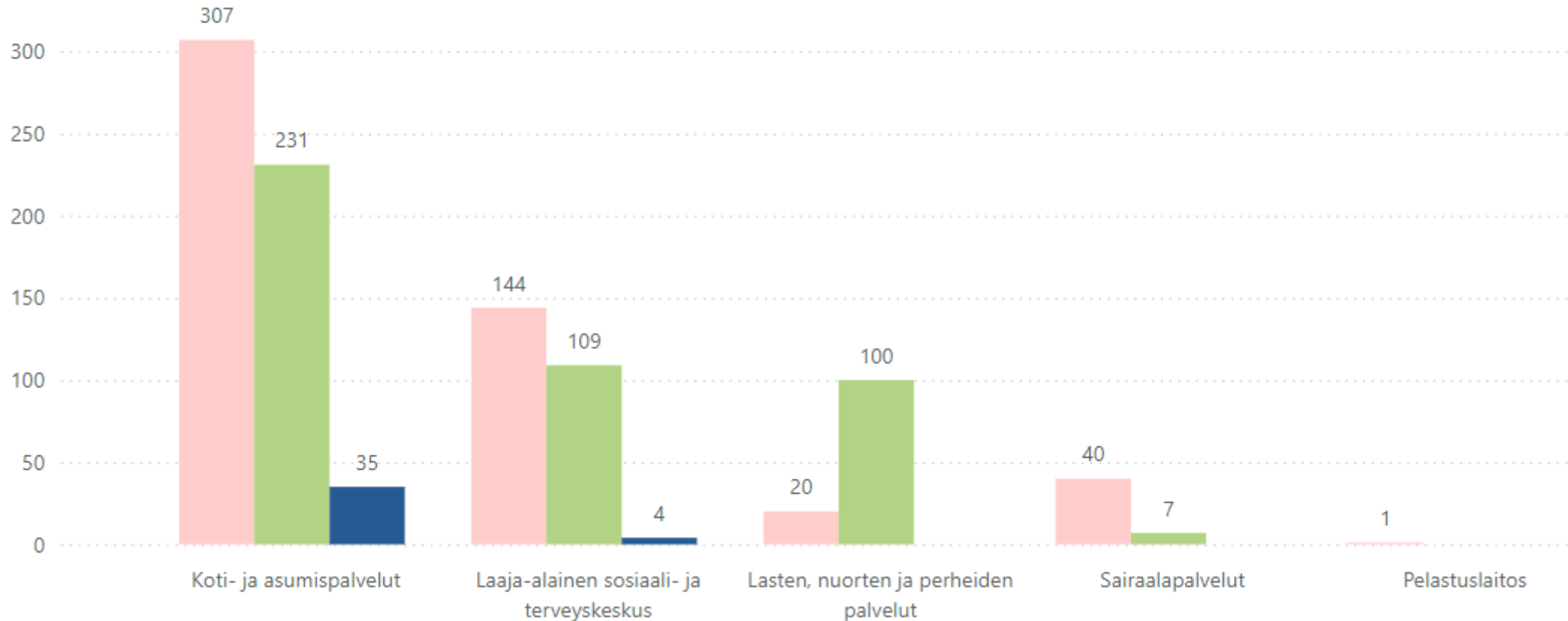
Palvelutuotanto ● Valvontavelvollisuus ● Ostot ● Oma tuotanto

Omavalvontayksikön valvontatapahtumat 2024 Q1-3

Valvontakäynnit vastualueen mukaan

Palvelutuotanto ● Oma tuotanto ● Ostot ● Valvontavelvollisuus

Havainnot ja valvontatapahtumista

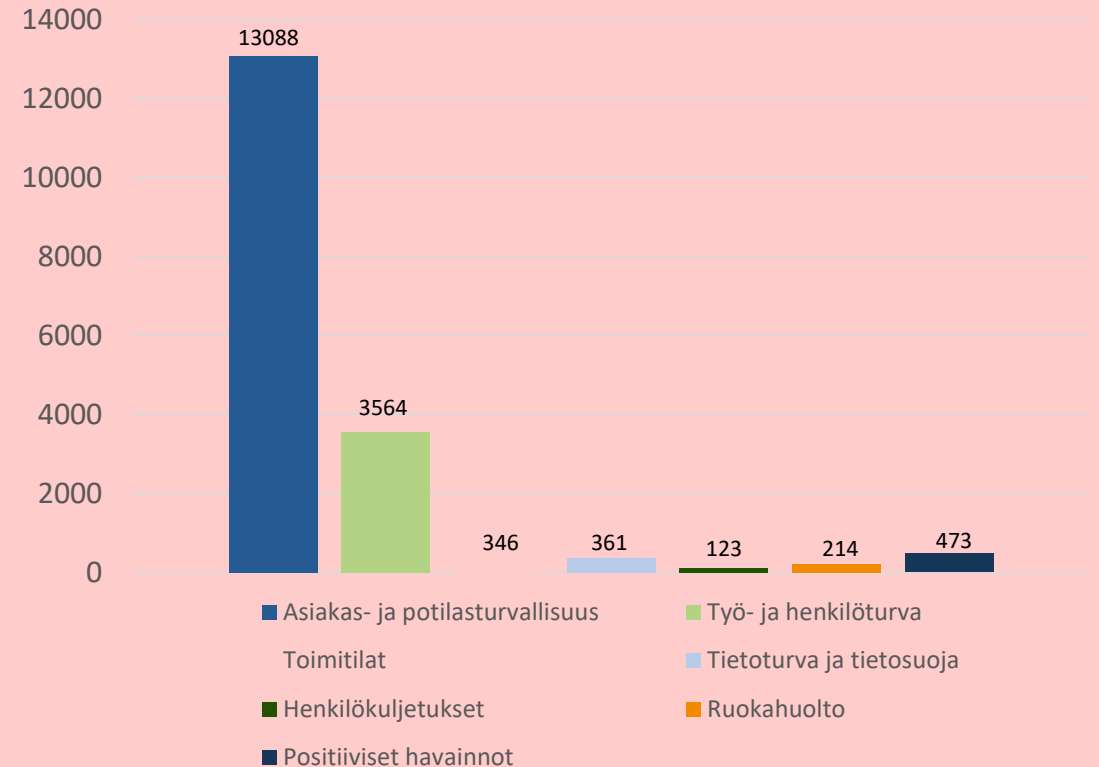
- Positiiviset havainnot
  - Yksiköiden ja henkilöstön tietoisuus ja osaaminen omavalvonnasta on lisääntynyt
  - Valvontakäynneillä havaittuihin epäkohtiin on reagoitu ja yksiköt toteuttavat toimenpiteitä epäkohtien korjaamiseksi.
  - Omavalvontasuunnitelmien kirjoitusprosessi on alkanut julkisissa terveyspalveluissa.
- Näissä parannettavaa
  - Henkilöstön riittävydessä ja henkilöstörakenteessa sekä osin kielitaidossa on puutteita.
    - Kielitaidon puutteet näkyvät ensisijassa ostopalveluissa
  - Asiakassuunnitelmien ja palvelusuunnitelmien päivityksissä on viiveitä tietyissä palveluissa.
  - Riskien tunnistaminen asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta ei toteudu kattavasti.
  - Valvontalain mukaisten epäkohtailmoitusten ilmoittamisen ja käsittelyn prosessit eivät toteudu hyvinvointialueen ohjeen mukaisesti.

Huomioita: Niukka taloustilanne tekee haasteelliseksi palveluiden lainmukaisen järjestämisen eri palveluissa.

Q3 Riskienhallinta / turvallisuus

- Turvallisuusyksiköstä käsin on järjestetty perehdytyksiä ja koulutuksia eri osa-alueista yksiköihin yhteensä 103 kpl. Tämän lisäksi on annettu erilaista ohjausta myös yksittäisille työntekijöille sekä yksiköille tarpeen mukaan
- Toteutettiin johdon turvallisuuskävely 12 yksikköön
- Kolme yleisintä tapahtumatyyppiä asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvissä ilmoituksissa: Lääke- ja nestehoitoon liittyvät, Tapaturma, onnettomuus ja Muut tapahtumat
  - Seuraus asiakkaalle/potilaalle on vakava 75 kpl
  - Kehittämistoimenpiteitä kirjattiin 26 % ilmoituksista
- Asiakkaan/potilaan/läheisen ilmoituksia on 36 kpl. Ilmoituksen aiheet vaihtelivat lääkehoidosta yleisesti hoidon toteutukseen.
- Henkilöstön tekemiä positiivisia havaintoja on tehty 473 kpl, joista 271 kpl koski hyviä toimintakäytäntöjä ja 213 kpl hyvää vuorovaikutusta ja tiedonkulkua sekä 175 kpl oli kohdistettu työvuorossa olevaan hyvään ja osaavaan porukkaan
- Palvelualuekohtainen lääkehoitosuunnitelma on laadittu moniammatillisesti. enää yhdeltä palvelualueelta tämä puuttuu
- Laatuportin digitaalisen laiteajokortin on ottanut käyttöön turvallisuusyksikön asiantuntijoiden tuella 129 yksikköä (koti- ja asumispalvelut suurimpana käyttäjänä), digitaalisista lääkeluvista pilotit alkaneet syyskuussa

Haitta- ja vaaratilanneilmoitukset (määrältään suurimmat) ja positiiviset havaintoilmoitukset

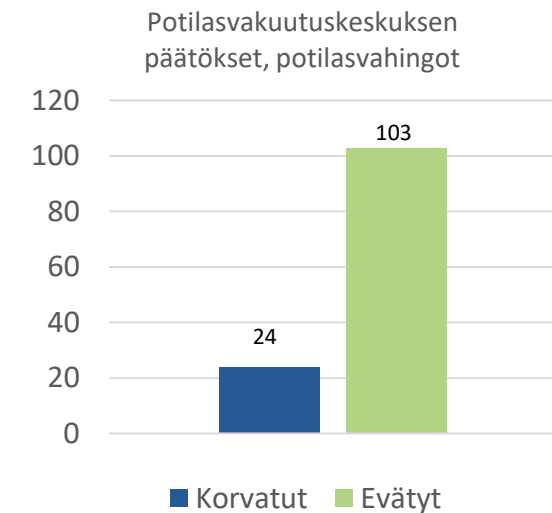
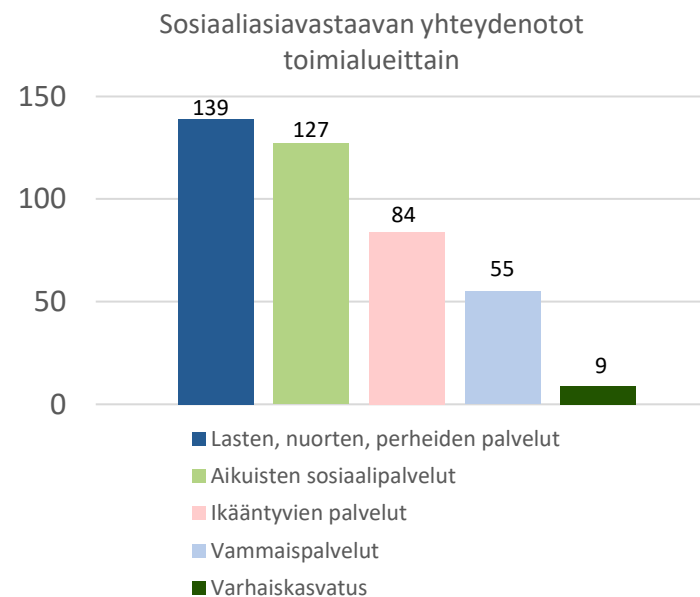
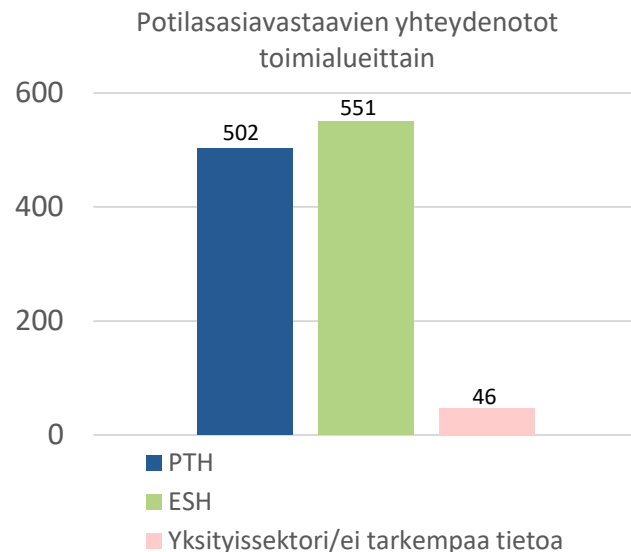

Tehtyjen ilmoitusten/palautteiden määrä tällä ajanjaksolla 21 023 kpl, näiden reagointi- ja käsittelytilanne yksiköissä:

- Ei aloitettu 2343 kpl, Käsittelyssä 1043 kpl, Valmis 17 637 kpl
- Keskimääräinen reagointiaika 17,2 vrk, keskimääräinen käsittelyaika 12,6 vrk
- Toimenpiteitä suunniteltu 18 %:ssa kaikista ilmoituksista

Q3 Potilas- ja sosiaaliasiavastaavatoiminta, potilasvahinkoasiat

- Potilasasiavastaaville yhteydenottoja tuli 1166 kpl
  - Määrällisesti suurimmat yhteydenoton syyt: hoitoon pääsy, hoidon laatu, kohtelu, vahinkoasiat, potilasturvallisuus
- Sosiaaliasiavastaavalle yhteydenottoja tuli 414 kpl
  - Määrällisesti suurimmat yhteydenoton syyt: tiedontarve, palvelun toteuttaminen, itsemääräämisoikeus, päätökset, kohtelu, menettely
- Potilasvakuutuskeskuksen selvityspyyntöjä tuli 504 kpl
  - Korvattujen potilasvahinkojen määrä oli 19 %

Lisätietoja taloudesta

Toimialojen talousarvion toteutuminen

Konsernipalvelut (1/3)

Keskeiset tapahtumat toiminnassa

- Vuoden kolmannen neljänneksen merkittävämpiä toimialan valmistelutehtäviä ovat olleet vuoden 2025 talousarvion valmistelu sekä siihen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut, YTA-sopimuksen päätöksentekokäsittely sekä 1.9.2024 toteutuneiden liikkeenluovutuksien toimeenpano: Istekki Oy:n ICT-palveluiden loppukäyttäjä- ja viestintäteknologiapalveluiden henkilöstö sekä Keski-Suomen Monetra Oy:n erikoissairaanhoidon asiakasmaksulaskutuksen henkilöstö siirtyi hyvinvointialueelle 1.9.2024 alkaen.
- Hyvinvointialueen uusi logistiikkakeskus on myös avattu elo-/syyskuun vaihteessa. Uudella keskuksella on korvattu kuusi keskusvarastoa ja samalla kuljetusreitistöt on uudistettu. Uuden logistiikkakeskuksen kautta tullaan saamaan merkittäviä taloudellisia säästöjä.
- Talousarvioon 2024 sisältyvien talouden tasapainottamistoimenpiteiden toimeenpanoa on tehty alkuvuonna määrätietoisesti ja mm. talousarvioon sisältyneet henkilöstövähennykset on toteutettu ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Konsernipalveluiden toimialan talousarvioon 2024 sisältyi noin 9,0 M€ edestä talouden sopeutustoimenpiteitä, joista valtaosa (n. 80 %) on syyskuun ennusteen perusteella toteutumassa.

Konsernipalveluiden toimintakatteen toteutuminen vastuualueittain

	KS 2024 1	ENN 2024 1	KS - ENN €	KS - ENN %
Tilin nimi	Konsernipalvelut	Konsernipalvelut	Konsernipalvelut	Konsernipalvelut
TOIMINTATUOTOT	17 824 500	18 309 600	-485 100	-2,65 %
Myyntituotot/Liikevaihto	6 591 437	5 236 550	1 354 887	25,87 %
Maksutuotot	447 793	1 341 647	-893 854	-66,62 %
Tuet ja avustukset	7 534 920	8 800 425	-1 265 504	-14,38 %
Muut toimintatuotot	3 250 350	2 930 979	319 371	10,90 %
TOIMINTAKULUT	291 775 417	297 822 005	-6 046 588	-2,03 %
Henkilöstökulut	102 038 125	99 403 600	2 634 525	2,65 %
Palkat ja palkkiot	70 801 792	69 928 280	873 512	1,25 %
Henkilösivukulut	31 236 333	29 475 319	1 761 014	5,97 %
Eläkekulut	29 399 734	27 848 938	1 550 796	5,57 %
Muut henkilösivukulut	1 836 598	1 626 381	210 217	12,93 %
Palvelujen ostot	94 284 589	95 077 337	-792 748	-0,83 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	16 581 955	18 111 575	-1 529 620	-8,45 %
Avustukset	935 000	1 034 207	-99 207	-9,59 %
Muut toimintakulut	77 935 748	84 195 287	-6 259 539	-7,43 %
TOIMINTAKATE	-273 950 917	-279 512 405	5 561 488	-1,99 %

Tilin nimi	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN	KS - ENN	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN	KS - ENN	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN	KS - ENN
	10	10	€	%	11	11	€	%	12	12	€	%
	Strateginen kehittäminen ja järjestäminen	Strateginen kehittäminen ja järjestäminen	Strateginen kehittäminen ja järjestäminen	Strateginen kehittäminen ja järjestäminen	Johtamisen tukipalvelut	Johtamisen tukipalvelut	Johtamisen tukipalvelut	Johtamisen tukipalvelut	Palvelutuotannon tukipalvelut	Palvelutuotannon tukipalvelut	Palvelutuotannon tukipalvelut	Palvelutuotannon tukipalvelut
TOIMINTATUOTOT	1 837 962	1 985 962	-148 000	-7,45 %	12 329 085	11 818 311	510 774	4,32 %	3 657 453	4 505 327	-847 874	-18,82 %
Myyntituotot/Liikevaihto	15 000	15 000	0	0,00 %	2 961 745	2 783 888	177 857	6,39 %	3 614 692	2 437 661	1 177 031	48,29 %
Maksutuotot					405 032	0	405 032		42 761	1 341 647	-1 298 886	-96,81 %
Tuet ja avustukset	1 822 962	1 970 962	-148 000	-7,51 %	5 711 958	6 135 196	-423 238	-6,90 %		694 266	-694 266	-100,00 %
Muut toimintatuotot					3 250 350	2 899 226	351 124	12,11 %	0	31 753	-31 753	-100,00 %
TOIMINTAKULUT	12 120 544	11 918 545	202 000	1,69 %	201 260 630	204 464 750	-3 204 120	-1,57 %	78 394 243	81 438 711	-3 044 468	-3,74 %
Henkilöstökulut	5 223 150	5 181 150	42 001	0,81 %	53 684 029	51 989 842	1 694 187	3,26 %	43 130 946	42 232 608	898 337	2,13 %
Palkat ja palkkiot	4 375 084	4 340 500	34 584	0,80 %	30 298 797	30 158 362	140 435	0,47 %	36 127 911	35 429 418	698 493	1,97 %
Henkilösivukulut	848 066	840 650	7 417	0,88 %	23 385 232	21 831 480	1 553 753	7,12 %	7 003 034	6 803 190	199 844	2,94 %
Eläkekulut	734 577	722 193	12 384	1,71 %	22 599 281	21 161 055	1 438 227	6,80 %	6 065 876	5 965 690	100 186	1,68 %
Muut henkilösivukulut	113 490	118 457	-4 967	-4,19 %	785 951	670 425	115 526	17,23 %	937 158	837 500	99 658	11,90 %
Palvelujen ostot	5 819 758	5 569 758	250 000	4,49 %	69 400 610	67 926 059	1 474 551	2,17 %	19 064 221	21 581 520	-2 517 299	-11,66 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	141 048	141 048	0	0,00 %	7 472 085	7 692 405	-220 320	-2,86 %	8 968 823	10 278 122	-1 309 299	-12,74 %
Avustukset	935 000	1 025 000	-90 000	-8,78 %	0	9 207	-9 207	-100,00 %				
Muut toimintakulut	1 589	1 589	0	-0,02 %	70 703 906	76 847 238	-6 143 331	-7,99 %	7 230 253	7 346 460	-116 207	-1,58 %
TOIMINTAKATE	-10 282 582	-9 932 582	-350 000	3,52 %	-188 931 545	-192 646 439	3 714 894	-1,93 %	-74 736 790	-76 933 383	2 196 594	-2,86 %

Konsernipalvelut (2/3)

Toimialan talous tulee ennusteen mukaan ylittymään noin 5,56 milj. euroa.

Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- Talousarvioylitys johtuu
  - Tilapalveluiden 3,9 M€ ylityksestä
  - Palvelutuotannon tukipalveluiden 2,2 M€ ylityksestä, erityisesti lääkintätekniikka
  - Strategisen kehittämisen ja järjestämisen (riskienhallinta) palvelujen ostojen 1 M€ ylityksestä
    - Vakuutusyhtiö Pohjolan antama ennakkomaksuarvio vuodelle 2024 on täsmentynyt ja kasvanut alkuvuodesta. Vakuutusyhtiölle on esitetty selvityspyyntö vakuutusmaksun määräytymisen perusteista koskien sekä vuoden 2024 lopullista maksua että arviota vuodesta 2025.
  - Tietohallinnon 0,3 M€ ylityksestä
  - Muut palvelualueet toteutuvat talousarviota paremmin tai talousarvion mukaisesti
- Tilapalveluissa merkittävin syy ylitykseen on ulkoisten vuokratuottojen virheellisestä talousarviosta (Sovatek siirtynyt omaksi tuotannoksi), tilavuokrista sekä Sairaala Novan sähkönsuojauksen hankinnasta.
- Palvelutuotannon tukipalveluissa ylitys muodostuu lähes kokonaan lääkintätekniikan palveluostoista sekä lääkintätekniikan aine- ja tarvikeostoista
  - Lääkintätekniikan sopimukset ovat pitkäaikaisia, joten niiden aiheuttamiin kustannuksiin ei juurikaan voida vaikuttaa sopimuskausien aikana.
  - Lääkintätekniikan vuoden 2023 palveluostoista merkittävä osuus toteutui vasta joulukuussa 2023, joten kustannukset eivät olleet tiedossa talousarvion laadinnan aikaan. Ylitys on arvioitu viime vuoden toteuman perusteella.
  - Lääkintätekniikan kustannuksia on kyetty vähentämään 0,3 meur toiminnan järjestelyillä.
- Tietohallinnossa ylistyspaine 300 t€ aiheutuu palvelutuotannon uudelleenjärjestelyistä ja liiketoimintasiirroista, jotka kasvattavat mm. laitevuokria.

Konsernipalvelut (3/3)

Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Talousarvioon 2024 sisältyvien talouden sopeutustoimenpiteiden toimeenpanoa jatketaan määrätietoisesti
- Tuotanto- ja toimitusprosessin sekä toimintatapojen uudistaminen suunnitellusti
- Muihin talousarvioylityksiin etsitään keinoja konsernipalveluiden toimialan sisältä

Pelastustoimi (1/3)

Keskeiset tapahtumat toiminnassa

- Palvelutuotannossa ei merkittäviä poikkeamia, henkilöstöresursseissa vajausta.
- VPK:n kustannukset ennustettu loppuvuoteen n. 0,3 M€.

Pelastustoimen toimintakatteen toteutuminen vastualueittain

ENN-raportti valitun tason alayksiköt vierekkäin 2024

Yksikkö: 20 Keski-Suomen pelastuslaitos

		KS 2024 20	ENN 2024 20	KS - ENN I	KS - ENN %
Tili	Tilin nimi	Keski-Suomen pelastuslaitos	Keski-Suomen pelastuslaitos	Keski-Suomen pelastuslaitos	Keski-Suomen pelastuslaitos
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	6 200 000	6 006 534	193 466	3,22 %
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	868 000	1 042 120	-174 120	-16,71 %
33003399	Tuet ja avustukset	5 282 000	4 950 927	331 073	6,69 %
35003559	Muut tuotot	50 000	12 265	37 735	307,68 %
TKULUT	TOIMINTAKULUT	38 918 371	38 319 174	599 198	1,56 %
40004299	Henkilöstökulut	31 169 679	30 236 302	933 377	3,09 %
40004099	Palkat ja palkkiot	26 108 758	25 335 777	772 981	3,05 %
41004229	Henkilösivukulut	5 060 922	4 900 525	160 397	3,27 %
43004499	Palvelujen ostot	2 618 103	1 715 616	902 487	52,60 %
45004699	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 765 057	2 964 063	-199 006	-6,71 %
47004799	Avustukset	140 000	140 500	-500	-0,36 %
49004995	Muut kulut	410 363	334 847	75 516	22,55 %
TKATE	TOIMINTAKATE	-32 718 371	-32 312 640	-405 731	1,26 %

ENN-raportti valitun tason alayksiköt vierekkäin 2024

Yksikkö: 20 Keski-Suomen pelastuslaitos

		KS 2024 201	ENN 2024 201	KS - ENN I	KS - ENN %	KS 2024 202	ENN 2024 202	KS - ENN I	KS - ENN %	KS 2024 203	ENN 2024 203	KS - ENN I	KS - ENN %
Tili	Tilin nimi	Riskienhalli nta, pela	Riskienhalli nta, pela	Riskienhalli nta, pela	Riskienhalli nta, pela	Pelastustoi minta	Pelastustoi inta	Pelastustoi minta	Pelastustoi minta	Ensihoito	Ensihoito	Ensihoito	Ensihoito
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	0	557	-557	-100,00 %	462 215	598 598	-136 383	-22,78 %	5 737 785	5 407 378	330 407	6,11 %
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	-7 000	557	-7 557	-1356,51 %	128 038	577 783	-449 745	-77,84 %	746 962	463 780	283 182	61,06 %
33003399	Tuet ja avustukset					294 177	7 328	286 849	3914,23 %	4 987 823	4 943 598	44 225	0,89 %
35003559	Muut tuotot	7 000	0	7 000		40 000	12 265	27 735	226,14 %	3 000	0	3 000	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	1 972 804	797 210	1 175 594	147,46 %	21 743 636	22 611 140	-867 504	-3,84 %	14 841 903	14 549 390	292 513	2,01 %
40004299	Henkilöstökulut	1 292 109	649 199	642 911	99,03 %	17 684 863	17 468 812	216 051	1,24 %	11 832 679	11 764 024	68 655	0,58 %
40004099	Palkat ja palkkiot	1 082 314	542 816	539 497	99,39 %	14 813 428	14 672 754	140 674	0,96 %	9 911 445	9 823 175	88 269	0,90 %
41004229	Henkilösivukulut	209 796	106 382	103 413	97,21 %	2 871 435	2 796 058	75 377	2,70 %	1 921 234	1 940 849	-19 615	-1,01 %
43004499	Palvelujen ostot	330 788	11 781	319 007	2707,86 %	1 296 183	1 280 227	15 956	1,25 %	991 132	420 457	570 675	135,73 %
45004699	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	193 222	118 324	74 898	63,30 %	1 457 421	1 641 345	-183 924	-11,21 %	1 114 414	1 200 379	-85 965	-7,16 %
47004799	Avustukset					140 000	140 500	-500	-0,36 %	0			
49004995	Muut kulut	156 685	9 951	146 734	1474,49 %	100 000	309 077	-209 077	-67,65 %	153 678	15 819	137 859	871,50 %
TKATE	TOIMINTAKATE	-1 972 804	-796 653	-1 176 151	147,64 %	-21 281 421	-22 012 542	731 121	-3,32 %	-9 104 118	-9 142 012	37 894	-0,41 %

Pelastustoimi (2/3)

Toimialan talous tulee ennusteen mukaan toteutumaan n. 0,4 M€ ylijäämäisenä.

Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- 3. neljänneksellä ei merkittäviä poikkeamia; ainoastaan ensihoidon tulot pienenevät.
- Edellisen vuoden investointien vuokratulot rasittavat palvelujen ostoja; väestöhälyttimien ostot käyttötaloudesta.
- Pelastustoimen talous puristettu jo minimiin lakisääteisten ja riskiperusteisten palveluiden toteuttamiseksi (sisäministeriön valtakunnallinen arvio).

Pelastustoimi (3/3)

Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Uusien virkojen rekrytoinnit on toteutettu suunnitelmallisesti toimintavuoden aikana, painottuen syksyyn.
- Organisaatiomuutosta on valmistelu toimintavuoden aikana, virkoja jätetty täyttämättä.
- Jatkuva talouden seuranta.
- Ensihoidon siirto ei taloudellisesti vaikuta, kuin välillisesti sisäisten erien muodossa.

Sosiaali- ja terveystalvet

Keskeiset tapahtumat toiminnassa

- Palvelutarpeen kasvu
  - Hoitoon ja palveluun pääsyn turvaaminen ja nopeuttaminen
  - Hoitotakuussa pysyminen tilanteessa, jossa kysyntä sekä hoidon tarpeen arviointi, että hoitoa odottavien määrä kasvaa
  - Digitaalisten palveluiden laajentaminen
- Kustannusten kasvu ja sen hillitseminen
  - Inflaation vaikutukset
  - Ostetun palvelutuotannon sekä aineiden tarvikkeiden hintojen merkittävä kasvu
  - Talousarvioon siirtyneiden kustannusten tarkastelu ja täsmentäminen sekä olemassa olevien käytäntöjen hahmottaminen ja käytäntöjen yhtenäistäminen asia kerrallaan
- Henkilöstön saatavuus
  - Rekrytoinneissa onnistuminen
  - Laadukas esihenkilötyö

Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintakatteen toteutuminen vastuualueittain

	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN	KS - ENN
	3	3	€	%
Tilin nimi	Sosiaali- ja terveyspalvelut	Sosiaali- ja terveyspalvelut	Sosiaali- ja terveyspalvelut	Sosiaali- ja terveyspalvelut
TOIMINTATUOTOT	157 126 316	159 204 982	-2 078 666	-1,31 %
Myyntituotot	49 850 598	37 925 690	11 924 909	31,44 %
Maksutuotot	88 164 321	90 871 958	-2 707 636	-2,98 %
Tuet ja avustukset	8 198 470	18 492 335	-10 293 865	-55,67 %
Muut toimintatuotot	10 912 927	11 915 000	-1 002 074	-8,41 %
TOIMINTAKULUT	1 046 261 927	1 124 157 121	-77 895 195	-6,93 %
Henkilöstökulut	536 722 222	545 487 489	-8 765 267	-1,61 %
Palkat ja palkkiot	448 987 459	453 912 253	-4 924 795	-1,08 %
Henkilösivukulut	87 734 764	91 575 236	-3 840 472	-4,19 %
Eläkekulut	76 088 269	80 647 968	-4 559 699	-5,65 %
Muut henkilösivukulut	11 646 495	10 927 268	719 227	6,58 %
Palvelujen ostot	411 630 813	473 644 671	-62 013 858	-13,09 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	72 330 091	77 376 996	-5 046 905	-6,52 %
Avustukset	20 679 947	19 998 835	681 112	3,41 %
Muut toimintakulut	4 898 854	7 649 131	-2 750 277	-35,96 %
TOIMINTAKATE	-889 135 611	-964 952 139	75 816 529	-7,86 %

	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN	KS 2024	ENN 2024	KS - ENN
	34	34	€	30	30	€	31	31	€	32	32	€	33	33	€
Tilin nimi	Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteiset	Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteiset	Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteiset	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Koti- ja asumispalvelut	Koti- ja asumispalvelut	Koti- ja asumispalvelut	Laaja-alainen sosiaali ja terveyskeskus	Laaja-alainen sosiaali ja terveyskeskus	Laaja-alainen sosiaali ja terveyskeskus	Sairaalapalvelut	Sairaalapalvelut	Sairaalapalvelut
TOIMINTATUOTOT	0	32 262	-32 262	2 702 999	4 781 547	-2 078 549	62 994 413	66 798 625	-3 804 212	39 532 595	37 166 018	2 366 577	51 896 309	50 426 529	1 469 780
Myyntituotot	0			935 999	523 234	412 766	5 812 043	3 605 212	2 206 830	9 954 459	3 521 225	6 433 234	33 148 097	30 276 019	2 872 078
Maksutuotot	0			1 726 999	2 237 475	-510 476	44 502 674	49 211 582	-4 708 908	23 186 436	19 416 561	3 769 875	18 748 212	20 006 340	-1 258 128
Tuet ja avustukset	0	32 262	-32 262	40 000	2 019 309	-1 979 309	2 406 970	2 668 218	-261 248	5 751 500	13 689 275	-7 937 775	0	83 270	-83 270
Muut toimintatuotot	0			0	1 529	-1 529	10 272 727	11 313 613	-1 040 887	640 200	538 957	101 243	0	60 901	-60 901
TOIMINTAKULUT	1 126 288	1 373 534	-247 246	117 112 870	129 991 419	-12 878 548	294 940 041	310 637 378	-15 697 337	258 213 698	287 444 644	-29 230 945	374 869 029	394 710 147	-19 841 118
Henkilöstökulut	1 009 869	1 207 754	-197 885	57 298 250	55 849 961	1 448 289	187 496 289	189 710 812	-2 214 524	94 023 536	99 610 060	-5 586 524	196 894 279	199 108 903	-2 214 624
Palkat ja palkkiot	845 900	1 013 107	-167 207	47 306 573	45 553 799	1 752 774	157 053 099	157 358 544	-305 445	78 757 234	83 355 762	-4 598 528	165 024 653	166 631 040	-1 606 388
Henkilösivukulut	163 969	194 646	-30 677	9 991 677	10 296 161	-304 484	30 443 190	32 352 268	-1 909 078	15 266 302	16 254 298	-987 996	31 869 626	32 477 862	-608 237
Eläkekulut	142 027	170 336	-28 309	8 764 545	9 109 945	-345 400	26 369 232	28 584 216	-2 214 983	13 223 340	14 307 473	-1 084 134	27 589 126	28 475 999	-886 873
Muut henkilösivukulut	21 943	24 311	-2 368	1 227 133	1 186 216	40 916	4 073 957	3 768 052	305 905	2 042 963	1 946 825	96 138	4 280 500	4 001 864	278 636
Palvelujen ostot	116 419	161 038	-44 619	56 024 057	70 720 642	-14 696 585	87 203 636	99 150 029	-11 946 392	144 404 867	164 356 676	-19 951 810	123 881 834	139 256 286	-15 374 452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	1 791 124	1 403 249	387 875	3 149 060	3 677 829	-528 768	15 086 798	17 948 709	-2 861 911	52 303 109	54 342 826	-2 039 717
Avustukset	0	0	0	1 306 626	1 444 577	-137 951	15 029 321	14 595 439	433 882	4 344 000	3 958 819	385 181	0	0	0
Muut toimintakulut	0	360	-360	692 813	572 990	119 823	2 061 735	3 503 269	-1 441 534	354 498	1 570 379	-1 215 881	1 789 807	2 002 132	-212 325
TOIMINTAKATE	-1 126 288	-1 341 273	214 985	-114 409 871	-125 209 871	10 800 000	-231 945 628	-243 838 753	11 893 125	-218 681 103	-250 278 625	31 597 522	-322 972 720	-344 283 617	21 310 898

Sosiaali- ja terveystalvet (1/2)

Sosiaali- ja terveystalvetuiden talous tulee ennusteen mukaan ylittämään talousarvion 75,8 M€ (vrt. puolivuositatsaus 67 M€)

Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- Laaja-alaisen sotekeskuksen tuotot jäävät talousarviosta -3M€. Sen sijaan muiden vastualueiden ylistysennusteista johtuen (KOASPA +3,8 M€, Lanupe +2 M€, Sairpa 1,5M€), tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 2,01 M€. Tuottojen ennusteiden poikkeamat syntyvät pääsääntöisesti asiakasmaksutuotoista sekä Lanupen osalta Elykorvauksista.
- Kulujen ennustetaan ylittyvät yhteensä 77,9 M€
  - Lanupe talousarvion ennustetaan ylittävän talousarvio yhteensä 12,9M€. Tämä johtuu pääsääntöisesti Lastensuojelun laitoshoidon sekä vaativan tason laitoshoidon tarpeen kasvusta ja hintojen noususta (11,6M€). Tämän lisäksi ylitystä palvelujen ostoissa aiheuttaa psykologien rekrytointien haasteet, joita pyritään paikkaamaan psykologistoin sekä tukihenkilö ja perhetyön ostojen ylitys (yhteensä 1,3M€).
  - KOASPA toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion 15,7 M€:lla. Suurimpana ylityksenä ikääntyneiden palveluasumisen ostopalvelut, joiden ennustetaan ylittyvän 7,6M€. Kuljetuspalvelukustannuksiin ikääntyneiden päivätoiminnan ja vammaispalvelulainmukaiset kuljetusten osalta indeksikorotukset, jotka lisäävät kuljetuskustannuksia budjettiin nähden 3,3M€.
  - Laaja-alainen sotekeskus: Sosiaalipalvelujen, erityisesti vammaispalvelujen, ostopalveluiden hintojen korotukset, oman tuotannon (kehitysvammaisten asuminen ja päivätoiminta sekä mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden) paikkojen vähyden vuoksi ostopalvelujen lisääntyvä tarve sekä vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaiset toiminnan kustannukset aiheuttavat ennusteeseen talousarvion ylitystä 24,1 M€ (ed. ennustettu ylitys 17M€ → muutos 7 M€).
  - Lisäksi avosairaanhoidon ostopalveluiden ja hoitotarvikkeiden menot ovat kasvaneet yhteensä 5,1M€ ennustetusta. Tavoiteltuja säästötoimia mm. hoitotarvikkeissa ei ole saavutettu, vaan hoitotarvikkeet ovat edelleen kasvaneet (+3M€) hintojen korotusten ja uusien asiakkuuksien vuoksi.
  - Sairaalapalvelujen menojen ennustetaan ylittyvän 19,8 Me, johtuen mm. jonojen purkamisesta, aineiden ja tarvikkeiden hintojen kallistumisesta sekä asiakaspalvelujen ja sosiaali- ja terveystalvetuiden ostoista (mm. muilta hyvinvointialueilta).

Sosiaali- ja terveystaloudet (3/3)

Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Talouden sopeuttamistoimien välitön toimeenpano
- Talouden lisäsopeuttamistoimenpiteet

Raportointi valtionavustuksesta hyvinvointialueiden vakauttamiseen ja kehittämiseen

Raportointi valtionavustuksesta hyvinvointialueiden vakauttamiseen ja kehittämiseen

Toimenpide	Avustuksen kohdentaminen					
	TP 2023	TOT 1-9 / 2024	ENN 10-12 2024	Vuosi 2025	Muutos	Yhteensä
OmaKS digitaalisten palvelujen käyttöönoton laajentaminen koko hyvinvointialueelle	1 726	3 764 950	1 892 323	1 057 977	257 977	6 716 977
Varastotoimintojen sujuvoittaminen ja tehostaminen	40 859	436 935	322 206	500 000	0	1 300 000
Sopimushallinnan tuki, arviointityön toteutus	22 867	82 251	34 882	50 000	0	190 000
Toiminta-/organisaatiokulttuurin rakentaminen	50 261	106 278	35 462	240 000	0	432 000
Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä	68 457	21 000	329 000	927 000	-4 517 543	1 345 457
Asiakastietojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto siltä osin kun sitä ei muilla rahoituslähteillä rahoiteta	557 377	973 000	1 827 000	1 771 574	3 328 951	5 128 951
Yhtenäisen PTJ-hankkeen edistäminen ja toteutus	38 593	52 000	898 000	1 000 000	1 188 593	1 988 593
Kansainvälisen työvoiman saatavuuden edistäminen ja sen vaatima omien työyhteisöjen tuki, myös itäisen yhteistyöalueen yhteisenä toimintana	0	9 667	110 333	460 000	-250 000	580 000
Henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvoinnin tuki, Hyvaks-akatemia esihenkilövalmennusohjelma	10 286	164 169	150 545	170 000	0	495 000
Hyvinvointialueen tukirakenteiden luominen esihenkilötyölle, tässä mm. esimiesklinikat 5/2023-5/2024	0	0	60 000	0	0	60 000
Moniviranomaisyhteistyön selvityksessä suunnitellun tilannekeskuksen perustaminen	0	32 262	608 738	0	0	641 000
Strategian päivittäminen ja toimintakulttuurin muutoksen tukeminen	0	11 922	28 078	32 023	-7 977	72 023
Johdon työpöytä	0	0	0	250 000	0	250 000

- Valtionavustuksen raportoinnissa on otettu huomioon hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen mukaiset avustuksen kohdentamisen muutokset vuodelle 2025

790 426	5 654 433	6 296 568	6 458 574	0	19 200 000
Käytetty raha	6 444 859				

Investoinnit

Vuoden 2024 investoinnit yhteensä

Investointisuunnitelma (1000 €)	MTA 2024	TOT 1-9 / 2024	ENN 10-12 / 2024	ENN 2024	Ero TA - ENN
Pysyvät vastaavat	31 623	5 372	12 575	17 946	13 677
Rakennukset	9 700	810	3 410	4 220	5 480
Laite- ja kalustohankinnat	2 507	1 023	1 884	2 907	-400
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	19 416	3 538	7 281	10 819	8 597
Muut investoinnit	-	-	-	-	0
Laajakantoiset investoinnit	-	-	-	-	0
Rahoitusosuudet, ICT-hankerahoitus	7 463	1 046	3 054	4 100	-3 363

Tiedot esitetty talousarvion investointiosan perusteella

- Investointiennusteen mukaan investoinnit tulevat alittamaan talousarvion
  - Suurin syy tähän on ict-investointien alittuminen
- Rakennusinvestoinneissa on otettu huomioon aikaisempi aluevaltuuston päätös sairaskotisäätiön kiinteistön kaupasta
  - Investointimenojen kohdentuminen vuosille 2024–2026 on tarkentunut
- Lisäksi laite- ja kalustoinvestoinnit ovat ylittämässä talousarvion investointisuunnitelman
  - Keskeneräisissä laite- ja kalustoinvestoinneissa on ollut Ksshp:n aikainen UnitDose -annosjakelulaite, jonka osalta on käyty neuvotteluja laitetoimittajan kanssa laitteen lopullisen vastaanoton viivästymisestä. Neuvottelut laitetoimittajan kanssa on saatu päätökseen ja nyt käsiteltävää investointimenoa (laitetoimituksen 5. ja viimeinen erä) vastaava summa on saatu laitetoimittajalta vahingonkorvauksena vuonna 2021 tehdyn sopimuksen mukaisesti. Kyseisen laiteinvestoinnin viimeinen erä (400 000 euroa) käsitellään kuitenkin kirjanpidollisesti käyttöomaisuuskirjauksena (kuten aiemmatkin erät) ja siten investointimenona, vaikka reaalista rahaa netto-osuudesta ei makseta.

Vuoden 2024 investoinnit, sote ja pelastustoimi erikseen

SOTE					
Investointisuunnitelma (1000 €), toteutusvuoden mukaan	MTA 2024	TOT 1-9 / 2024	ENN 10-12 / 2024	ENN 2024	Ero TA - ENN
Pysyvät vastaavat	27 106	3 867	10 193	14 060	13 046
Rakennukset	7 700	146	2 625	2 770	4 930
Laitte- ja kalustohankinnat	300	217	483	700	-400
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	19 106	3 504	7 086	10 589	8 517
Muut investoinnit	-	-	-	-	0
Laajakantoiset investoinnit	-	-	-	-	0
Rahoitusosuudet, ICT-hankerahoitus	7 463	1 046	3 054	4 100	-3 363

PELA					
Investointisuunnitelma (1000 €), toteutusvuoden mukaan	MTA 2024	TOT 1-9 / 2024	ENN 10-12 / 2024	ENN 2024	Ero TA - ENN
Pysyvät vastaavat	4 517	1 505	2 382	3 887	630
Rakennukset	2 000	665	785	1 450	550
Laitte- ja kalustohankinnat	2 207	806	1 401	2 207	0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	310	34	196	230	80
Muut investoinnit	-	-	-	-	0
Laajakantoiset investoinnit	-	-	-	-	0

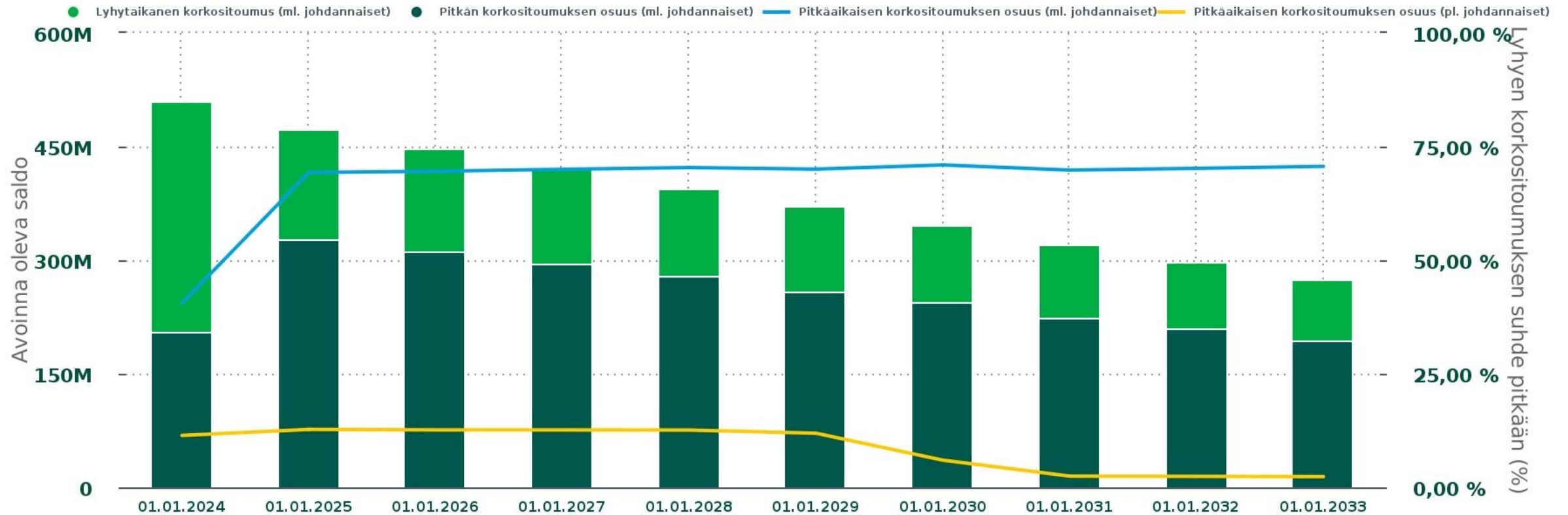
Rahoitus- ja sijoitustoiminnan toteutuminen

Rahoitus- ja sijoitustoiminta

- Lainamäärä 30.9.2024 501 M€, josta pitkäaikaiset lainat 480 M€, lyhytaikaiset lainat (hyvinvointialuetodistukset 21 M€)
- Kassavaroja on alkuvuoden aikana sijoitettu maksuliiketilä korkeakorkoisemmille tuottotileille, korkotuottoja ajalla 1-9/2024 on toteutunut 1,5 M€

Rahoitussalkun suojausasteen kehittyminen

- Aluevaltuuston hyväksymässä korkosuojauspolitiikassa suojausasteen tavoite 20 - 80 %

Rahoituksen tilanne

30.9.2024

- Laskelma tehty maksuvuoden mukaan

1 000 €	MTA 2024	TOT 1-9/2024
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta	-15 679	-56 984
Vuosikate	-15 679	-56 984
Investointien rahavirta	-24 160	-4 326
Investointimenot	-31 623	-5 372
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 463	1 046
Toiminnan ja investointien rahavirta	-39 839	-61 310
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset	86 388	-7 467
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 582	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 393	-16 467
Lyhytaikaisten lainojen muutos	93 199	9 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	90 000	75 328
Rahoituksen rahavirta	176 388	67 861
Rahavarojen muutos	136 549	6 551

Kiitos

www.hyvaks.fi
#hyvaks #hyväarkikaikille